اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

دوشنبه
• ۱۱ دی ۱۴۰۲
• ۱۸ جمادی‌الثانی ۱۴۴۵
• اول ژانویه ۲۰۲۴

• سال سی‌وپنجم شماره پیاپی ۳۷۹۸ • دوره جدید سال دهم شماره ۲۴۸۰ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

alaks
کسب عنوان مدیر جوان و نمونه کشور توسط
دکتر مسعود حکیمی
مدیرعامل شرکت آلاکس ایران کیش
۵

اینترنت از دسترس خارج می‌شود؟

فیلترنت هزینه‌ساز

قصه گرانی اینترنت که مدت‌هاست به «فیلترنت» تبدیل شده، از مهر ۱۴۰۲ آغاز شد، اما با واکنش وزیر ارتباطات به این اخبار، مردم نسبت به عدم گرانی اینترنت امیدوار شدند. وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات مهر امسال گفت در حال حاضر برنامه‌ای برای گران کردن بسته‌های اینترنت همراه نداریم. اما حالا با گذشت کمتر از ۳ ماه از زمان اظهارات وزیر ارتباطات، ۷ دی ۱۴۰۲ وزارت ارتباطات با افزایش تعرفه اینترنت به میزان ۳۴ درصد موافقت کرد. ۲ دی امسال مدیران عامل ۸ اپراتور ارتباطی با امضای نامه‌ای به رئیس جمهوری خواستار افزایش ۱۰۰ درصدی تعرفه اینترنت شدند، زیرا معتقدند باوجود افزایش شدید هزینه‌های ارائه خدمات ارتباطی، ناشی از افزایش شدید نرخ ارز و تورم بسیار بالا و با عنایت به اینکه عمده هزینه‌های اپراتورها ارزی است، تثبیت تعرفه خدمات اپراتورها طی ۵ سال گذشته منجر به کاهش شدید قدرت سرمایه‌گذاری اپراتورها و مانع توسعه فناوری‌های جدید ارتباطی اعم از ثابت و موبایل شده است. گفتنی است پیش از این، وزارت ارتباطات گفته بود افزایش تعرفه منوط به پذیرش شروط رگولاتوری است که یکی از شروط افزایش ۳۰ درصدی میانگین سرعت اینترنت در ۶ ماه آینده است.

۷و۸

صمت از آخرین وضعیت بازار تایر گزارش می‌دهد

بازگشت بازار تایر به مدار آرامش

۴

عکس: آیدا فریدی

سرمقاله

شنبه یا پنجشنبه
مسئله این است؟!

۲

گفت‌وگو

رونق؟! در حال ورود به دوره رکود هستیم

۱۲

پرفشارها مانع ورود سامانه‌های بارشی به ایران می‌شوند

۱۳

گزارش‌های روز

پایان خوش مس

۶

کار و بار حاملان طلای کثیف سکه است

«طلای کثیف» لغتی است آشنا که شاید به گوش شما هم خورده باشد؛ لقبی برای زباله. این روزها با گذری کوتاه در فضای مجازی، با اخبار بسیاری درباره مافیای زباله‌گردی مواجه می‌شویم؛ خبرهایی که حاکی‌از درآمدهای عجیب و غریب کار در حوزه طلای کثیف است. بر اساس اطلاعات به‌دست آمده، زباله‌گردها درآمد ماهانه بیش از ۱۸ میلیون تومان دارند. هرچند ممکن است این موضوع مربوط به همه آنها نباشد اما چیزی از واقعیت ماجرا کم نخواهد کرد. در این میان شغلی مرتبط با جمع‌آوری زباله وجود دارد که کمتر مورد توجه واقع شده است. شغلی که از قضا شاغلان آن درآمد بسیار بالاتری از زباله‌گردها دارند. «زباله‌کش»ها؛ یعنی همان افرادی که با خودرو زباله حمل می‌کنند.

۱۴

فقط در صمت

آگهی مزایده شماره ۰۰-SI۰۰۴۷۶

شرکت فولاد سیرجان ایرانیان در نظر دارد ضایعات غیرتولیدی و اقلام مستعمل موجود در مجتمع احیاء مستقیم و فولادسازی بردسیر، شرکت فولادسیرجان ایرانیان را مطابق جدول ذیل از طریق مزایده عمومی به فروش برساند. لذا از تمامی داوطلبان دعوت به عمل می‌آید به منظور خرید اسناد مزایده پس از واریز مبلغ ۱،۰۰۰،۰۰۰ ریال به شبا با شماره ۰۱-۶۷۷۱-۶۷۶۷-۸۶۰۰-۰۳۰۷-۰۵۷۰-۲۷ نزد بانک پاسارگاد شعبه میرزای شیرازی به نام شرکت فولاد سیرجان ایرانیان همراه با فیش واریز و معرفی‌نامه از تاریخ ۱۴۰۲/۱۰/۱۱ لغایت ۱۴۰۲/۱۰/۲۱ به دفاتر شرکت فولاد سیرجان ایرانیان مراجعه نموده و پیشنهادات خود را به صورت کتبی براساس اسناد مزایده حداکثر تا پایان وقت اداری ۱۴۰۲/۱۰/۲۴ به دفاتر این شرکت ارائه دهند. لازم به ذکر است بازدید قبل از ارائه پیشنهاد قیمت الزامی می‌باشد و امکان بازدید بدون دریافت اسناد فیزیکی وجود ندارد. امکان شرکت در هر آیتم مزایده به صورت جداگانه وجود دارد و مقادیر ذکر شده به صورت تقریبی می‌باشد که امکان تغییر تا تلورانس ۲۵ درصد وجود خواهد داشت.

ردیف	عنوان	مقدار تقریبی	واحد	ردیف	عنوان	مقدار تقریبی	واحد
۱	چوب سبک	۶۰،۰۰۰	کیلوگرم	۶	بالابر صنعتی کارکرده	۲	عدد
۲	نوار نقاله (نخ دار)	۶۰،۰۰۰	کیلوگرم	۷	هواساز گرمایشی گارکرده	۱	عدد
۳	پکینگ پلاستیکی	۶۰،۰۰۰	کیلوگرم	۸	سیم و کابل برق	۶،۰۰۰	کیلوگرم
۴	آجر نسوز منیزیتی	۴۰۰،۰۰۰	کیلوگرم	۹	شیم و براده مس	۵۰۰	کیلوگرم
۵	جامبو بگ	۳۰،۰۰۰	کیلوگرم	۱۰	سرکابل	۱،۰۰۰	کیلوگرم

تلفن ضروری: ۰۳۴۳۱۲۴۵۵۰۰ داخلی ۵۷۱۸
دفتر کرمان: بلوار جمهوری اسلامی، خیابان هزارویکشب، کوچه ۱۷، انتهای کوچه سمت راست، ساختمان سیسکو، طبقه هفتم.
دفتر تهران: خیابان ولیعصر، بالاتر از پارک ساعی، خیابان ساعی دوم، پلاک ۶، برج الماس ساعی، طبقه دهم

امور بازرگانی شرکت فولاد سیرجان ایرانیان

شرکت صنایع و معادن کل گهر

آگهی مزایده عمومی
شماره ۱۴۰۲/۱۷/ز

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) در نظر دارد "قطعات خام و عمومی راکد موجود در انبارهای مجتمع" خود را به شرح ذکر شده در اسناد و از طریق مزایده عمومی واگذار نماید. لذا کلیه متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسناد مزایده به وبسایت این شرکت به نشانی WWW.GEG.IR بخش مناقصه و مزایده مراجعه و اسناد مذکور را دریافت نمایند. آخرین مهلت تحویل پاکات ساعت ۱۴ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۲۴ در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می‌باشد. ضمناً بازدید از اقلام مربوطه روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۱۷ مقرر شده است و شرکت در آن الزامی می‌باشد. شایان ذکر است فرمت ضمانتنامه‌های شرکت در مزایده بایستی عیناً مطابق با فرمت ارائه شده در اسناد مزایده تهیه گردد. شرکت معدنی و صنعتی گل گهر در قبول یا رد هر یک از پیشنهادات بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

شرکت صنایع و معدنی گل گهر

آگهی مزایده عمومی
شماره ۱۴۰۲/۱۶/ز

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) در نظر دارد "قطعات راکد تجهیزات کارخانه، موجود در انبارهای مجتمع" خود را به شرح ذکر شده در اسناد و از طریق مزایده عمومی واگذار نماید. لذا کلیه متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسناد مزایده به وبسایت این شرکت به نشانی WWW.GEG.IR بخش مناقصه و مزایده مراجعه و اسناد مذکور را دریافت نمایند. آخرین مهلت تحویل پاکات ساعت ۱۴ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۲۴ در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می‌باشد. ضمناً بازدید از اقلام مربوطه روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۱۷ مقرر شده است و شرکت در آن الزامی می‌باشد. شایان ذکر است فرمت ضمانتنامه‌های شرکت در مزایده بایستی عیناً مطابق با فرمت ارائه شده در اسناد مزایده تهیه گردد. شرکت معدنی و صنعتی گل گهر در قبول یا رد هر یک از پیشنهادات بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

سرمقاله

شنبه یا پنجشنبه مسئله این است؟!

منوچهر محمدشمیرانی
کارشناس ارتباطات

در جهان صنعتی امروز، باتوجه به پیشرفت‌های تکنولوژیکی گسترده در بسیاری از امور زندگی و نیاز کمتر به حضور فیزیکی در محل کار، بسیاری از کشورهای توسعه‌یافته با هدف افزایش بهره‌وری، به‌دنبال کاهش ساعات کاری و افزایش روزهای تعطیلی آخرهفته هستند. اما در کشور ما، که تعطیلاتی به‌مراتب کمتر از کشورهای دیگر دارد، حالا که به‌صرافت کاهش یک روز کاری افتاده‌اند، مدت‌هاست نمایندگان مجلس، مشغول بحث درباره انتخاب روز پنجشنبه یا شنبه، به‌عنوان دومین روز تعطیل هفته هستند. برای کشور ما، طبیعی و بدیهی است که اصلی‌ترین روز تعطیل هفته، روز جمعه باشد تا بخشی از این روز، برای انجام آیین‌های دینی اختصاص یابد. اما تعیین دومین روز تعطیل هفته، باید به‌نحوی انجام شود که علاوه بر تاثیر مثبت داخلی آن برای آسایش مردم، موجب افزایش ارتباطات و مراودات مالی و تجاری کشور با تمامی کشورهای جهان باشد.

تعطیلات آخر هفته

انقلاب صنعتی که از قرن هجدهم آغاز شد، جز پیشرفت‌هایی که برای بشر به ارمغان آورد، برای زنان و مردان و حتی کودکانی که در کارگاه‌ها و کارخانه‌ها کار می‌کردند، روزگاری تیره و سیاه را رقم زد. شرایط کار در این دوره، به‌شدت سخت و طاقت‌فرسا بود و توانی برای کارگران خسته از کار طولانی روزانه باقی نمی‌گذاشت. به‌همین‌دلیل، صاحبان کارگاه‌ها و کارخانه‌ها برای حفظ نیروی کار خویش، مجبور به اعطای امکانات و تسهیلات گوناگونی از جمله کاهش ساعات کار و تعطیلی آخر هفته شدند تا کارگران، جانی بگیرند و دوباره، کارشان را ادامه دهند. طبیعی است پس از صنعتی‌تر شدن جهان و آگاه‌تر شدن کارگران و کارکنان به حقوق خویش، توجه به اوقات فراغت آنها و استفاده از روزهای تعطیل آخر هفته برای استراحت کردن، به یک امر بدیهی تبدیل شده است. این توجه، تا جایی افزایش یافته که جز ایران و جیبوتی، که در حال حاضر فقط یک روز تعطیل رسمی هفتگی دارند، روزهای کاری بیشتر کشورهای اروپایی و امریکا، از دوشنبه تا جمعه است و ۲ روز پایان هفته را به اوقات فراغت و انجام کارهای شخصی اختصاص می‌دهند. در کشورهای عربی حوزه خلیج‌فارس هم، جمعه و شنبه، ۲ روز تعطیل آخر هفته است. در نشست سران کشورهای خلیج‌فارس در سال ۲۰۰۸ بود که این کشورها، تصمیم به تغییر تعطیلات پایان هفته خود گرفتند. کشور افغانستان نیز چند سالی است که به‌عنوان یک کشور مسلمان، روز شنبه را جایگزین تعطیلی روز پنجشنبه کرده است. البته، کشورهای مسلمان لبنان و امارات نیز تعطیلی آخر هفته خود را، روزهای شنبه و یکشنبه انتخاب کرده‌اند.

در طول سال‌های گذشته، برخی مسئولان کشور، از بالا بودن روزهای تعطیل سال در ایران، گلایه می‌کردند و به‌دنبال کاهش آن بودند، در حالی که یک بررسی ساده نشان می‌دهد که در بیش از ۱۰۰ کشور دنیا به‌صورت رسمی، تعطیلات پایان هفته ۲ روز است و تعطیلات سالانه ایران ـ با در نظر گرفتن یک روز تعطیل رسمی پایان هفته ـ و تعطیلات مناسبتی بیش از ۲۵ روز، حتی به ۸۰ روز در مقایسه با تعطیلات بیش از ۱۱۰ روز سالانه کشورهای دیگر نمی‌رسد. برای مثال، در کشورهای کانادا، امریکا، انگلیس و استرالیا، با محاسبه روزهای تعطیل آخر هفته و تعطیلات مناسبتی، در یک سال ۱۱۴ روز تعطیل رسمی وجود دارد. در فرانسه ۱۱۸ روز تعطیل سالانه ثبت شده و در اسپانیا، ۱۱۹ روز تعطیل است، کشورهایی مانند مالزی، ترکیه، چین و امارات ـ که اصلی‌ترین کشورهای طرف تجاری ما به‌حساب می‌آیند ـ ۱۱۸ روز تعطیلی دارند. جالب اینکه سیاست‌های اتخاذشده درباره تعطیلات، باتوجه به موقعیت جغرافیایی و شرایط فرهنگی و اقتصادی و سیاسی هر کشوری می‌تواند متغیر باشد. برای نمونه، در سوئد، نروژ و دیگر سرزمین‌های شمالی اروپا، به‌ازای هر ۳ هفته کار، یک هفته مرخصی برای سفر به دیگر کشورهای اروپایی اختصاص داده می‌شود.

گفتنی است، خلاف تصور برخی، براساس مطالعات انجام‌شده، میزان بهره‌وری کشورها با ساعات کار نسبت معکوس دارد و افزایش بهره‌وری نیروی کار، با افزایش تعطیلات رابطه مستقیمی دارد. در ضمن اینکه افزایش تعطیلات، در برخی موارد هزینه‌های اضافی را کاهش می‌دهد و منجر به کاهش آلودگی هوا و تردد کمتر در نواحی پرترافیک شهرها می‌شود.

به‌عقیده کارشناسان، افزایش تعطیلات آخر هفته، فواید بسیار زیادی نظیر گسترش روابط انسان‌محور و خانواده‌محور، افزایش نشاط اجتماعی و بهبود بهداشت روانی مردم، افزایش سفر و گردشگری داشته و حتی باعث بالا رفتن میزان مهاجرت معکوس شده است و در مجموع، باعث افزایش رضایت شغلی و وابستگی سازمانی و بهره‌وری بیشتر و تعادل میان کار و زندگی کارکنان و ایجاد فرصت برای افزایش مهارت‌های فردی و شغلی خواهد شد.

کدام دو روز؟!

از سال ۹۴، که پیشنهاد رسمی شدن ۲ روز تعطیل در کشور ما مطرح شد تا کنون، نظرهای کاملا متفاوتی عنوان شده است و پس از بررسی‌های فراوان در کمیسیون مربوطه مجلس، باید منتظر بود و دید نمایندگان مردم، باتوجه به خواست و مصلحت مردم و بازرگانان و صنعتگران، ۲ روز تعطیلی جمعه و شنبه را برای کشور به‌تصویب خواهند رساند یا بدون توجه به نظرات مطرح‌شده، روزهای پنجشنبه و جمعه را به‌عنوان تعطیلات آخر هفته انتخاب خواهند کرد. موافقان تعطیل شدن روزهای جمعه و شنبه می‌گویند در حال حاضر، نیمی از روز پنجشنبه را، بانک‌ها دایر هستند، اما با این وجود، به‌دلیل تعطیل بودن کشورهای طرف قرارداد تجاری ایران در روزهای شنبه و یکشنبه، همین حالا هم در عمل ۳,۵ روز یا به‌عبارتی نیمی از هفته را با دنیا ارتباطی نداریم و چنانچه، اگر به‌جای جمعه و شنبه، روزهای پنجشنبه و جمعه، به‌عنوان تعطیلات آخر هفته انتخاب شوند، قطع ارتباطات کاری و تجاری ایران با دنیا، به ۴ روز کامل خواهد رسید.

بدیهی است نمایندگان مجلس و سایر تصمیم‌گیرندگان، می‌بایست به این موضوع توجه داشته باشند باتوجه به اینکه کشور ما، در حال حاضر عضو پیمان بریکس و شانگهای است و کشورهای عضو این پیمان‌ها ـ که اگر جزو شرکای کنونی ما نباشند، شرکای آینده ما، محسوب می‌شوند ـ در روزهای شنبه و یکشنبه تعطیل هستند، به‌نفع مصالح کشور و ارتباطات کاری و تجاری است که روزهای جمعه و شنبه برای تعطیلات آخر هفته انتخاب شوند تا تطابق بیشتری با تعطیلات این کشورها به‌وجود آید.

مجوزی برای انتشار عمومی دلایل رد صلاحیت صادر نشد

سخنگوی شورای نگهبان گفت: قانون مجوزی درباره انتشار عمومی دلایل رد صلاحیت‌ها صادر نکرده، اگر روزی قانون اصلاح شود و مجوزی به ما داده شود، پایبند به قانون هستیم و دلایل را منتشر خواهیم کرد.

به‌گزارش ایرنا، هادی طحان‌نظیف درباره شفافیت در انتخابات گفت: شورای نگهبان ۲ بازوی مشورتی دارد که یکی پژوهشکده شورای نگهبان و در تهران و دیگری مجمع مشورتی فقهی شورای نگهبان و در قم است.

سخنگوی شورای نگهبان درباره صحبت‌های انتخاباتی رهبر معظم انقلاب در دیدار با اعضای شورای نگهبان نیز عنوان کرد: در این‌باره مطرح شد که همه دستگاه‌های دخیل در امر انتخابات باید به این نکته توجه داشته باشند که انتخابات امسال به‌گونه‌ای تمهید و برگزار شود که پرشور و در تراز نظام جمهوری اسلامی باشد.

وی در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه آیا رهبری درباره احرازصلاحیت‌ها صحبتی مبنی بر اینکه این موضوع باید به مردم واگذار شود، مطرح کردند که دکتر طحان‌نظیف پاسخ داد: «عدم‌احرازصلاحیت» یکی از وضعیت‌های قانونی است. در قانون انتخابات مجلس با ۳ وضعیت «تاییدصلاحیت»، «رد (عدم‌تایید) صلاحیت» و «عدم‌احراز صلاحیت» روبه‌رو هستیم. همان‌طور که گفتم در آن جلسه به چنین نحوی، موضوعات مطرح نشد.

وی سپس بااشاره به صحبت‌های یکی از سیاسیون که گفته بود در قانون عدم‌احراز صلاحیت نداریم، گفت: در قانون انتخابات مجلس، ۹ بار وضعیت عدم‌احراز صلاحیت ذکر شده است. این موضوع از قبل در قانون انتخابات مجلس وجود داشت و در اصلاح قانون هم وجود دارد.

اختصاص ارز برای واردات خودرو مشروط است

معاون سازمان برنامه و بودجه ضمن اعلام اینکه برنامه‌ریزی شده تا پایان سال بودجه به تصویب مجلس برسد و به بودجه یک‌دوازدهم نخواهیم رسید، از مجوز برداشت ۱۳۰هزار میلیاردی از صندوق توسعه ملی و همچنین تخصیص ارز به واردات خودرو در سال آینده بنا بر شرایط ارزی کشور خبر داد.

به‌گزارش ایسنا، حمید امانی‌همدانی در نشستی خبری گفت: صف دریافت ارز طوری است که باتوجه به اولویت‌های کشور، ارز کمتری به خودرو رسیده و سال بعد هم، سیاست مثل امسال است و پیش‌بینی می‌شود تخصیص ارز واردات خودرو مانند امسال باشد با این تاکید که تخصیص ارز به واردات خودرو براساس شرایط ارزی کشور خواهد بود.

امانی بااشاره به وضعیت واردات خودرو در بودجه گفت: بانک مرکزی برای مدیریت بازار ارز در زمینه تخصیص ارز برای واردات خودرو تحفظ دارد و برای سال آتی هم، واردات خودرو اگرچه در بودجه در نظر گرفته شده است، اما بانک مرکزی در این‌باره مدیریت خواهد کرد.

وی ادامه داد: درخواست تخصیص ارز متناسب با اولویت‌ها داده می‌شود و اگرچه دولت اعتقاد دارد که واردات خودرو در دستور کار باشد، اما باتوجه به ملاحظات ارزی، واردات خودرو در اولویت نیست. امانی مبنی بر فشار مالیاتی بر اصنافی که در دوران رکودی به سر می‌برند، گفت: برخی اصناف ما به‌طورمستقیم از جهش نرخ ارز سود می‌برند که البته اینها بخش حقیقی اقتصاد نیستند و نوسان‌گیرها هستند؛ اما نکته‌ای که وجود دارد، این است که در نهایت، نوسان متغیرهای کلان اقتصادی ، منجر به کاهش سرمایه‌گذاری خواهد شد.

امانی ادامه داد: ما همین الان تورم ۴۰ درصدی را تجربه می‌کنیم، در نتیجه بخشی از مالیاتی که در این شرایط اخذ می‌شود، با تورم جبران شده است. امانی مبنی بر نحوه محاسبه تورم حذف ارز ترجیحی که توسط مدیر سابق سازمان ۷ درصد اعلام شد، اما تورم ۳۵ درصدی، حذف ارز ۲۸هزار و ۵۰۰ و رساندن این نرخ به نرخ ۳۷هزار و ۵۰۰ گفت: نکته‌ای که در این‌باره وجود دارد، این است که در زمینه تورم سال گذشته این‌گونه بود که رئیس سابق سازمان برنامه و بودجه اعلام کرد که علاوه بر تورم ساختاری، تورم حاصل از حذف ارز ترجیحی، حدود ۷ درصد است. از طرفی، نرخ ۳۵ درصدی تورم که برای حذف ارز ۲۸هزار و ۵۰۰ و جایگزینی آن با نرخ ۳۷هزار و ۵۰۰ اعلام شد، تورم ساختاری بود که در واقع ۷ الی ۱۳ درصد بر این تورم افزوده خواهد شد.

وی همچنین از مجوز برداشت ۱۳۰ هزار میلیاردی از صندوق توسعه ملی خبر داد و گفت: با اجازه‌ای که در آذر صادر شده، سهم صندوق توسعه ملی از صادرات نفت در سال ۱۴۰۲ از ۴۰ درصد به ۲۰ درصد کاهش یافت و این تغییر سهم صندوق توسعه ملی، حدود ۱۳۰ هزار میلیارد تومان منابع برای بودجه ۱۴۰۲ دولت ایجاد خواهد کرد. امانی با بیان اینکه کنترل تورم و کاهش انتظارات تورمی از محورهای اصلی لایحه بودجه ۱۴۰۳ است و منابع بودجه سال آینده واقع‌گرایانه دیده شده، اظهار کرد: امسال لایحه بودجه باتوجه به اصلاحیه ماده ۱۸۲ آیین‌نامه اجرایی مجلس شورای اسلامی تغییر کرد و بیشتر ابهامات در این‌باره بود.

جبران بخشی از مالیات اصناف با تورم

معاون هماهنگی سازمان برنامه و بودجه همچنین گفت: بخشی از مالیات پرداختی اصناف با تورم جبران می‌شود. وی ضمن اشاره به برخی جزئیات بودجه و همچنین تبیین رویکردهای بودجه سال ۱۴۰۳ گفت: امسال براساس اصلاحیه ماده ۱۸۲ آیین‌نامه داخلی مجلس، کمی فضای بودجه تغییر کرد و برخی نمایندگان انتقاداتی به بودجه وارد می‌کردند که به‌خاطر همان باورهای قدیمی درباره بودجه بود.

امانی‌همدانی افزود: بودجه باید هدف رشد ۸ درصدی را دنبال کند و همچنین برای مهار تورم سنگین ۳، ۴ سال گذشته آماده باشد.

امانی با تاکید بر اینکه کسری بودجه مزمن، ریشه تورم است، گفت: اگر منابع تامین افزایش حقوق‌ها پایدار نباشد و تورم‌زا باشد، به‌صورت مالیات تورمی در می‌آید و در نهایت، به‌ضرر کارمندان خواهد شد. دیگر نکته‌ای که لازم است به آن اشاره شود، دنباله‌روی از سیاست تثبیت اقتصادی به‌منظور کنترل تورم در سال آتی است.

معاون سازمان برنامه و بودجه، افزایش نرخ بنزین را موضوعی فرابودجه‌ای خواند و گفت: در واقع، اتخاذ چنین تصمیمی نیازمند سران ۳ قوا است و باید تمام قوا با هم سر این موضوع تصمیم‌گیری کنند. وی ادامه داد: بنابراین سازمان برنامه و بودجه نمی‌تواند برای این موضوع به‌تنهایی تصمیم‌گیری کند.

بررسی حضور دو خودروساز بزرگ در بورس

بنا بر اعلام رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار، موضوع «بررسی وضعیت ۲ ناشر بزرگ صنعت خودرو در بازار سرمایه» در جلسه اخیر شورای‌عالی بورس مطرح شد. به‌گزارش ایرنا، رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار در تشریح برخی دستورات جلسه شورای‌عالی بورس، اظهار کرد: پس از ارائه گزارش وضعیت بازار، جزئیات پذیره‌نویسی موفق شرکت صبا فولاد خلیج‌فارس به‌عنوان بزرگ‌ترین پذیره‌نویسی از محل صرف سهام در بازار فرابورس به اعضای شورا گزارش شد.

عشقی، همچنین عنوان کرد: یکی دیگر از دستورات مهم جلسه شورا، موضوع گزارش وضعیت و عملکرد شرکت‌های خودروساز بزرگ در بازار اصلی بورس تهران بود که شرکت بورس نیز گزارش کارشناسی خود در این‌باره را ارائه کرد. وی افزود: باتوجه به مشکلات و چالش‌های موجود در این صنعت که گاهی مزمن شده است، اعضای شورا متفقا بر انجام یک‌سری اقدامات اصلاحی عاجل برای برون‌رفت از این وضعیت تاکید و مقرر شد در جلسات آتی شورای‌عالی بورس، با وزیر صنعت، معدن و تجارت مباحث کارشناسی تکمیلی مطرح و تصمیم مربوطه اتخاذ شود که مسلما نیازمند همراهی و انجام برخی اقدامات از سوی وزارت متبوع است.

رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار در ادامه تاکید کرد: در کنار موضوع تجدید ارزیابی دارایی‌ها، اصلاح ساختار مالکیتی این دو خودروساز و بازنگری در نظام تصدی‌گری دولت در آنها، لزوم واگذاری سهام تودلی، خروج از سرمایه‌گذاری‌های غیرمرتبط و همچنین افزایش بهره‌وری و مدیریت هزینه‌ها از دیگر موارد مطرح‌شده در جلسه شورای‌عالی بورس بود.

وی همچنین تصریح کرد: در ادامه جلسه، ضمن تاکید همه اعضا بر اهمیت موضوع سهام‌عدالت، اقدامات انجام‌شده به‌منظور تسریع در برگزاری مجامع شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی با پیشتازی ۲ استان زنجان و خراسان‌شمالی براساس مصوبه قبلی شورا برای اعضا تشریح شد که امید می‌رود مطابق برنامه‌ریزی‌های انجام‌شده در نیمه دوم بهمن، شاهد برگزاری این دو مجمع باشیم.

هشدار سازمان بورس درباره کلاهبرداری جدید

رئیس اداره پیشگیری از ناهنجاری‌ها و ارتقای سلامت بازار سرمایه سازمان بورس نسبت به کلاهبرداری در فضای مجازی از طریق سوءاستفاده از تصاویر مجوزهای نهادهای مالی تحت‌نظارت سازمان بورس و اوراق بهادار هشدار داد.

محمدمهدی منتظری گفت: برخی افراد در فضای مجازی، با نشان دادن تصاویر مجوزهای نهادهای مالی تحت‌نظارت سازمان بورس و اوراق بهادار و انتساب مجوز به خود، اعتماد مخاطبان را جلب و اقدام به کلاهبرداری از آنها کرده‌اند.

رئیس اداره پیشگیری از ناهنجاری‌ها و ارتقای سلامت بازار سرمایه سازمان بورس و اوراق بهادار در تشریح موضوع گفت: مشاهده شده است که برخی هموطنان با عضویت در کانال‌ها و گروه‌های تلگرامی به‌منظور سرمایه‌گذاری، وجوه خود را به شماره‌حساب‌ها یا شماره‌کارت‌های بانکی ارائه‌شده در تلگرام واریز می‌کنند که در نهایت سوءاستفاده‌کنندگان با مسدود کردن دسترسی کاربران از آنها کلاهبرداری می‌کنند.

وی در ادامه افزود: افرادی در تلگرام با تبلیغ مشاوره سرمایه‌گذاری و سبدگردانی و مشارکت دادن سرمایه‌گذاران در افزایش سرمایه شرکت‌های بورسی، وجوهی را از آنها دریافت می‌کنند، پس از آن به‌دلیل غیرقابل‌شناسایی بودن و فقدان مشخصات هویتی و شماره تماس از این کلاهبرداران، گاهی از طریق اقدامات پلیسی و نظارتی نیز قابل‌شناسایی و رهگیری نیستند و حتی برخی از این کلاهبرداران در ایران نیز اقامت ندارند که این موضوع، امید تعقیب آنها را برای مالباختگان از بین می‌برد. منتظری افزود: مانور متقلبانه‌ای که این افراد به کار می‌گیرند و باعث فریب و جلب اعتماد مردم می‌شود، عبارت است از: «ارائه تصویر مجوز یک نهاد مالی رسمی و قانونی» در کانال خود، در حالی که مدیران این نهادهای مالی از سوءاستفاده از نام و نشان خود توسط افراد مذکور بی‌اطلاع هستند. به‌عنوان‌مثال، به‌تازگی کانال‌هایی با نشان دادن تصاویر مجوز رسمی یک شرکت مشاوره سرمایه‌گذاری و یک صندوق سرمایه‌گذاری، از مردم کلاهبرداری کرده‌اند.

رئیس اداره پیشگیری از ناهنجاری‌ها و ارتقای سلامت بازار سرمایه سازمان بورس همچنین خطاب به نهادهای مالی تحت‌نظارت سازمان بورس و اوراق بهادار گفت: به‌موجب دستورالعمل ضوابط فعالیت اشخاص تحت‌نظارت در فضای مجازی، مصوب ۱۹ دی ۱۴۰۱ سازمان بورس و اوراق بهادار، کلیه ناشران اوراق بهادار، نهادهای مالی ثبت‌شده و تشکل‌های خودانتظام موظف هستند تارنمای رسمی خود را از طریقی که توسط واحد نظارتی مربوط در سازمان اعلام می‌شود، معرفی کنند و بسترهای انتشار اخبار و اطلاعات و انجام فعالیت‌ها و رسانه‌های اجتماعی و خبری و ابزارهای تعامل الکترونیک خود را از طریق تارنمای فوق به عموم معرفی و برای بروزرسانی آن اقدام کنند.

منتظری در پایان افزود: پیش از این، سازمان بورس و اوراق بهادار فهرست مشخصات کامل نهادهای مالی دارای مجوز، به‌همراه آدرس محل دفاتر و شعبات ارائه خدمات را در تارنمای نهادهای مالی دارای مجوز سازمان بورس و اوراق بهادار به آدرس https://cfi.seo.ir/fa ارائه کرده است.

شمارش معکوس برای بهره‌برداری از راه‌آهن میانه ـ اردبیل

وزیر راه و شهرسازی در حاشیه افتتاح و آغاز عملیات اجرایی ۲۴۴ پروژه راهداری در استان اردبیل، گفت: یکی از پروژه‌های مهمی که در برنامه وزارت راه و شهرسازی است، اجرای پروژه‌های راهسازی و نگهداشت راه‌ها است. امروز با اعتبار هزار و ۹۰۰ میلیارد تومان، ۱۸۲ پروژه راهداری در استان اردبیل به‌بهره‌برداری رسید که این پروژه‌ها شامل روکش و بهسازی راه‌های اصلی و روستایی، روشنایی، نصب علائم، رفع نقاط حادثه‌خیز و تجهیز ماشین‌آلات است.

مهرداد بذرپاش بااشاره به رفع نقاط حادثه‌خیز استان اردبیل با همکاری سازمان راهداری و راهور فراجا گفت: تجهیز ماشین‌آلات راهداری از دیگر برنامه‌ها و سیاست‌های حوزه راهداری است. وی درباره توافق ایران با کشور آذربایجان توضیح داد: قطعه پارس‌آباد به ایمشیلی متصل خواهد شد که در پارس‌آباد راه‌اندازی مرکز «بارانداز» را نیز خواهیم داشت. با این کار گذرگاه جدیدی بین کشور ایران و کشور آذربایجان ایجاد می‌شود. با اتصال ریل پارس‌آباد در عمل یکی از کریدورهای شمال ـ جنوبی کشور شکل خواهد گرفت. وی تصریح کرد: تمامی پروژه‌ها برای تکمیل زنجیره کریدوری ایران راه است که بخش زیادی از آن از مسیر کریدوری شمال ـ جنوب می‌گذرد که اردبیل نیز یکی از نقاط هدف ما برای اتصال شبکه ریلی و جاده‌ای به‌سمت جنوب است. با این کار، اردبیل به شاهراه شمال ـ جنوب کشور تبدیل خواهد شد.

عکس روز

مازوت‌سوزی نیروگاه شازند

عکس: ایرنا

ویژه تر از خبر

اطلاعاتی که با هک اسنپ‌فود درز کرد

اسنپ‌فود با تایید هک شدن اطلاعاتش اعلام کرد که این شرکت در همکاری با پلیس فتا در حال شناسایی و رفع منبع آلودگی ناشی از اقدام این گروه هکری است و مسئولیت این اتفاق را می‌پذیرد و حتما بررسی دقیقی درباره دلایل وقوع آن انجام خواهد داد.

به‌گزارش ایسنا، یک گروه هکری با ارائه شواهدی به‌عنوان نمونه، ادعا کرد که کل داده‌های اسنپ‌فود، شامل اطلاعات بیش از ۲۰ میلیون کاربر و ۸۸۰ میلیون سفارش را به‌دست آورده است. پس از این موضوع، اسنپ‌فود نسبت به اتفاق رخ‌داده واکنش نشان داد و در بیانیه‌ای اعلام کرد: پیرو هک و اقدام به فروش مستقیم بخشی از اطلاعات کاربران اسنپ‌فود به اطلاع می‌رسانیم که شرکت اسنپ‌فود در قدم اول در همکاری با پلیس فتا در حال شناسایی و رفع منبع آلودگی ناشی از اقدام این گروه هکری است. شرکت اسنپ‌فود مسئولیت این اتفاق را می‌پذیرد و حتما بررسی دقیقی درباره دلایل وقوع آن انجام خواهد داد.

این گروه هکری پیش از مذاکره با اسنپ‌فود اقدام به فروش اطلاعات کرده است و شرکت اسنپ‌فود حداکثر تلاش خود را برای جلوگیری از انتشار داده‌های کاربران، از طریق مذاکره با این گروه هکری، خواهد کرد.

هکرها می‌گویند اطلاعات زیر از کاربران اسنپ‌فود درز کرده است:

- اطلاعات بیش از ۲۰ میلیون کاربر شامل: نام کاربری، پسورد، ایمیل، نام و نام‌خانوادگی، شماره موبایل و تاریخ تولد
- اطلاعات بیش از ۵۱ میلیون آدرس کاربر شامل: موقعیت GPS، آدرس کامل و شماره‌تلفن
- اطلاعات بیش از ۱۸۰میلیون دستگاه همراه
- اطلاعات بیش از ۳۶۰ میلیون سفارش شامل: آدرس دریافتی، تلفن دریافتی، شهر، مدت زمان دریافت، نام و نام‌خانوادگی و مشخصات فروشگاه یا رستوران
- اطلاعات بیش از ۳۵ هزار پیک شامل: نام، نام‌خانوادگی، شماره تماس، کد ملی و شهر
- اطلاعات بیش از ۶۰۰ هزار پرداخت سفارش شامل: نام کامل صاحب کارت، نام کامل مشتری، شماره تماس، شماره کارت و نام بانک
- اطلاعات بیش از ۱۶۰ میلیون سفر انجام‌شده توسط پیک شامل: نام کامل مبدأ و مقصد، آدرس مبدأ و مقصد، تلفن مبدأ و مقصد و موقعیت جغرافیایی
- اطلاعات بیش از ۲۴۰ هزار فروشنده شامل: نام کامل، آدرس، تلفن، موقعیت مکانی GPS و نام مدیریت مجموعه
- اطلاعات بیش از ۸۸۰ میلیون سفارش محصول

رشد ۶۹ درصدی تولید خودرو در بخش خصوصی

صنعت خودروسازی ایران از اوایل دهه ۳۰ شمسی تاکنون فراز و نشیب‌های زیادی را تجربه کرده است. صنعتی پرسر و صدا و پرحاشیه. از تولید پیکان و سمند گرفته تا واردات روزافزون خودروهای خارجی و در نهایت خداحافظی با بهترین شرکای تجاری در طول ۶۰ سال تجربه صنعت خودروسازی ایران بوده است. براساس آخرین آمار ۹۸۹ هزار و ۹۱۳ دستگاه انواع خودرو توسط بخش خصوصی و دولتی در ۹ ماه امسال تولید شده که سهم بخش خصوصی حدود ۲۲۳ هزار و ۴۴۲ دستگاه است که رشد ۶۹ درصدی تولید خودور توسط این بخش را نشان می‌دهد.

عکس: صمت

رشد ۱۰ درصدی تولید خودرو سواری

بر اساس آمار منتشر شده از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت، امسال ۱۱۲ هزار و ۳۰۱ دستگاه خودرو نسبت به مدت مشابه سال گذشته بیشتر تولید شده است.

۸۳۷ هزار و ۳۴۵ دستگاه خودرو سواری توسط بخش دولتی و خصوصی در ۹ ماه امسال تولید شده است که این آمار نسبت به مدت مشابه سال گذشته که ۷۶۱ هزار و ۵۰۸ دستگاه بود، رشد ۱۰ درصدی را نشان می‌دهد. تولید وانت نیز با ۱۲۰ هزار و ۸۳۹ دستگاه، نسبت به مدت مشابه سال گذشته با رشد ۳۶ درصدی همراه بود.

تولید ون و تولید کامیونت، کامیون و کشنده به ترتیب رشد یک درصدی و ۲۱ درصدی را نشان می‌دهد.

بخش خصوصی نیز از ابتدای سال جاری تا پایان آذر ماه، ۱۷۹ هزار و ۴۹۱ دستگاه خودرو سواری را تولید کرده است که این آمار نسبت به مدت مشابه سال گذشته رشد ۸۱ درصدی را نشان می دهد.

کل خودروهای تولیدشده در بخش خصوصی طی ۹ ماه حدود ۲۲۳ هزار و ۴۴۲ دستگاه بوده که رشد ۶۹ درصدی نسبت مدت مشابه سال گذشته را به ثبت رسانده است.

بخش خصوصی در تولید وانت، کامیونت، کامیون و کشنده، رشد ۳۳ و ۴۸ درصدی، در تولید ون، مینی بوس و میدل باس و اتوبوس به ترتیب با کاهش ۶۵، ۲۰ و ۳۲ درصدی داشته است.

امسال حدود ۹۸۹ هزار و ۹۱۳ دستگاه انواع خودرو در کشور تولید شده که بررسی روند چهارساله نشان می‌دهد تولید خودروها در سال جاری نسبت به سال گذشته ۱۳ درصد، نسبت به سال ۱۴۰۰ حدود ۳۳ درصد، نسبت به سال ۱۳۹۹ حدود ۳۷ درصد و نسبت به سال ۱۳۹۸ حدود ۷۲ درصد رشد داشته است.

یعنی تعداد خودروها در سال ۱۳۹۸ از ۵۷۴ هزار و ۷۸۱ دستگاه به ۹۸۹ هزار و ۹۱۳ دستگاه در سال ۱۴۰۲ رسیده است.

سهم بخش خصوصی در سال جاری از کل تولید خودرو در کشور حدود ۲۳ درصد است که این میزان در سال ۱۳۹۸ حدود پنج درصد بوده است.

▣ تولید ۴۳۵ هزار موتورسیکلت در ۹ ماه

۴۳۵ هزار و ۷۳۵ دستگاه موتورسیکلت در ۹ ماه امسال تولید شده که این آمار نسبت به مدت مشابه سال گذشته که ۳۱۸ هزار و ۴۸۲ مورد بوده، رشد ۳۷ درصدی را نشان می‌دهد.

بررسی روند ۶ ساله نشان می‌دهد که تولید موتورسیکلت در کشور از ۷۳ هزار و ۹۳۴ دستگاه در سال ۱۳۹۶ اکنون (۹ ماهه امسال) به ۴۳۵ هزار و ۷۳۵ مورد رسیده است.

▣ صنعت خودرو ایران در ۴ دهه گذشته

دهه ۶۰ شمسی برای ایرانی‌ها دهه فراموش نشدنی‌است. زمانی که نیاز به رونق صنایع و بازارهای تجاری بود، ناگهان جنگ تحمیلی آغاز شد و بسیاری از صنایع ایران را تحت تاثیر قرار داد که صنعت خودرو نیز از این قاعده مستثنی نبود.

در طول هشت سال جنگ، نه خودروسازی در ایران مانده بود و نه تکنولوژی ساخت قطعات خودرو وجود داشت؛ به همین دلیل ایران چاره‌ای جز پذیرش ژاپنی‌ها و خوشامدگویی به مونتاژ خودرو نداشت.

دهه عجیب و البته پر از تجربه برای صنعت خودرو ایران با تولید پژو ۴۰۵ در سال ۱۳۶۸ و کیا پراید در سال ۱۳۷۲ جنجالی شد. در همان سال‌ها تولید این دو مدل خودرو جدید همزمان با تولید پیکان پیش گرفته شد و سبد تولید محصولات خودرویی در کشور تا حد زیادی متنوع شد.

دهه ۸۰ با ورود چینی‌ها، خروج فرانسوی‌ها از صنعت خودرو همراه بود. در اغین دهه چینی‌ها فرصت را مغتنم شمردند و راه صدساله امریکایی‌ها و اروپایی‌ها برای ورود به بازار ایران یک شبه طی کردند. به گونه‌ای که چند قرارداد منعقد کردند و این روند را تا دهه ۹۰ نیز ادامه دادند و توانستند سفره‌ای پر از محصولات متنوع چینی برای بازار ایران تدارک ببینند.

اواخر دهه ۸۰ بود که فرانسوی‌ها تصمیماتی جدید برای نونوار کردن محصولات‌شان در بازار ایران گرفتند، دستی به سر و روی انواع پژو ۲۰۶ کشیدند و تولید مجدد آن در بازار ایران رونق گرفت. درست همین زمان بود که پای تحریم‌ها به ایران باز شد و کم کم رنو و پژو سهم خود را در بازار خودرو ایران کم کردند و همین اقدام فرانسوی‌ها اما به مذاق چینی‌ها خوش آمد و تولیدات آنها بیشتر شد.

پس از نگاهی به چهار دوره تاثیرگذار خودرویی در صنعت خودرو ایران، نوبت به دهه پر فراز و نشیب ۹۰ می‌رسد. دهه‌ای که در ابتدا با حضور شرکای تجاری خارجی آغاز و پس از مدت کوتاهی با خداحافظی و خروج آن‌ها از صنعت خودرو رو به رو شد.

در این دهه تولید و واردات خودرو نسبت به دوره‌های قبل به چندین برابر رسید. شرکت‌های خارجی یکی پس از دیگری مشتاق به همکاری با ایران شدند و در نهایت قراردادهای جوینت ونچر یکی پس از دیگری صنعت خودرو را رونق بخشید.

دهه ۹۰ شمسی یکی از بهترین و شاید پرخاطره‌ترین دهه‌ها برای صنعت خودرو ایران محسوب می‌شود. چرا که ابتدای این دهه واردات خودرو به ایران آغاز شد. اما سال ۹۴ و پس از موفقیت برجام، قراردادهای جوینت ونچر و ورود یک به یک خودروسازان خارجی به ایران، تقویت قراردادهای گذشته و گسترش خطوط تولید خودروهای مشارکتی و مونتاژ عرصه را برای این صنعت باز کرد.

فرانسوی‌ها، چینی‌ها و ژاپنی‌ها یکی پس از دیگری به ایران آمدند. شرکت‌های خودروسازی ایران نیز به همان نسبت رونق گرفت، رقابت میان خودروسازان ایرانی و خارجی شکل گرفت و در نهایت روزگاه به مذاق صنعت خودرو خوش آمد.

رونمایی خودروهای مشترک روز به روز افزایش یافت، ثبت‌نام خودروهای خارجی با اقساط و شرایط خاص توسط نمایندگی‌ها رونق گرفت و بازار خودرو رنگ و بویی تازه به خود گرفت. اما این اوضاع و احوال دیری نپایید و خروج امریکا از برجام با نوسانات نرخ ارز در بهار ۹۷ دست به دست هم دادند و صنعت خودرو را بیش از هر زمان دیگری متضرر کردند.

با خروج امریکا از گروه ۵+۱، شرکای تجاری ایران در صنعت خودروسازی نیز رفتن را بر ماندن مقدم شمردند و برخی بساط تولیدات را جمع کردند و برخی قراردادهای روی میز مانده را نیز معلق کردند تا شاید روزی دوباره راهی بر بازگشت‌شان به ایران باقی مانده باشد.

از سوی دیگر، واردات خودرو از تیرماه ۹۷ ممنوع اعلام شد و حتی خودروهای از پیش خریداری شده نیز تعیین تکلیف نشد. از سال ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۰ عملا تولید خودرو به زیر یک میلیون دستگاه در سال افت کرد و پدیده تولید ناقص و انباشته شدن خودروها در پارکینگ خودروسازان به عارضه ای مزمن در صنعت خودروی کشور تبدیل شد. با روی کار آمدن دولت سیزدهم، نقشه راه تحول صنعت خودروی ایران بر اساس برنامه تدوین شده وزارت صنعت، معدن و تجارت شامل سه مرحله اصلی شامل آماده‌سازی و احیای ظرفیت‌های موجود (نیمه دوم سال ۱۴۰۰ تا پایان سال ۱۴۰۱)، استانداردسازی همه محصولات و تمرکز بر گسترش صادرات (سال ۱۴۰۲) و تمرکز بر همکاری‌های فناورانه منطقه‌ای و بین‌المللی (سال‌های ۱۴۰۳ و ۱۴۰۴) است.

سخن پایانی

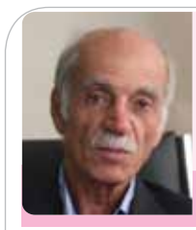
حذف محصولات قدیمی، تولید محصولات متکی بر طراحی بومی (دانش‌بنیان شدن خودروسازی)، دستیابی به کیفیت رقابتی، بهره‌برداری از فرصت خارجی و گسترش بازارهای صادراتی مبتنی بر محصول و فناوری و همکاری‌های فناورانه خارجی برمبنای طراحی و سرمایه‌گذاری مشترک در فناوری‌ها، از جمله برنامه‌های پیش‌بینی شده است.

« آگهی مناقصه عمومی دو مرحله ای »
شرکت جهان فولاد سیرجان (سهامی خاص)
Sirjan Jahan Steel Company
«خرید ۱ (یک) دستگاه آنالیز XRF دیجیتالی شرکت جهان فولاد سیرجان»
«مناقصه شماره ۰۲۹۳-ک-م»
شرکت جهان فولاد سیرجان در نظر دارد نسبت به خرید ۱ (یک) دستگاه آنالیز XRF دیجیتالی از طریق برگزاری مناقصه عمومی دومرحله‌ای اقدام نماید؛ لذا از تمامی تامین‌کنندگان معتبر که دارای توانایی مناسب، سوابق و تجارب مورد قبول می‌باشند، دعوت به عمل می‌آید اسناد مناقصه را از طریق مراجعه به آدرس اینترنتی WWW.SJSCO.IR دریافت نمایند.
▣ شرایط:
۱- آخرین فرصت تحویل پاکات: پایان وقت اداری روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۰۴.
۲- تضمین شرکت در مناقصه مبلغ ۳،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ (سه میلیارد) ریال مطابق اسناد مناقصه.
۳- شرایط تحویل کالا: تحویل به‌صورت DDP درب کارخانه شرکت جهان فولاد سیرجان واقع در استان کرمان، شهرستان سیرجان، کیلومتر ۵۰ جاده سیرجان - شیراز، کیلومتر ۲ جاده اختصاصی گل‌گهر.
۴- محل تحویل پاکات: استان کرمان، شهرستان سیرجان، دبیرخانه کمیسیون معاملات شرکت جهان فولاد سیرجان و استان تهران، شهر تهران، دفتر شرکت جهان فولاد سیرجان.
۵- شرکت جهان فولاد سیرجان در قبول یا رد هر یک از پیشنهادات مختار می‌باشد.
۶- هزینه چاپ آگهی، بر عهده برنده مناقصه می‌باشد و ارائه اسناد و مستندات مذکور هیچگونه حقی برای متقاضیان ایجاد نمی‌کند.
۷- جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره ۰۹۹۱۲۹۳۸۳۱۷ و آدرس ایمیل TENDER@SJSCOSTEEL.COM ارتباط برقرار نمایید.
دبیرخانه کمیسیون معاملات شرکت جهان فولاد سیرجان

GEMSTONE
IRANGEMEX
IMIDRO
طلا، جواهر
شماره مجوز سازمان توسعه تجارت ایران: ۱۴۰۱/۳۲۰/۵۰۴۶۷
www.iranfair.com
اولین نمایشگاه بین‌المللی
گوهرسنگ‌ها
ماشین‌آلات، تجهیزات و صنایع وابسته
۱۲ لغایت ۱۵ اسفندماه ۱۴۰۲
ساعت بازدید ۹ الی ۱۶
محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی تهران
ستاد برگزاری: شرکت رستاک پادویژن ۷-۸۸۳۴۶۴۵۵-۰۲۱
The 1th International Exhibition of
GEMSTONE 1
Machinery, Equipment & Related Industries
02-05 March, 2024 Opening Hours: 09-16
Tehran International Permanent Fairground
Organizer: Rastak Padvision Co.:+982188346455-7
www.rastak-expo.com gemiran@rastak-expo.com
rastakgem.events +98 912 029 5792 +98 938 029 5792

آگهی مناقصه عمومی دو مرحله ای همراه با ارزیابی کیفی
مناقصه شماره WSS-0130435
با شماره فراخوان سامانه ستاد ۲۰۰۲۰۰۱۰۳۴۰۰۰۰ ۴۶
نوبت اول
شرکت ملی نفت ایران
شرکت نفت و گاز پارس
شرکت نفت و گاز پارس در نظر دارد خرید۲۷ قلم (۲۲۱۶ عدد) GASKETES مورد نیاز خود را با برگزاری مناقصه عمومی دو مرحله‌ای طبق‌شرایط زیر از طریق یك شرکت واجد صلاحیت تامین نماید.
شرایط و مدارک لازم جهت دریافت استعلام ارزیابی کیفی: الف) داشتن تجربه کافی و مرتبط با موضوع کار
ب) اساسنامه، اظهارنامه ثبت شرکت و آخرین آگهی تغییرات (مندرج در روزنامه رسمی)
ج) ارائه کد اقتصادی، شناسه ملی
از کلیه اشخاص حقوقی واجد شرایط دعوت می‌گردد بلافاصله پس از چاپ آگهی اول و حداکثر ۳ (سه) روز پس از انتشار آگهی نوبت دوم تا پایان ساعت اداری، به نشانی اینترنتی WWW.SETADIRAN.IR قسمت‌سامانه مناقصات مراجعه نموده و پس از اخذ کد کاربری و رمز عبور نسبت به دریافت اسناد اقدام نمایند.
کلیه مراحل برگزاری فراخوان ارزیابی کیفی از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت انجام خواهد شد.
لازم است مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی ، مراحل ثبت نام درسایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.
اطلاعات و اسناد مناقصه عمومی پس از برگزاری فرآیند ارزیابی کیفی و ارسال دعوتنامه از طریق سامانه ستاد به مناقصه‌گران ارسال خواهد شد.
• کالای مورد درخواست وفق مشخصات فنی سازنده اصلی می‌بایست از سازندگان داخلی پیشنهاد و تامین گردد.
• نظر به اینکه به استناد بخشنامه معاون محترم مهندسی، پژوهش و فناوری وزارت نفت، به شماره ۹۷/۲۱۳۹۴۳ مورخ ۱۳۹۷/۵/۱۰، انعقاد قرارداد و انجام خرید صرفا با تامین کنندگانی که نام آن ها در فهرست بلند سامانه تامین الکترونیکی کالای صنعت نفت (EP) قرارداد، امکان پذیر است. بنابراین مناقصه‌گر موظف به انجام تشریفات لازم جهت قرارگرفتن در فهرست سامانه EP تا تاریخ انعقاد قرارداد بوده و هرگونه تبعات ناشی از عدم رعایت مقررات فوق، متوجه مناقصه‌گر خواهد بود.
• آخرین مهلت ارسال پاسخ استعلام ارزیابی کیفی: دو هفته پس از آخرین مهلت دریافت اسناد استعلام ارزیابی کیفی درسامانه مذکور بارگذاری نمایند.
• تاریخ و محل تحویل اسناد مناقصه: متعاقبا به اطلاع واجدین شرایط خواهد رسید
• آخرین مهلت تحویل پیشنهاد و تاریخ گشایش پیشنهادها: طبق تاریخ های مندرج در اسناد مناقصه.
• لازم به ذکر است پیشنهادهای ارائه شده توسط مناقصه‌گران می‌بایست حداقل تا ۳ ماه از تاریخ تحویل پیشنهاد مالی معتبر باشد.
در صورت نیاز به اطلاعات بیشتر، متقاضیان می‌توانند با شماره تلفن ۵ و ۸۳۷۶۲۶۰۴-۰۲۱ تماس حاصل نمایند.
• اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه:
مرکز تماس: ۱۴۵۶-۰۲۱
شناسه آگهی: ۱۶۳۱۳۵۶
شرکت نفت و گاز پارس- روابط عمومی

یادداشت

بی‌ثباتی بلای جان صنعت

محمود نجفی‌سهی
فعال حوزه صنعت

نخستین مشکل که نه‌تنها صادرات، بلکه کل اقتصاد ما را تحت‌تاثیر قرار داده، به موضوع عدم‌ثبات سیاسی برمی‌گردد. عدم‌ثبات سیاسی و مشخص نبود مسیر، اساسی‌ترین چالش اقتصاد و تولید ما است. متاثر از همین بی‌ثباتی اقتصادی بسیاری از کشورها تعامل اقتصادی و تجاری با ما ندارند. در این میان، بخش زیادی از مشکلات صادرکنندگان ما به نداشتن برنامه‌های کلان و سیاست‌گذاری‌های درست برمی‌گردد. چون برنامه‌ریزی و نظارت مداوم و منسجمی بر این بخش نداریم، تکلیف صادرکنندگان ما هم مشخص نیست، گاه شاهد صادرات اقلامی هستیم که نه‌تنها سود و منفعتی برای کشور ندارند که در بلندمدت آثار سوء هم خواهند داشت.

متاسفانه نابسامانی اقتصادی صدمه زیادی به صنعت ما زده و تمام بخش‌های آن و از جمله صادرات را تحت‌تاثیر قرار داده است. جایی قرار بود تولیدات‌مان صادر کرده و ارز وارد کنیم که در این بخش نیز متاسفانه با مقاومت صادرکنندگان و عقب‌نشینی دولت و بانک مرکزی بخش زیادی از ارز صادرات فعلا وارد کشور نمی‌شود. چرا این‌گونه است؟ چون سیاست‌گذاری درست و برنامه منسجمی برای بخش‌های گوناگون اقتصاد نداریم. درست این است که مدام بر وضعیت مولفه‌های گوناگون اقتصادی نظارت شود و به‌عنوان نمونه در بخش صادرات، هر جا و هر زمان صادرات محصولی به نفع کشور است، انجام شود، در غیر این صورت، از صادرات آن محصول ممانعت به عمل آید. آیا درست است در این شرایط بی‌آبی محصول کشاورزی صادر کنیم؟ وقتی در محصول ساخته‌شده ارزش‌افزوده و اشتغال داریم، آیا درست است مواد خام صادر کنیم؟ مشتری‌های کالاهای ما، چه کسانی هستند؟ صادرات به بازار هرکدام از کشورهای همسایه و... چه فایده‌ای برای ما دارد؟ و... تمام اینها با رصد مستمر و در راستای دورنما و استراتژی کلانی که برای صادرات داریم باید پاسخ داده شوند. پس نخست باید سیاست‌گذاری درستی داشته باشیم و بازارمان وضعیت باثباتی داشته باشد تا در گام بعدی بتوانیم رشد صادرات را محقق کنیم.

متاسفانه نه‌تنها استراتژی صادراتی نداریم، بدتر از آن با عدم‌ثبات در قوانین و مقررات صادراتی مواجه هستیم که معضل بزرگی در مسیر صادرات است و راه را برای صادرکننده سخت می‌کند. وقتی ثبات نرخ ندارم و تولید با موانع بی‌شماری از نرخ مواد اولیه تا انرژی مواجه است چگونه می‌توان از او انتظار تولید صادرات‌محور داشت. اقتصاد دارای حلقه‌ها و بخش‌های به ظاهر شاید جدا اما اساس بهم تنیده است، وقتی می‌خواهیم صادرات رونق یابد باید نخست موانع را از پیش‌پای تولید برداریم.

در کل بی‌برنامگی و تغییرات ناگهانی بلای جان اقتصاد و صنعت ما شده است. وقتی تولیدکننده درگیر نوسانات قیمت مواد اولیه است، انگیزه‌ای برای ارتقای کیفیت و تولید صادرات‌محور ندارد. در این شرایط تمام تلاش تولیدکننده این است که بتواند چرخه تولیدش را ادامه دهد، اما گاه به ناچار عطای تولید را به لقایش می‌بخشد. وقتی در کشور تولیدی نباشد، صحبت از صادرات هم نمی‌توان کرد.

ما امتیاز چندان خوبی برای ورود به حوزه صادرات نداریم؛ از این‌رو دولت در گام نخست باید روابط سیاسی خود را تنظیم و باثبات کرده و در مرحله دوم باید موانع بازارهای گوناگون از توزیع تا فروش را برطرف کند. در این میان، برخی این‌گونه مطرح می‌کنند که باید بازار را رها کنیم تا خودبه‌خود بسامان شود، در شرایط کنونی که ما قرار داریم این رویکرد عملی نیست. در شرایطی می‌توان به سمت این نوع از اقتصاد رفت و اجازه داد بازار و نظام عرضه و تقاضا تعیین کند که فساد نباشد، قانون حاکم باشد، انصاف معاملاتی وجود داشته باشد، دارایی و سازمان‌های ناظر به‌طور کامل بر تمام ابعاد و جزئیات بازار و قوانین مقررات نظارت کنند، از تغییرات ناگهانی در قوانین و مقررات پرهیز شود و...

در عین حال که شرایط برای بازار آزاد فراهم نیست در مقابل هم دولت با سیاست‌گذاری‌های نادرست و تغییرات ناگهانی در قوانین و مقررات هم به تولید و هم تجارت و صادرات ما آسیب زده است. در این فضای غیرشفاف، طبیعی است که وضعیت مناسبی در تولید نداشته باشیم و در مقابل صادرکنندگان ما هم آسیب می‌بینند. بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های متعدد و گاه متضاد نیز مسیر را سخت‌تر کرده است. سامانه‌ای راه‌اندازی می‌شود که مسیر تسهیل شود و هزینه‌ها کاهش یابد، اما در نهایت این‌گونه نیست؛ یعنی اقدامی در راستای تسهیل انجام می‌شود، اما در اجرا به‌گونه‌ای عمل می‌شود که وضعیت را پیچیده‌تر از آنکه بود، می‌کند. در گام بعدی توزیع مواد اولیه باید بسامان شود، چراکه در حال حاضر توزیع مواد اولیه تولید بسیار نامناسب است وحتی بورس ما در این بخش رویکرد مناسب و شکل شفافی ندارد. بازار آشفته است و این آشفتگی تمام بخش‌ها را تحت‌تاثیر منفی قرار داده است.

با تمام اینها، ما داده‌های آماری هم در دسترس نداریم و مشخص نیست تولیدکننده و صادرکننده براساس کدام داده‌ها و اطلاعات باید برنامه‌ریزی و اقدام به تولید یا صادرات کند. کما اینکه داده‌ها و اطلاعات آماری گذشته نیز به‌خوبی نشان می‌دهد در اقتصاد کشور وضعیت مناسب و باثباتی نداریم و همه‌چیز به ضرر تولید و تجارت و به‌طور کلی اقتصاد کشور است.

صمت از آخرین وضعیت بازار تایر گزارش می‌دهد

بازگشت بازار تایر به مدار آرامش

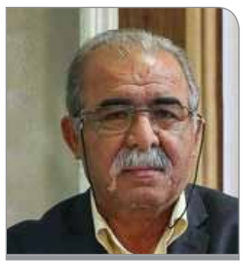
شهناز صفایی
editor@smtnews.ir

امسال و به‌ویژه طی ماه‌های اخیر، موضوع عرضه تایر و صف‌های طولانی خرید برای مشتریان دردسرساز شده بود و بازار تایر مدام با دستورالعمل‌ها و خبرهای جدید و گاه ضدونقیض روبه‌رو بود. در آخرین خبرها در نیمه آذر، توقف فروش اینترنتی تایر شنیده شد. در این خبر از خریداران خواسته‌شده بود برای تهیه تایر با نرخ مصوب با در دست داشتن کارت ملی و کارت ماشین به نمایندگی‌های فروش تایر مراجعه کنند. به فاصله چند ساعت، خبر توقف فروش اینترنتی تایر تکذیب و دلیل بسته شدن سامانه فروش اینترنتی فروش تایر تکمیل ظرفیت اختصاص‌یافته برای عرضه از طریق این سامانه عنوان و سهمیه هر صاحب خودرویی، ۲ حلقه تایر تعیین شد. حالا با وجود گذشت حدود ۳ هفته، فعالیت این سامانه همچنان متوقف است و در تازه‌ترین خبرها دستیار ویژه وزیر صمت از ازسرگیری فروش اینترنتی تایر و لغو محدودیت فروش ۲ حلقه، در آینده نزدیک خبر می‌دهد که البته هنوز عملی نشده است. صمت در این گزارش وضعیت کنونی بازار تایر و تاثیر توقف سامانه فروش اینترنتی تایر را از فعالان این بخش جویا شده که در ادامه می‌خوانید.

عکس: آیدا فریدی

بازار تایر در مسیر بهبود

مصطفی تنها، سخنگوی انجمن تولیدکنندگان تایر درباره پیامدهای محدودیت عرضه تایر به متقاضیان به صمت اظهار کرد: تحویل دو حلقه تایر به هر صاحب خودرویی، براساس تصمیمات ستاد تنظیم بازار انجام شده است. این تصمیم در راستای کنترل بازار از سوی ستاد اجرایی شد تا از بروز دلال‌بازی در بازار تایر جلوگیری کند. به دلایلی که عمده آن عدم‌تامین ارز بود، در ۶ ماه نخست امسال با افت تولید تایر روبه‌رو شدیم که در نهایت باعث ایجاد التهاباتی در بازار شد که به تبع آن، نرخ محصول در سطح خریدوفروش روند صعودی پیدا کرد. در این شرایط، متقاضیان خرید تایر با این هدف که از تورم پیشی بگیرند، نسبت به خرید نیازهای آتی پیش از گران‌تر شدن اقدام می‌کنند. به‌عنوان نمونه، اگر مصرف‌کننده فقط به یک حلقه تایر نیاز دارد، در وضعیت ملتهب بازار نسبت به خرید چند حلقه تایر اقدام می‌کند تا برای ۸ ماه دیگر که واقعا برای خودرو خود نیاز به تایر دارد، مجبور نشود با نرخ بالاتر آن را خریداری کند. از آنجایی که با افزایش تقاضاهای آتی، ظرفیت تولید افزایش نیافته تا پاسخگوی این تقاضا باشد، کمبود و به طبع آن گران‌تر شدن تایر در بازار رخ می‌دهد. در این شرایط، کمبود تایر و به‌تبع آن فاصله عرضه و تقاضا بیشتر شده و فشار بر بازار و التهاب آن افزایش خواهد یافت و سرعت گران‌ترشدن تایر در مبادلات بازار بیشتر می‌شود.

تنها در ادامه خاطرنشان کرد: در این وضعیت، ستاد تنظیم بازار تصمیم به اجرای محدودیت در عرضه تایر گرفت؛ بنابراین مقرر شد بعد از احراز هویت مالک خودرو براساس مقررات دو حلقه تایر به وی تعلق بگیرد تا هم نیاز روز افراد برطرف و هم از فشار بر بازار و بروز کمبود تصنعی پیشگیری شود. در این شرایط، متقاضیان براساس نیاز فوری خود اقدام به خرید دو حلقه سهمیه‌شان می‌کنند و از خرید تایر مازاد بر نیاز روز و برای مصرف آتی جلوگیری می‌شود. از سویی هم چون تایرهای جلو زودتر فرسود می‌شوند و بهتر است تایرهای هرکدام از محورها با هم تعویض شوند، سهم دو تایر تا حدی نیاز افراد را برطرف می‌کند.

وی افزود: به هر حال، مجموع اقداماتی در راستای کنترل بازار از آبان ماه تاکنون از سوی کارخانه‌های تایرسازی انجام شده است. به‌عنوان نمونه، تولیدکنندگان تلاش کردند تایرهای پرمصرف بیشتری تولید و توزیع کنند تا التهابات بازار مهار شود که به نتایج خوبی هم ختم و تا حدود زیادی از التهابات بازار تایر کاسته شده است. در حال حاضر، به‌جز تایر رینگ ۱۳، برای بقیه رینگ‌ها، وضعیت بازار عملا به حالت عادی رسیده است. البته براساس تمهیداتی که اندیشیده شده و کنترل‌های صورت گرفته، عرضه و قیمت رینگ ۱۳ موردنیاز بازار نیز به‌احتمال‌زیاد تا آخر دی‌ماه به حالت عادی درخواهد آمد.

وی در ادامه با اشاره به اینکه تایر به‌صورت دستوری قیمت‌گذاری می‌شود، گفت: در حال حاضر قیمت تایر توسط سازمان حمایت از مصرف‌کننده و تولیدکننده تعیین می‌شود. سازمان حمایت براساس اسنادی که تولیدکنندگان به این سازمان ارائه می‌دهند، نسبت به قیمت‌گذاری تایرها اقدام می‌کند. در این میان، مشکل اصلی این است که از تولیدکنندگان تایر پیش‌فاکتور نمی‌پذیرند و باید فاکتور روز ارائه بدهیم. این در حالی است که در تولید تایر از ۸۰ تا ۹۰ ماده استفاده می‌شود و برخی از مواد اولیه چون مقدار مصرف کمی داریم و این مواد قابلیت نگهداری دارند و ضمن اینکه، خرید سالانه آنها هم مشکلی در بازار ایجاد نخواهد کرد، را به‌صورت سالانه خریداری می‌کنیم. ما در حالی مجبور به ارائه فاکتور زمان خرید به سازمان حمایت هستیم که مواد اولیه خریداری شده ما با نرخ روز نیست. حال با وجود تورم حدود ۵۰ درصدی که بر اقتصاد کشورمان حاکم شده و اینکه در تولید با تورمی بیش از مصرف روبه‌رو هستیم و هر روز نرخ محصولات و مواد اولیه نسبت به روز قبل گران‌تر می‌شود و حتی دولت بر نرخ خدماتش مثل نرخ حمل‌ونقل هر روز اضافه می‌کند، نرخ دستوری به ضرر صنعت تایر است. تولیدکنندگان تایر با وجود قیمت‌گذاری دستوری و اینکه در بازار مدام قیمت‌ها بالا می‌رود، به ناچار ضربه‌گیری تورم را با کاهش سود انجام می‌دهند. به عبارتی در فاصله هر پله افزایش نرخ شاهد کاهش سود کارخانجات تولید تایر هستیم. در این شرایط به طبع برخی تایرسازان به زیاندهی می‌رسند و تولید سایزی که ترکیب مواد آن زیان بیشتری به تولیدکننده تحمیل می‌کند، کمتر می‌شود که درنهایت منجر به بروز کمبود در بازار و گرانی خواهد شد.

▣ سازمان حمایت ناظر بر ضوابط باشد

فعال حوزه تایر با اشاره به اینکه به مشکلات بالا مسائل دیگری هم افزوده می‌شود، اظهار کرد: در این شرایط شاهد بی‌معنا شدن تحقیق و توسعه برای تولیدکننده هم خواهیم بود. تایرساز می‌تواند با هزینه بیشتر تایرهای باکیفیت‌تری تولید کند و چون باید تایر را با هر کیفیتی با قیمت تعیین‌شده به فروش برساند رغبتی برای ارتقای کیفیت و تولید تایر در گریدهای بالاتر نخواهد داشت. بر این اساس و با توجه به مشکلاتی که قیمت‌گذاری دستوری برای صنعت دارد، فعالان صنعت تایر همیشه خواهان این بوده‌اند که ضوابطی تعیین شود و براساس این ضوابط، تولیدکننده قیمت‌گذاری کند و سازمان حمایت، کنترل و نظارت بر رعایت ضوابط داشته باشد، نه بر رعایت نرخ‌های تعیین شده. البته وزیر صمت حدود یک ماه پیش قول دادند این موضوع انجام شود، اما هنوز عملی نشده است. اگر این مورد کتبا به ستاد تنظیم بازار و سازمان حمایت داده نشود، قابل اجرا نیست. به نظر ما اگر این مورد خاص عملیاتی شود در رشد و توسعه صنعت تایر چه به لحاظ تشویق سرمایه‌گذاران برای سرمایه‌گذاری در این صنعت و چه به لحاظ تحقیق و توسعه وضعیت بهتر خواهد شد و شاهد ارتقای کیفیت افزایش رقابت تولید محصولات کیفی بین تولیدکنندگان مختلف تایر و برندسازی در بازار خواهیم بود.

▣ توقف موقت فروش اینترنتی

سخنگوی انجمن تایر در پاسخ به این پرسش که توقف فعالیت سامانه چه تاثیری بر بازار تایر داشته نیز اظهار کرد: سامانه مشکلاتی داشت که بیشتر آنها به نارضایتی اصناف برمی‌گردد، وقتی در سامانه خریدوفروشی انجام می‌شود، فروشنده تایر برای خرید تایر از تولیدکننده نخست پول آن را پرداخت می‌کند، سپس سفارش خود را تحویل می‌گیرد. در سامانه تایر به فروش رفته، اما معلوم نیست پول آن را چه وقت و چه کسی به فروشنده می‌دهد. همین ابهامات باعث شد سامانه موقتا بسته شود تا این مشکلات را برطرف کنند. اگر هم قرار بر این است که سامانه به رقابت با اصناف بپردازد و یک پلتفرم ایجاد شود که تایر را از آنجا بفروشند، در این شرایط تکلیف شبکه مویرگی نمایندگی‌ها که با تایر آشنا هستند و خدمات به مشتریان می‌دهند و...، چه می‌شود؟ سامانه چه جایگاهی دارد؟ آیا از تایرساز محصولش را خریداری و خودش به‌عنوان نمایندگی ورود می‌کند؟ سازکار کلی آن برای تولیدکننده، مصرف‌کننده و توزیع‌کننده چگونه است؟ ساختار تامین مواد اولیه چه می‌شود؟ با توجه به این موارد باید در این سامانه جنبه‌های گوناگون موردتوجه قرارگرفته و در آن تعریف شود تا هم نگرانی تولیدکنندگان، هم مصرف‌کنندگان و هم توزیع‌کنندگان برطرف شود. بر این اساس، فعالیت سامانه فعلا متوقف شده تا درباره سازکار فروش اینترنتی تایر چاره‌اندیشی شود.

وی افزود: در بازار تایر یکسری سامانه‌های فروش کارخانجات تایرسازی هم‌به‌طور مستقیم فعالیت می‌کردند و علاوه بر نمایندگی‌هایشان روزانه تعداد محدودی سهمیه را در سایت مستقیم‌شان به فروش می‌رساندند تا قیمت‌ها در بازار تایر مهار شود. البته در دوره‌ای از سوی ستاد تنظیم بازار، دستور توقف این سایت‌ها هم داده شد و الان دوباره ستاد اجازه داده فعالیت کنند.

▣ تایرسازان اینجا معترضند

تنها در ادامه درباره دلایل کاهش سهمیه تایر خودروسازان و تاثیر آن بر بازار خودرو تایر، گفت: علت کاهش سهمیه خودروسازان هم این بوده که در بازه زمانی که بازار تایر دچار التهاب است، تایر بیشتری به بازار تزریق شود، چون امکانات کشور برای تولید تایر مشخص است و افزایش تولید تایر به‌سادگی و سرعت امکان‌پذیر نیست تا بتوانند با عرضه بیشتر تایر به بازار در واقع التهاب را خارج کنند. در این میان، از یک سو تعرفه تایر هم از حدود ۲۸ به ۶ درصد رسیده که واردات را گسترش می‌دهد و از سوی دیگر با همان نرخ ارزی که تایرسازان مواد اولیه‌شان را خریداری می‌کنند، نسبت به واردات تایر اقدام خواهند کرد. این موضوع هم به جای بحث و اعتراض تولیدکنندگان تایر تبدیل شده، چراکه به ضرر تولید است و نمی‌توان آن را حمایت از صنعت داخلی دانست. به هر حال، خودروسازان می‌توانند کسری تایر موردنیازشان را وارد کنند، مجوز آن هم داده شده تا مشکلی از نظر تولید خودرو نداشته باشند. در حال‌حاضر واردکنندگان تایر سفارشاتی انجام داده‌اند و من به شما اطمینان می‌دهم چند برابر نیاز بازار تایر وارد می‌کنند، چون برای آنها صرفه اقتصادی دارد و به‌زودی با ورود این تایرها به بازار، فروشنده‌های تایر باید دنبال خریدار باشند.

جز تایر رینگ ۱۳ در عرضه بقیه تایرها وضعیت بازار به حالت عادی رسیده است

در حال حاضر عرضه تایر به‌طور مناسب در حال انجام است

بازار تایر در آرامش

سید محمد میرعابدینی، دبیر انجمن واردکنندگان تایر نیز درباره وضعیت عرضه و تقاضا در بازار تایر به صمت اظهار کرد: در حال حاضر بازار شاهد آرامش نسبی است و عرضه تایر به‌طور مناسب در حال انجام است و التهابی که به‌ویژه در ماه‌های اخیر بر این بازار حاکم شده بود، کاهش یافته است. این فعال حوزه تایر درباره نحوه خریدوفروش تایر در بازار این روزها گفت: خریدو فروش تایر به‌طور نسبی در حال انجام است و خریداران نسبت به خرید تایر براساس قیمت‌های مصوب از نمایندگی‌های مجاز اقدام می‌کنند. وی درباره وضعیت بازار تایر طی ماه‌های آینده با اشاره به اینکه بازار تحت کنترل است و به سمت ثبات حرکت می‌کند، ادامه داد: با توجه به اقداماتی که انجام شده و ورود جدی متولیان امر، بازار به سمت آرامش در حرکت است و در زمینه تامین نیاز مشکلی وجود ندارد و گرفتاری کنونی تامین نشدن ارز ۲۸۵۰۰ هزار تومانی برای واردات تایر است که بیشتر ما را در تامین لاستیک خودروهای سنگین با مشکل روبه‌رو خواهد کرد. در بخش واردات تایرهای سنگین، اگر ارز مورد نیاز تخصیص پیدا نکند با مشکلاتی جدی روبه‌رو می‌شویم.

میرعابدینی در پایان با اشاره به اینکه دولت باید نظارت بر بازار تایر را همیشه داشته باشد، گفت: با کمترین کاستی و کوچک‌ترین تصمیم اشتباهی، شاهد التهاب در بازار خواهیم شد؛ بنابراین متولیان امر باید در برنامه‌ریزی‌ها و تصمیم‌گیری‌های چه برای واردات و چه تولید داخل، نهایت دقت و توجه را داشته باشند.

سخن پایانی

بنا براین گزارش، با افزایش عرضه تایر به بازار و کاهش تعرفه واردات، التهابات بازار تایر تا حد زیادی کاهش یافته است. البته هنوز تولیدکنندگان تایر نسبت به برخی موارد اعتراض دارند و معتقدند واردات بی‌برنامه و در حجم زیاد از سوی خودروسازان در نهایت به ضرر صنعت تایر است. آنها انتظار دارند نهادهای مربوطه نسبت به این موارد وارد عمل شوند.

تاثیر فناوری‌های جدید بر سرعت اکتشاف و استخراج بررسی شد

جزئیات ورود هوش مصنوعی به معادن مس

به مدد فناوری‌های نوین و هوش مصنوعی امروزه معدنکاری هوشمند در بسیاری از کشورها ازجمله استرالیا، کانادا، امریکا و چین موردتوجه است. اصطلاح معدنکاری هوشمند به استفاده از فناوری‌های پیشرفته و ابزارهای هوشمند همچون کلان‌داده‌ها، اینترنت اشیا، سیستم‌های سایبرفیزیکی، فضای ابری و ... در معدنکاری دلالت دارد. فناوری‌های هوشمند برای جنبه‌ها و عملیات‌های مختلف این فرآیند مورداستفاده قرار می‌گیرند تا صفر تا ۱۰۰ عملیات معدنکاری با بیشترین بهره‌وری انجام شود، ضمن اینکه فناوری‌های جدید این امکان را ایجاد می‌کند که عملیات معدنکاری با کمترین خطا و خسارت انسانی و محیطی انجام شود. هوش مصنوعی درحال‌حاضر به‌طور فزاینده‌ای در معادن و استخراج مواد معدنی و به‌ویژه در صنایع مس مورداستفاده قرار می‌گیرد و می‌تواند با افزایش بهره‌وری، ایمنی و پایداری به این صنعت کمک کند.

عکس: صمت

در معادن هوشمند چه می‌گذرد؟

اکتشاف: دستیابی به داده‌های قابل‌اعتماد و پردازش سریع آنها جزو کارکردهای AI در حوزه اکتشاف است. در عملیات اکتشاف، هوش مصنوعی هزینه شناسایی و اکتشاف را به‌شدت کاهش می‌دهد و اکتشاف هوشمند را میسر می‌سازد.

تصویربرداری و جمع‌آوری دیتا با استفاده از پهپاد باعث می‌شود وسعت بیشتری در زمان کمتری و البته ارزان‌تر نسبت به روش‌های سنتی مورد پایش قرار گیرد، ضمن اینکه امکان داده‌برداری از مناطق صعب‌العبور و خطرناک را مهیا می‌سازد. پس از جمع‌آوری دیتا، تلفیق و مدل‌سازی دیتاهای اکتشافی همچون داده‌های تصاویر ماهواره‌ای، نمونه‌های صحرایی و ژئوفیزیک انجام و داده‌ها توسط فضای ابری ارسال می‌شود. پردازش داده‌ها توسط AI انجام و درنهایت نمایش توسط واقعیت مجازی و واقعیت افزوده انجام می‌شود.

استخراج: در بسیاری از معادن هنوز هم حفاری با استفاده از ابزارهای سنتی و قدیمی انجام می‌شود و از کاربردهای هوش مصنوعی در صنعت معدن در این معادن بهره‌ای برده نشده است. در حالی‌که معادن موج چهارم از فناوری‌های حفاری هوشمند بهره می‌برند. حفاری هوشمند این امکان را در اختیار معدنداران قرار می‌دهد تا با حذف فرآیندهای دستی عملیات حفاری را به بهترین شکل انجام دهند.

هدف هوشمندسازی در این مرحله کاهش هزینه‌های عملیاتی و افزایش بهره‌وری مرحله استخراج است که به‌عنوان نمونه می‌تواند به شیوه‌های مختلفی انجام می‌شود که عبارتند از:

- مدل‌سازی و بهینه‌سازی الگوی آتشباری معادن روباز با استفاده از روش‌های شبکه‌های عصبی مصنوعی، منطق فازی و سایر روش‌های تلفیقی.
- استفاده از پهپاد برای کنترل و نظارت کیفی همچون بررسی وضعیت قبل و بعد از حفاری، مدیریت ماشین‌آلات معدنی، بررسی نشت گاز و آب و ترابری معدن (که در معادن روباز حدود نیمی از هزینه معدنکاری را شامل می‌شود) شامل بارگیری و انتقال خودکار توسط سنسورهای اینترنت اشیا.

مس و هوش مصنوعی

ابوالفضل صالح‌آبادی، دبیر انجمن مس ایران درباره تاثیر هوش مصنوعی بر معادن و صنایع معدنی مس گفت: از مزایای هوش مصنوعی در صنعت مس، افزایش بهره‌وری این صنعت است؛ به‌نحوی‌که هوش مصنوعی با خودکارسازی وظایف، بهبود فرآیندها و بهینه‌سازی عملیات، به افزایش بهره‌وری در معادن مس کمک کند.

وی افزود: هوش مصنوعی می‌تواند برای کنترل و نظارت بر تجهیزات، پیش‌بینی خرابی‌ها و انجام تعمیرات و نگهداری پیشگیرانه مورداستفاده قرار بگیرد.

به گفته این مقام مسئول در صنعت مس، از دیگر مزایای هوش مصنوعی می‌توان به افزایش بحث ایمنی اشاره کرد، به‌نحوی‌که با شناسایی و کاهش خطرات به افزایش ایمنی در معادن مس کمک می‌کند، ضمن اینکه هوش مصنوعی می‌تواند برای نظارت بر شرایط محیطی، شناسایی گازهای سمی و جلوگیری از ریزش معادن مورداستفاده قرار بگیرد.

صالح‌آبادی با اشاره به مزیت‌های دیگر این ابزار عنوان کرد: هوش مصنوعی می‌تواند با کاهش مصرف انرژی و منابع به افزایش پایداری صنعت مس کمک کند؛ به‌نحوی‌که برای بهینه‌سازی مصرف آب و برق و کاهش ضایعات و بازیافت در صنعت مس استفاده شود.

وی در ادامه عنوان کرد: برخی از کاربردهای این ابزار می‌تواند به‌صورت خاص برای مس باشد که در اکتشاف و استخراج مواد معدنی، تجزیه‌وتحلیل داده‌های زمین‌شناسی، شناسایی ذخایر جدید مس، بهینه‌سازی عملیات استخراج در معادن مورداستفاده قرار بگیرد. ازجمله کاربردهای دیگر هوش مصنوعی می‌توان به حوزه فرآوری اشاره کرد که به بهبود کیفیت محصولات و کاهش ضایعات، کمک می‌کند.

صالح‌آبادی در مورد آخرین کاربرد هوش مصنوعی در معادن مس گفت: نهایتا کاربرد هوش مصنوعی در بحث تجارت هست که می‌تواند در بازاریابی و فروش برای پیش‌بینی تقاضا، قیمت‌گذاری محصولات و یافتن مشتریان جدید، در فضای کسب‌وکار به صاحبان صنعت و در صنعت مس کمک شایانی کند.

دبیر انجمن مس در ادامه خاطرنشان کرد: با توجه به اینکه مزایای متعددی برای هوش مصنوعی وجود دارد، انتظار می‌رود که استفاده از این فناوری به‌ویژه در صنعت مس به صاحبان این صنعت کمک شایانی کند.

وی به نمونه‌های عملی از هوش مصنوعی در شرکت‌های بزرگ معدنی مس در سراسر دنیا اشاره کرد: به‌عنوان‌مثال، شرکت ریوتینگ‌توی از هوش مصنوعی برای خودکارسازی فرآیند استخراج در معدن اویوتول گوی در مغولستان استفاده می‌کند یا یک شرکت دیگر در دنیا از هوش مصنوعی برای پیش‌بینی خرابی تجهیزات معدنی مثل اسکوندیدا در شیلی استفاده می‌کند که این امر باعث کاهش زمان خرابی و افزایش تولیدشده است. به گفته صالح‌آبادی، شرکت گلن کور از دیگر شرکت‌های بزرگ حوزه مس از هوش مصنوعی برای بهینه‌سازی مصرف آب در معدن کویا واسی در پرو استفاده می‌کند که این امر باعث شده که مصرف آب به‌شدت کاهش پیدا کند و پایداری در آن معدن افزایش پیداکرده است.

صالح‌آبادی در پایان افزود: با توجه به روندهای فعلی انتظار می‌رود که استفاده از هوش مصنوعی در صنعت مس در سال‌های آینده به‌طور فزاینده‌ای افزایش پیدا کند و این امر می‌تواند تحولات قابل‌توجهی را در این شاخه از صنعت و معدن ایجاد کند.

سخن پایانی

هم‌اکنون شرکت‌های صاحب فناوری و کشورهای پیشرو روزبه‌روز در حال افزایش استفاده از فناوری‌های نوین و هوشمند هستند و گام‌های موثری را در جهت ارتقای بهره‌وری، ایمنی و حفاظت از کارکنان و محیط‌زیست برداشته‌اند و همچنان در حال تحقیق و تجاری‌سازی ابزارهای فناورانه جدید هستند. در ایران، اما هنوز در ابتدای راه هوشمند سازی و بهره‌مندی از کاربردهای هوش مصنوعی در صنعت معدن هستیم. طبق گزارش مرکز نوآوری و توسعه هوش مصنوعی پژوهشگاه ارتباطات و فناوری اطلاعات در سال ۱۴۰۰ وضعیت ایران در زمینه کاربردهای هوش مصنوعی قابل‌توجه نیست و رتبه ۷۵ در میان کشورهای دنیا به ایران اختصاص دارد. حرکت در این مسیر، نیاز به برنامه‌ریزی در سطح کلان، عزم و اراده راسخ و سرمایه‌گذاری هدفمند دارد و شرکت مگفا این آمادگی را دارد که در مسیر هوشمندسازی، استفاده از فناوری نوین و آموزش‌های مرتبط همراه و همیار مدیران و فعالان این صنعت باشد.

آگهی فراخوان مناقصه عمومی دومرحله‌ای
همزمان باارزیابی (یکپارچه)

نوبت دوم
شناسه ۱۶۲۹۶۳۸

شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی پالایشگاه هشتم در نظر دارد اقلام مورد نیاز خود را با شرایط ذیل بصورت برگزاری مناقصه عمومی دومرحله‌ای همزمان با ارزیابی (یکپارچه) از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (سامانه ستاد) تامین نماید:

شماره فراخوان در سامانه ستاد ایران	۲۰۰۲۰۹۶۴۱۲۰۰۰۰۵۴
شماره مناقصه و تقاضا	تقاضای ۱۴۰۱/۰۲۶ مناقصه شماره ۰۱۴۰۱۱۰
موضوع مناقصه/ شرح مختصر اقلام درخواستی	خرید GASKET
مبلغ تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار	۲,۱۱۸,۴۴۴,۲۰۵ ریال
نوع تضمین شرکت درفرایند ارجاع کار	تضمین‌شرکت در فرایند ارجاع کار بصورت یکی از تضامین قابل‌قبول وفق آیین‌نامه تضمین شماره۱۲۳۴۰۲/ت۵۰۶۵۹ ه مورخ ۹۴/۰۹/۲۲ هیات وزیران می‌باشد.
مبلغ برآوردی مناقصه	۴۲,۳۶۸,۸۸۴,۱۰۰ ریال
آخرین مهلت دریافت اسناد ارزیابی کیفی در سامانه ستاد	۱۴۰۲/۱۰/۲۳ ساعت ۱۹:۰۰
آخرین مهلت بارگذاری و ارسال مستندات ارزیابی کیفی (رزومه) و پاکات الف، ب، ج (رزومه) در سامانه ستاد	۱۴۰۲/۱۱/۰۹ ساعت ۱۹:۰۰
زمان بازگشایی پاکات ارزیابی کیفی در سامانه ستاد	۱۴۰۲/۱۱/۱۰ ساعت ۰۹:۰۰
زمان بازگشایی پیشنهادات فنی در سامانه ستاد	۱۴۰۲/۱۱/۲۴ ساعت ۰۹:۰۰
زمان بازگشایی پیشنهادات مالی در سامانه ستاد	۱۴۰۲/۱۲/۰۸ ساعت ۰۹:۰۰
آدرس مناقصه‌گزار	استان بوشهر- شهرستان عسلویه- شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی پالایشگاه هشتم- ساختمان انبار کالا-طبقه اول -اداره خرید

بدیهی است کلیه فرآیند برگزاری مناقصه الکترونیکی از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (سامانه ستاد) به نشانی: WWW.SETADIRAN.IR انجام می پذیرد وبه پیشنهادهای خارج از سامانه ستاد هیچگونه ترتیب اثری داده نخواهد شد و مناقصه گران بایستی نسبت به ثبت‌نام در سامانه ستاد و دریافت گواهی امضاء الکترونیکی اقدام نمایند.

مناقصه گران می توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن‌های ۹۶۶۱-۰۷۷۳۱۳۱۹۶۶۵ تماس حاصل فرمایند.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۱۰/۰۹ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۱۰/۱۱ روابط عمومی شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی

آگهی مزایده عمومی شماره ۱۴۰۲/۱۸/ز

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) در نظر دارد "قطعات ماشین‌آلات راکد موجود در انبارهای مجتمع" خود را به شرح ذکر شده در اسناد و از طریق مزایده عمومی واگذار نماید. لذا کلیه متقاضیان می توانند جهت اخذ اسناد مزایده به وبسایت این شرکت به نشانی WWW.GEG.IR بخش مناقصه و مزایده مراجعه و اسناد مذکور را دریافت نمایند. آخرین مهلت تحویل پاکات ساعت ۱۴ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۲۴ در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می‌باشد. ضمناً بازدید از اقلام مربوطه روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۱۷ مقرر شده است و شرکت در آن الزامی می‌باشد. شایان ذکر است فرمت ضمانت‌نامه‌های شرکت در مزایده بایستی عیناً مطابق با فرمت ارائه شده در اسناد مزایده تهیه گردد. شرکت معدنی و صنعتی گل گهر در قبول یا رد هر یک از پیشنهادات بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

یادداشت

تعامل با تولیدکننده، راهکار برون‌رفت از چالش

محمد حیدرزاده
فعال بخش معدن

مقـررات حاکم بر عملکرد بخـش معدن و صنایع‌معدنی هرازچندگاهی از سوی سیاسـت‌گذاران در قوای مقننه یا دولتمـردان، تغییـر می‌کند. این تغییـرات گاهی به بهانه تنظیم بازار اسـت، گاهی نیز به‌دنبـال تصویب برنامه‌های توسـعه‌ای و گاهی نیز در قالب تدوین لایحه بودجه. فارغ از بهانه تصویب مقررات باید ادعا کرد که فعالان صنعتی و معدنی این دست مقررات را مانع رقابت‌پذیری تولید عنوان می‌کنند. مقرراتی که دست‌وپای تولیدکنندگان را می‌بندد و در عمـل امکان برنامه‌ریزی برای آینده را از آنها سـلب خواهـد کرد یا به بیان دیگـر، قوانین متعدد و متناقض بر عملکرد بخش معدن و صنایع‌معدنی سـایه افکنده اسـت. این‌گونه قوانیـن و مقررات به‌عنوان عاملی دسـت‌وپاگیر، مانع توسـعه عملکردی در بخش‌های گوناگون می‌شـوند و همچون سـدی در مسـیر فعالیت تولیدکننـدگان قرار می‌گیرند. بر همین اسـاس، بسـیاری از فعـالان صنعتی، مقررات‌زدایی را اصل و پیش‌فرضی برای توسـعه می‌دانند و بااشـاره به اجرایی نشدن قوانین و مقررات در حوزه‌های گوناگـون بر اجرای درسـت این مقررات تاکیـد دارند. در چنین شـرایطی، بازبینی و سپس نظارت بر اجرای قوانین از اهمیـت بیشـتری برخوردار اسـت. در همیـن حال از سیاسـت‌گذاران انتظار جدی می‌رود که در فرآیند تصویب مقـررات از نظـرات نمایندگان بخش خصوصـی بهره‌مند شوند. در چنین شرایطی از تحمیل فشار مضاعف به فعالان بخش معدن و صنایع‌معدنی جلوگیری خواهد شد.

تدوین سیاسـت‌های کلان اقتصادی، استراتژی حاکم بر عملکرد صنایع و همچنیـن تدوین برنامه‌های راهبردی از اصول اولیه برای نظم‌دهی به شرایط تولید است. بااین‌وجود، انتقـادات جدی به فرآیند مقررات‌گذاری در حوزه معدن و صنایع‌معدنی وارد است.

بی‌توجهـی سیاسـت‌گذاران به نظرات فعـالان صنعتی، تولیدکننـدگان و نماینـدگان بخـش خصوصـی، یکی از اصلی‌ترین دلایـل ناکارآمدی قوانین و مقـررات حاکم بر بخش معدن و صنایع وابسـته به آن است. بسیاری از این قوانیـن و مقـررات در مرحله اجرا، پیامدهـای ناگواری را به‌دنبال دارند. برای حـذف این پیامدها، انتظار می‌رود در دوره طراحی مواد قانونی، از نظرات نمایندگان بخش تولید استفاده شود. به‌بیان دیگر، تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی با حضـور ذی‌نفعان یک بخش، راه‌حل اصلـی برای مقابله با این مشکلات است.

در مـواردی، شـاهد بـروز مغایرت میان سیاسـت‌های اتخاذشده در حوزه معدن و صنایع‌معدنی با قوانین و نحوه اجرای این مقررات هستیم؛ مغایرتی که پیامدهای بسیاری را به‌دنبال دارد و حتی به تعطیلی صنایع منتهی می‌شـود. در حالی که اگر فضـای تعامل میان تولیدکنندگان بخش خصوصی، تولیدکنندگان وابسـته به دولت و قانون‌گذاران وجود داشت، چنین چالش‌هایی سد راه تولید نمی‌شد.

در ماده ۲ قانون بهبود فضای کسـب‌وکار این‌طور تاکید شـده: دولت مکلف اسـت در مراحل بررسـی موضوعات مربوط به محیط کسـب‌وکار برای اصلاح و تدوین مقررات و آیین‌نامه‌ها، نظر کتبی اتاق‌ها و آن‌دسـته از تشـکل‌های ذی‌ربطـی که عضو اتاق‌ها نیسـتند، اعـم از کارفرمایی و کارگری را درخواست و بررسی کند، اما در موارد بسیاری، سیاسـت‌گذاران بدون توجه به نظرات فعـالان اقتصادی، سیاست‌گذاری می‌کنند.

چندی اسـت، شـاهد وضـع عـوارض صادراتـی روی محصـولات تولیدشـده در بخش معـدن و صنایع‌معدنی هسـتیم. این بخشنامه در قانون بودجه سال ۱۴۰۲ نیز به شکل دیگری موردتوجه سیاست‌گذار قرار گفته و همزمان در برنامه هفتم توسـعه نیز به آن توجه شـده است. از این قانون با عنوان راهکاری برای جلوگیری از خام‌فروشـی یاد می‌شـود، اما به‌اعتقاد فعالان بخش معدن، در عمل مانعی جدی در مقابل تولید است.

متاسـفانه قانون‌گذار با همراهی دولت یک‌طرفه و بدون نظرخواهـی از تولیدکنندگان یا ذی‌نفعـان تصمیم‌گیری می‌کند. در چنین شـرایطی، از یک‌سـو احتمـال از بین رفتـن برخی کسـب‌وکارها وجـود دارد و از سـوی دیگر، رانـت و امتیازی به گروهی خـاص تعلق خواهد گرفت. در همین حال، دولت نیز به اهداف پیش‌بینی‌شـده خود برای درآمدزایی بیشـتر نخواهد رسـید. بنابراین انتظار می‌رود سیاسـت‌گذاران با دقت‌نظر بیشتر عمل کنند و انتقادهای مطرح‌شـده نسـبت به روند فعالیت خود را بیش از پیش موردتوجه قرار دهند.

تولید جزو اولویت‌های اقتصادی کشور ما است. در طول سـال‌های گذشته و در تعیین شـعار سال به مفهوم تولید توجه ویژه‌ای شده است؛ بر همین اساس از سیاست‌گذاران انتظار می‌رفت سیاسـت‌های خود را با تکیه بر ارتقای توان تولید در حوزه‌های مختلف، تدوین کنند.

عملکرد سـتاد تسـهیل و رفع موانع تولیـد، کمیته رفع موانـع تولیـد و همچنین کمیته تغییر و تحـول دولت بر عملکرد صنایع تاثیرگذار اسـت. با این وجود، سیاست‌های اتخاذشـده از سوی نهادهای گوناگون با یکدیگر همخوانی ندارند.

این سیاست‌ها حتی با هدف‌گذاری‌های ابتدای هر سال و ارتقـای تولید مغایرت دارند. رونق تولید و رفع موانع حاکم بر آن، در چند سـال گذشـته همواره از سوی مسئولان و در شـعار موردتوجه بوده اسـت، اما در عمل سیاست‌هایی خلاف این مسـیر اتخاذ می‌شود. از یک‌سـو تناقض‌گویی مسـئولان، خود مانعی در مسـیر تولید اسـت و از سوی دیگر، شـاهد تصویب قوانین و مقررات ضدتولید هسـتیم. اصلاح شرایط یادشـده ضرورتی برای بهبود شرایط است، در غیراین‌صـورت، نمی‌توان به بهبود شـرایط تولید، امید داشت.

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

نگاهی به بیم و امیدها در معاملات فلز سرخ نشان داد
پایان خوش مس

عکس: صدرنیا

عقب‌نشینی فدرال‌رزرو از تشدید سیاست‌های انقباضی تا پایان سال ۲۰۲۳ میلادی، یکی از محرک‌های اصلی بازگشت رونق به بازار کامودیتی‌های فلزی و به‌ویژه مس است. انتشار داده‌های تورمی امریکا فراتر از انتظارات اقتصاددانان که موید کنترل این معضل اقتصادی در ایالات‌متحده بود، سیگنال صعود را به بازارهای فلزی از جمله مس داده است. همزمان وعده‌های دولت چین مبنی بر تزریق نقدینگی برای اجرای پروژه‌های زیرساختی، محرک دیگری در بازار فلزات بوده است. البته سیگنال چین به بازار مس آن‌قدرها هم ادامه نیافت، چراکه آمار اقتصادی این کشور در ماه‌های پایانی امسال میلادی، امیدوارکننده نیست و حتی احتمال بروز رکود را در اقتصاد این کشور، ایجاد کرده است. باوجود تمامی سیگنال‌های ناامیدکننده، مس روزهای مثبتی را در قیاس با ماه‌های گذشته سپری می‌کند.

در هفته‌های اخیر شـاهد رونق خریدوفروش مـس در بازارهای جهانی بوده‌ایم. میانگین بهای فروش مس در نخستین‌ماه از امسال میـلادی در بورس فلزات لندن برابر ۸هـزار و۹۹۹ دلار به‌ازای هر تـن بود که بالاترین رقم میانگین ثبت‌شـده بـرای فروش این فلز سـرخ‌رنگ از ابتدای امسـال میلادی تاکنون بوده است. پایین‌ترین میانگین نرخ مس نیز در ماه اکتبر و برابر ۷هزار و۹۳۹ دلار گزارش شـده است. در ماه نوامبر و دسـامبر، مس به مسیر صعود بازگشت و دوبـاره از مرز ۸هـزار دلاری فراتر رفت. میانگین نرخ مس در ماه دسامبر به ۸هزار و۳۹۴ دلار به‌ازای هر تن رسید.

▣ کاهش عرضه در راه است؟

پاناما قصد دارد معدن مـس First Quantum را تعطیل کند و در نتیجه احتمال افزایش ناترازی در بازار فلز سـرخ شدت گرفته اسـت. دادگاه ملی این کشـور، قانونی را تصویب کرد که براسـاس آن، چنـد دهه بهره‌برداری از این معدن غیرقانونی بوده اسـت. این معـدن ۱.۵درصد مس دنیا را تولید می‌کند و عدم‌برداشـت مس از این معدن، حامی رشـد بهـای این فلز اسـت. به‌بیان‌دیگر، نگرانی درباره کسـری بیشتر عرضه فلز سـرخ باعث شد تا بر نرخ مس در بـازار جهانی افزوده شـود. ایـن تنها چالش پیـش‌روی معدنکاری مس پاناما نیسـت، رسـت کوآنتوم که فعالیت گسترده‌ای در معدن مـس کبـره (Cobre) در پاناما دارد، مدت‌ها اسـت بـا اعتصاب کارگـران و اعتراض فعالان اجتماعی و محیط‌زیسـتی پاناما روبه‌رو اسـت. معترضـان می‌گویند که نگران اثرات بالقوه زیسـت‌محیطی این عملیات مهیب هسـتند. این افراد از دولـت لاورنتینو کورتیزو می‌خواهند که قانـون ۴۰۶ را که ناظر بر امتیاز بهره‌برداری معدنی اسـت، به‌کار گیرد و امتیاز «فرست‌کوآنتوم» مبنی بر حق استخراج مس به مدت ۲۰ سال را لغو کند.

▣ اقتصاد دنیا در گذرگاه ۲۰۲۳

گذر از روزهای سـخت کرونا، بسیاری از کشورهای دنیا را با تورم روبـه‌رو و اقتصاد دنیـا را تحت‌تاثیر منفی قـرار داده بود. با گذر از روزهـای کرونـا، نقدینگی در اقتصاد امریـکا از ۱۵تریلیون دلار به ۲۱.۷تریلیون دلار افزایش یافت. سـایر کشورها نیز بسته به اجرای سیاسـت‌های انبساطی با مشکلاتی مشابه روبه‌رو شدند. این چالش از رونـق بازار کامودیتی‌ها کاسـت و به افت بهـای فلزات در رینگ معاملاتی بورس کالا منتهی شد.

در ادامه، کشـورهای مختلف اقـدام به تغییر موضع و تلاش برای کنترل سطح تورم کردند. در سالی که پشت‌سر گذاشتیم، بانک‌های مرکـزی در اغلب اقتصادهای بزرگ و تاثیرگذار دنیا، سیاسـت‌های انقباضـی را در پیش گرفتند که زمینـه کاهش نرخ تورم جهانی را فراهم کرد. تداوم سیاسـت‌های انقباضی از سوی بانک‌های مرکزی جهان یا تعدیل در اجرای این سیاسـت‌ها، مهم‌ترین فاکتور موثر بر اقتصاد دنیا و همچنین عملکرد بازار فلزات در سـال ۲۰۲۴ میلادی خواهد بود.

▣ فدرال‌رزرو اقتصاد دنیا را به کدام سو می‌برد؟

سیاست‌های پولی فدرال‌رزرو ظرف ماه‌های آتی یکی از مهم‌ترین شـاخصه‌های موثر بـر نرخ فلزات خواهد بود. اجرای سیاسـت‌های انبساطی در ایالات‌متحده با هدف مقابله با شرایط حاصل از پاندمی کرونا، به رشـد قابل‌توجه تورم در اقتصاد این کشـور تا سطح ۹.۴ درصد منتهی شد. همین روند رو به رشد تورم نیز، زمینه‌ساز اجرای سیاسـت‌های انقباضی را از سوی فدرال‌رزرو مهیا کرد. توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که امریکا بزرگ‌ترین اقتصاد دنیا است و در نتیجـه شـرایط اقتصادی آن از اثرگـذاری بالایی بر معادلات اقتصادی دنیا و همچنین نرخ کامودیتی‌ها برخوردار اسـت. به‌دنبال اجرای سیاسـت‌های انقباضی توسط فدرال‌رزرو، در نهایت نیز تورم در اقتصـاد امریکا به ۳.۱ تا ۳.۵ درصد کاهش یافته ، بنابراین، باید اذعان کرد که فدرال‌رزرو در کنترل تورم به‌شـدت موفق بوده است، هرچند این نرخ تورم هنوز با هدف‌گذاری ۲ درصدی توسـط بانک مرکزی این کشور، تفاوت دارد.

فدرال‌رزرو در فصل آخر ۲۰۲۳ از افزایش نرخ بهره صرف‌نظر کرد، در دسـامبر ۲۰۲۳ آخرین نشست فدرال‌رزرو در این سال میلادی برگزار شد و مطابق با انتظارات، نرخ بهره برای سومین دوره متوالی در محـدوده ۵.۲۵ تا ۵.۵ درصـد ثابت ماند. نکته قابل‌توجه در این جلسـه، پیش‌بینی مقامات فدرال‌رزرو از کاهش نرخ بهره در سـال آتی به ۴.۶ درصد بود. در این جلسـه، نمـودار نقطه‌ای فدرال‌رزرو نیز منتشـر شـد. این نمودار که هر ۳ماه یک‌بار منتشـر می‌شود، چشـم‌انداز اعضای کمیته بـازار آزاد فدرال‌رزرو بـرای نرخ بهره را بیان و به‌نوعی مسـیر احتمالی تغییرات این نرخ در آینده را ترسیم می‌کند.

براسـاس نمـودار دات پـلات، اعضای کمیتـه بـازار آزاد فدرال پیش‌بینی می‌کنند نرخ وجوه فدرال (نرخ بهره) در سـال ۲۰۲۴ به ۴.۶ درصد کاهش یابد. این در حالی اسـت که در دات پلات قبلی، مقامات انتظار داشـتند تا نرخ بهره نهایتا به ۵.۱ درصد برسـد. در صورت تحقق پیش‌بینی کنونی، در سال آینده احتمالا شاهد ۰.۷۵ درصـد کاهش در نرخ بهره خواهیم بود. باتوجه به اینکه فدرال‌رزرو سـال گذشـته نرخ بهره را هر بار ۰.۲۵ درصد افزایش داد، می‌توان انتظار داشت در سال ۲۰۲۴ نیز ۳ مرتبه نرخ بهره کاهش یابد.

بااین‌حـال، ایـن ۳ مرتبه کاهش نرخ، هنوز کمتـر از ۵ مرتبه‌ای است که بسـیاری از تحلیلگران در وال‌استریت پیش‌بینی کرده‌اند. تعداد محدود کاهش نرخ‌های پیش‌بینی‌شـده در سال ۲۰۲۴ نشان می‌دهد که مقامات بر این باور هستند که حفظ نرخ‌های بالای بهره در بیشتر سال آینده برای تداوم مهار هزینه‌ها و تورم ضروری است.

براساس این نمودار، ۱۷عضو کمیته بازار آزاد فدرال معتقدند نرخ بهره در سـال آینده کاهش پیـدا می‌کند، در حالی که ۲ عضو نظر مخالفـی دارند. ۵ عضو نیز پیش‌بینی می‌کنند که نرخ بهره بیش از ۰.۷۵درصـد کاهش یابد. علاوه بـر این، هیچ پیش‌بینی در رابطه با افزایش مجدد نرخ بهره در سال آینده مطرح نشده است.

جـروم پاول، رئیس فـدرال‌رزرو در کنفرانـس مطبوعاتی پس از نشسـت، از سـرعت بهبود وضعیـت اقتصاد امریـکا صحبت کرد و گفت: اقتصاد امریکا سـریع‌تر از انتظار بهبود یافته و پیش‌بینی‌های اعضا برای رشـد اقتصادی در امسال نسـبت به پیش‌بینی‌ها در ماه سپتامبر مثبت‌تر شـده است. بااین‌حال، فعالیت‌های اقتصادی کلی نسبت به سطوح پیش از شیوع کرونا بسیار پایین‌تر و مسیر پیش‌رو بسـیار نامشخص است. کریسـتوفر والر، یکی از اعضای فدرال‌رزرو نیز، احتمال کاهش نرخ بهره را در بهار، مشروط به عملکرد مطلوب تورم می‌داند.

گفتنی است، پیش از این جلسه، شاخص نرخ تولیدکننده (PPI) در ماه نوامبر نیز منتشر شد که کمتر از پیش‌بینی‌ها بود و انتظارات برای کاهش تورم را بیشتر تقویت کرد.

در ادامه باید خاطرنشان کرد که اغلب پیش‌بینی‌های بازار حکایت از آن دارد که در فوریه، مارس و ژوئن، شـاهد کاهش نرخ بهره در ایالات‌متحـده امریکا و بانک مرکـزی امریکا خواهیم بود. در نتیجه چنین شـرایطی، شاهد انتقال نقدینگی به‌سـمت بازارهای دیگر از جمله کامودیتی‌ها خواهیـم بود یا به‌بیان‌دیگر، با کاهش نرخ بهره، رغبت برای سـرمایه‌گذاری در حوزه کامودیتی‌هـا افزایش خواهد یافت، هرچند شرایط اقتصادی دنیا و خروج یا ورود به شرایط رکود اقتصادی نیز از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

▣ سیگنال منفی چین به بازار فلزات

شـاخص مدیران خرید رسـمی بخش تولید چیـن در ماه نوامبر برابر ۴۹.۴ واحد و کمتر از پیش‌بینی‌ها منتشـر شـد. این شاخص در مـاه اکتبر نیز برابر ۴۹.۵ واحد بـود. به‌این‌ترتیب، رکود بیش از آنچه انتظار می‌رفـت، عملکرد صنایع چین را تحت‌تاثیر منفی قرار داده است.

دولـت پکن ظـرف ماه‌هـای اخیـر محرک‌هـای دولتـی برای بازگرداندن اقتصاد به مسـیر رشـد تصویب کـرد. این محرک‌های دولتی شامل انتشـار یک‌میلیون یوآن اوراق قرضه دولتی به‌منظور اجـرای پروژه‌های زیرسـاختی بـود؛ در عین حـال دولت چین از حمایت یک تریلیـون یوآنی به‌منظور اجـرای پروژه‌های نیمه‌کاره سـاخت مسـکن در این کشـور خبر داد. این محرک‌های دولتی از صعود بهای فلزات در بازارهای جهانی طی چند هفته حمایت کرد. بااین‌وجـود، صنایع چینی از عدم‌تقاضای داخلی رنج می‌برند و این محرک‌ها نتوانسـته‌اند به تحریک قابل‌توجه تقاضای مصرف‌کننده نهایی در چین بینجامند و این موضوع باعث شـده اسـت تا صنایع چینی از میزان تولید خود بکاهند.

در ادامه باید خاطرنشـان کرد که شاخص نرخ مصرف‌کننده چین برای ماه نوامبر برابر منفی ۰.۵ درصد اعلام شد؛ سقوط این شاخص به کف میزان ۳ سال اخیر خود، بیانگر عدم‌اطمینان مصرف‌کنندگان چینی به آینده اقتصادی این کشـور و در نتیجه افت تقاضا اسـت. بنابراین، سـیگنالی منفی برای بازارها به‌همراه دارد. داده‌های اداره ملی آمار چین که ظرف روز شـنبه نهم دسـامبر منتشر شد، نشان داد که شـاخص نرخ مصرف‌کننده چین برای ماه نوامبر نسـبت به مدت مشـابه در سـال قبل و همچنین ماه اکتبر افتی ۰.۵درصدی داشـت. ایـن در حالی بود که نظرسـنجی رویتـرز پیش‌بینی افت ۰.۱درصدی را برای این شـاخص در بازه سـالانه و ماهانه داشـت. به‌این‌ترتیب، شـاخص نرخ مصرف‌کننده در چین به کمترین میزان در بازه ۳ سال اخیر عقب‌نشینی کرد.

▣ هشدار به چینی‌ها

زو تیانچن، اقتصاددان ارشد واحد اطلاعات اکونومیست، می‌گوید که این داده‌ها برای سیاست‌گذاران هشداردهنده است. وی ۳ عامل را پشت این فروکش تورم عنوان می‌کند؛ کاهش نرخ جهانی انرژی، از میان رفتن رونق سـفرهای زمسـتانی و مـازاد عرضه مزمن که گریبان صنایع چینی را گرفته اسـت. در این شـرایط تحلیلگران بر این باورند که فشـار نزولـی بر قیمت‌ها در سـال ۲۰۲۴ همچنان ادامه‌دار خواهد بود، شـرکت‌های توسـعه‌دهنده املاک در چین و دولت‌هـای محلی همچنان با بحران‌های جـدی مواجهند و انتظار می‌رود که از سـرعت رشـد اقتصادی دنیا در سـال آینده میلادی کاسته شود. این موضوع تقاضای جهانی برای کامودیتی‌ها را منفی کرده اسـت و به افت بهای آنها می‌انجامد. بروس پانگ، اقتصاددان ارشد در جونز لانگ لاسال، معتقد است که منفی شدن شاخص نرخ مصرف‌کننده CPI در چین، هشـداری درباره کاهش مداوم تقاضا در این کشور است.

در ادامه و در روزهای پایانی سـال ۲۰۲۳ میلادی، ۵ بانک بزرگ دولتی چین نسـبت به کاهش نرخ سـپرده و بهره اقدام کردند. این اقدام در راسـتای تحریک اقتصاد چین اجرایی شد. به‌نظر می‌رسد سیاسـت‌گذاران چین در حال اجرای آخرین سیاست‌های حمایتی خود برای بازگرداندن اقتصاد به مسیر رشد در سال ۲۰۲۳ بودند.

یکی از بانک‌هایی که نسـبت به کاهش نرخ بهره در این کشـور اقدام کرد، بانکی اسـت که نسـبت به ارائه تسهیلات به پروژه‌های ساخت‌وسـاز اقدام می‌کند. باوجود حمایت‌های انجام‌شده از سوی دولت چین، اما نرخ مسـکن در این کشـور کاهشی است، بنابراین سیاسـت‌گذاران چینـی، در روزهـای پایانی سـال ۲۰۲۳، آخرین گام‌های خود برای بازگشـت مثبت بهای مسـکن در این کشـور را برداشتند. چین دومین اقتصاد بزرگ دنیا و بزرگ‌ترین مصرف‌کننده انواع فلزات در سطح دنیا است؛ بنابراین شرایط اقتصادی این کشور از اثرگذاری بالایی بر بازار فلزات برخوردار است.

عقب‌نشینی فدرال‌رزرو از تشدید سیاست‌های انقباضی تا پایان سال ۲۰۲۳ میلادی، یکی از محرک‌های اصلی بازگشت رونق به بازار کامودیتی‌های فلزی به‌ویژه مس است

در روزهای پایانی سال ۲۰۲۳ میلادی، ۵ بانک بزرگ دولتی چین نسبت به کاهش نرخ سود سپرده و بهره اقدام کردند که این عمل در راستای تحریک اقتصاد چین اجرایی شد

سخن پایانی

تورم سالانه ایالات‌متحده در ماه‌های پایانی ۲۰۲۳ فروکش کرد، البتـه نرخ تورم امریـکا هنوز تا هدف ۲ درصد فـدرال‌رزرو فاصله دارد، اما همین شـرایط زمینه‌سـاز رشـد بهای کامودیتی‌ها شد. فروکش تورم امریکا سـیگنال منفی ناشـی از منفی شدن تورم در چیـن را نیز از میان برد. در واقـع فعالان بازار در هفته‌های پایانی سال میلادی ترجیح دادند سیگنال منفی چین را نادیده بگیرند و با تکیه بر سیگنال مثبت داده‌های اقتصادی امریکا، در مسیر رشد نوسان کنند.

اینفوگرافی: سامان شرف‌الدین

افزایش نرخ اینترنت خلاف وعده‌های انتخاباتی

از مهرماه امسال که زمزمه‌های افزایش تعرفه اینترنت به گوش رسید، وزیر ارتباطات گفت: «فعلا برنامه‌ای برای گران‌شدن بسته‌های اینترنتی نداریم.»، اما ظاهرا پیگیری اپراتورها برای بالا بردن تعرفه‌ها در یکی، دو ماه اخیر ادامه پیدا کرده و همان‌طور که پیش‌بینی می‌شد، افزایش تعرفه اینترنت در دستور کار قرار گرفت. در نهایت با مصوبه سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی،تعرفه‌های اینترنت حدود ۳۰ درصد افزایش خواهد یافت به‌شرطی‌که کیفیت نیز بهبود پیدا کند. به این ترتیب دولت خلاف وعده‌های پیشین‌اش اجازه افزایش نرخ اینترنت را به شرکت‌های انحصاری توزیع‌کننده اینترنت داد.

با وجودی که سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی اعلام کرده بود افزایش نرخ تعرفه‌های اینترنت «حدود ۳۰ درصد» خواهد بود، بررسی‌ها نشان می‌دهد این افزایش قیمت، حداقل ۳۴ درصد و حداکثر ۴۸ درصد است. بسته‌های حجیم و بلندمدت با نرخ بیشتر برگشته و برخی بسته‌های محبوب کاربران نیز افزایش نرخ داشته‌اند.

بررسی‌ها نشان می‌دهد، بسته یک گیگابایت یک‌ماهه در ایرانسل و همراه اول از ۱۰هزار و ۵۰۰ تومان به ۱۴هزار و ۱۰۰ تومان رسیده و ۳۴ درصد افزایش نرخ داشته است. پیش‌تر اپراتورها در نامه درخواست خود جهت تغییر تعرفه، اعلام کرده بودند، بسته‌های یک و دو گیگابایت نیازی به تغییر نرخ ندارند.بسته اینترنت پنج گیگابایت یک‌ماهه ایرانسل نیز از ۲۳هزار و۶۰۰ به ۳۷هزار و۱۰۰ تومان رسیده که این رقم نیز حکایت از افزایش حدوداً ۳۰ درصدی دارد. در بسته‌های چهار ماهه ایرانسل و همراه اول نیز تغییرات قیمتی و حجمی اعمال شده است. بسته ۱۵ گیگابایت در روزهای گذشته با نرخ ۶۲ هزار تومان به فروش می‌رسید و حالا این رقم به ۱۱۸ هزار تومان رسیده است. این عدد فراتر از ۳۴ درصدی است که پیش‌تر اعلام شده بود. همچنین بسته‌های بلندمدت به سبد محصولات برگشته و حالا اپراتورهای همراه اول و ایرانسل بسته‌های شش‌ماهه را نیز با نرخ بین ۱۵۰ تا حدود ۵۰۰ هزار تومان اضافه کرده‌اند.

▣ اینترنت برای افراد ضعیف حذف شد

یک نماینده مجلس شورای اسلامی گفت: ما عملا داریم برای یک اینترنت نیم‌بند فیلترشده با کلی محدودیت‌های مختلف نرخ بالایی پرداخت می‌کنیم که حتما منجر به نارضایتی خواهد شد.

به گزارش خبرآنلاین، جلال رشیدی کوچی با اشاره به اینکه درحالی که دولت در زمان انتخابات وعده اینترنت رایگان و باکیفیت می‌داد؛ امروز شاهد افزایش نرخ اینترنت هستیم؛ این افزایش نرخ چه تاثیری بر قشر ضعیف و افراد کم‌درآمد و افزایش نرخ سایر کسب و کارهای اینترنتی خواهد داشت، گفت: یکی از وعده‌هایی که رئیس‌جمهوری در زمان انتخابات داشتند این بود که برای اقشار کم درآمد یا ضعیف جامعه اینترنت را رایگان می‌کنند، اما به نظر می‌رسد امروز اینترنت را با این افزایش قیمتی که به وجود آمده است، حذف کرده‌اند.

این نماینده مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه باید در نظر بگیریم با این افزایش نرخ اینترنت دیگر در توان بسیاری از افراد نیست که این اندازه هزینه کنند یا اگر هم هست بالاخره به سبد خانوار فشار می‌آید، اظهار کرد: نکته بعدی این است که ما بارها و بارها شاهد افزایش نرخ اینترنت توسط اپراتورها بوده‌ایم و همیشه هم وزرای مربوطه گفته‌اند ما با این شرط می‌پذیریم که کیفیت افزایش پیدا کند. اما نه تنها کیفیت افزایش پیدا نکرده بلکه به نظر می‌آید شاهد کاهش کیفیت هم هستیم.

این نماینده مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه پول چیزی را می‌دهیم که از آن محروم هستیم، تاکید کرد؛ حداقل فیلتر شبکه‌های اجتماعی برداشته شود.

▣ فیلترنت داریم، نه اینترنت

نماینده رشت در مجلس با انتقاد از افزایش تعرفه‌های استفاده از اینترنت همراه گفت: در حالی‌که دولت برای افزایش حقوق‌ها مقاومت می‌کند ۳۰ درصد و بیشتر از ۳۰ درصد اینترنت را افزایش داده است.

جلیل رحیمی جهان آبادی درباره گرانی اینترنت و تاثیر آن بر گرانی سایر خدمات‌ها و اقلام گفت: واقعیت امر این است که ما در حوزه گرانی‌ها به‌نظرم با یک درک نادرست از شرایط مواجه هستیم، یعنی بعضی از بخش‌های مدیریتی کشور درک درستی از اینکه تا چه میزان روی مردم فشار و بار اقتصادی زیاد است، ندارند.

این نماینده مجلس شورای اسلامی با اشاره به اینکه جامعه ما جامعه‌ای است که امروزه دارای مشاغل اینترنتی است و مردمش در امور روزمره‌شان با این فضا ارتباط بسیار دارند، عنوان کرد: مردم به خاطر روابط اجتماعی، اطلاع‌رسانی و حوزه‌های کاری با اینترنت سروکار دارند و این فضا بخشی از زندگی مردم شده است. اینکه بیایند در این بخش یک افزایش ۳۰ درصدی بدون حساب و کتاب دهند و اپراتورها اقدام کنند و نظارتی نباشد درست نیست و این اتفاق ایجاد نارضایتی می‌کند.

نماینده تربت جام، تایباد و باخرز تاکید کرد: چنین اقداماتی در این شرایط هم بدسلیقگی است و هم نشان‌دهنده ضعف مدیریتی در بخش‌های تصمیم‌گیر است.

حداقل توقع این است با مجلس در زمینه‌هایی که آثار و تبعات اجتماعی دارد و روی زندگی مردم تاثیرگذار است، هماهنگی لازم انجام و از مجلس کسب اجازه شود.

این نماینده مجلس درباره این‌که اپراتورها عنوان کرده‌اند افزایش قیمت‌ها را برای بالا بردن کیفیت و توسعه درخواست کرده‌اند، گفت: در شرایطی که بسیاری از شبکه‌های اجتماعی فیلتر است چه افزایش کیفیتی مطرح است.

کابران مجبور به پرداخت هزینه سنگین بابت خرید فیلترشکن هستند و حالا باید متقبل پرداخت هزینه بالاتری بابت خرید اینترنت با سرعت پایین هم بشوند.

در این شرایط نرخ را افزایش دادن کار معقول، سنجیده و دقیقی نیست و فکر می‌کنم نیاز به تامل بیشتری دارد.

▣ کیفیت پایین، آزاردهنده‌تر از گرانی است

عضو سابق هیات‌مدیره اتحادیه کسب‌وکارهای اینترنتی با بیان اینکه گرانی بسته‌های اینترنتی تاثیر چندانی بر فعالیت کسب‌وکارهای اینترنتی ندارد، بلکه این مصرف‌کننده است که متحمل هزینه و زحمات بیشتری می‌شود.

محمدرضا الفت‌نسب، در گفت‌وگو با بازارنیوز پیرامون تاثیر افزایش ۳۰ درصدی بسته‌های اینترنت بر فعالیت کسب‌وکارهای این حوزه، اظهار کرد: امروزه اینترنت به یکی از نیازهای اساسی مردم تبدیل شده و با توجه به اهمیت آن در زندگی روزمره ما، تاکنون مصرف‌کنندگان، برخی از رسانه‌ها و چهره‌های مطرح کشور، واکنش‌هایی را نسبت به این موضوع از خود نشان داده‌اند.

وی افزود: افزایش ۳۰ درصدی بسته‌های اینترنت تاثیر چندانی بر فعالیت کسب و کارهای اینترنتی ندارد، بلکه این مصرف‌کننده است که متحمل هزینه و زحمات بیشتری می‌شود.

وی عنوان کرد: استفاده از خدمات اینترنتی اعم از خرید کالا و دریافت خدمات مانند حمل‌ونقل، آموزش و سرگرمی از جمله مواردی هستند که بسترهای اینترنتی برای مردم فراهم کرده بودند، اما اکنون با گران شدن آن، مصرف‌کنندگان هم دچار مشکلات می‌شوند.

الفت‌نسب متذکر شد: از طرفی دیگر، اپراتورها بارها اعلام کرده بودند که هزینه‌های استفاده از اینترنت سال‌هاست که افزایش پیدا نکرده؛ لذا نمی‌توانند زیرساخت‌های لازم را بروزرسانی کنند.

این کارشناس تاکید کرد: مصرف‌کنندگان پس از افزایش نرخ بسته‌های اینترنت این توقع را دارند که بتوانند از اینترنتی پایدار و با کیفیت استفاده کنند، اما متاسفانه، در برخی نقاط کشور آنطوری که شایسته است، در اختیار مصرف‌کنندگان قرار نمی‌گیرد؛ لذا در قیاس با موضوعی مثل گرانی، این کیفیت پایین است که مصرف‌کنندگان را آزار می‌دهد.

وی در پایان خاطرنشان کرد: در کنار آن، استفاده از فیلترشکن برای برخی از شبکه‌های اجتماعی، مورد دیگری است که در مقایسه با گرانی، از درجه اهمیت بیشتری برخوردار است.

سخن پایانی

افزایش تعرفه‌های اینترنت در ایران در حالی رخ داده که چنین امری در کشورهای پیشرفته به‌صورت معکوس اعمال می‌شود. کشورهای توسعه‌یافته به‌دلیل بهبود زیرساخت‌های شبکه، نه تنها سرعت اینترنت را افزایش می‌دهند بلکه نرخ تعرفه‌ها را برای کاربران کاهش می‌دهند.

اساسا تعرفه اینترنت به زبان ساده در دنیا رو به کاهش است.

به‌طورمثال، در امریکا طی ۲۰ سال اخیر تعرفه اینترنت به‌ازای هر گیگابایت، ۹۸ درصد کاهش داشته است. این کاهش شدید نرخ به‌دلیل رشد زیرساخت‌ها و پیشرفت تکنولوژی است؛ بنابراین ازاین‌سو با کاهش نرخ جهانی روبه‌رو هستیم، اما در ایران به‌دلیل تورم و نبود زیرساخت‌ها، قیمت‌ها افزایش می‌یابد.

در عصر حاضر، اینترنت بخش جدایی‌ناپذیر زندگی انسان است. کیفیت مطلوب در کنار دسترسی آسان به سایت‌های مختلف، می‌تواند آسایش روانی مناسبی را برای مردم هر جامعه‌ای همراه کند. در یکی، دو سال اخیر، اما نه تنها فیلترینگ گسترده باعث افزایش هزینه مردم در استفاده از اینترنت شده، بلکه حالا باید با افزایش بیش از ۳۰درصدی تعرفه‌ها نیز کنار بیایند.

اینترنت از دسترس خارج می‌شود؟

فیلترنت هزینه‌ساز

کیمیا ملکی: قصه گرانی اینترنت که مدت‌هاست به «فیلترنت» تبدیل شده، از مهر ۱۴۰۲ آغاز شد، اما با واکنش وزیر ارتباطات به این اخبار، مردم نسبت به عدم گرانی اینترنت امیدوار شدند. وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات مهر امسال گفت: در حال حاضر برنامه‌ای برای گران کردن بسته‌های اینترنت همراه نداریم.

اما حالا با گذشت کمتر از ۳ ماه از زمان اظهارات وزیر ارتباطات، ۷ دی ۱۴۰۲ وزارت ارتباطات با افزایش تعرفه اینترنت به میزان ۳۴درصد موافقت کرد. ۲ دی امسال مدیران عامل ۱۸اپراتور ارتباطی با امضای نامه‌ای به رئیس‌جمهوری خواستار افزایش ۱۰۰درصدی تعرفه اینترنت شدند، زیرا معتقدند باوجود افزایش شدید هزینه‌های ارائه خدمات ارتباطی، ناشی از افزایش شدید نرخ ارز و تورم بسیار بالا و با عنایت به اینکه عمده هزینه‌های اپراتورها ارزی است، تثبیت تعرفه خدمات اپراتورها طی ۵ سال گذشته منجر به کاهش شدید قدرت سرمایه‌گذاری اپراتورها و مانع توسعه فناوری‌های جدید ارتباطی اعم از ثابت و موبایل شده است. گفتنی است پیش از این، وزارت ارتباطات گفته بود افزایش تعرفه منوط به پذیرش شروط رگولاتوری است که یکی از شروط افزایش ۳۰ درصدی میانگین سرعت اینترنت در ۶ ماه آینده است.

شروط پذیرفته‌شده توسط اپراتورها برای افزایش تعرفه

۲ دی ۱۴۰۲ اپراتورهای ارائه‌دهنده اینترنت در نامه‌ای به رئیس‌جمهوری خواستار افزایش ۱۰۰ درصدی تعرفه بسته‌های دیتای همراه بالاتر از ۲ گیگابایت شدند.

شرکت مخابرات ایران، همراه اول، ایرانسل، رایتل، شاتل، آسیاتک و مبین‌نت اپراتورهایی هستند که این نامه درخواستی را نوشته‌اند و با اشاره به پیامدهای منفی عدم افزایش تعرفه اینترنت در سال‌های اخیر موافقت با افزایش تعرفه اینترنت را از رئیس‌جمهوری درخواست کردند و خواستار صدور دستور افزایش ۱۰۰ درصدی تعرفه اینترنت شدند. در بخشی از متن این نامه آمده است: «احتراما به استحضار می‌رساند باوجود افزایش شدید هزینه‌های ناظر به ارائه خدمات ارتباطی، ناشی از افزایش شدید نرخ ارز و تورم بسیار بالا و با عنایت به اینکه عمده هزینه‌های اپراتورها ارزی است، تثبیت تعرفه خدمات اپراتورها طی ۵ سال گذشته منجر به کاهش شدید قدرت سرمایه‌گذاری اپراتورها و مانع توسعه فناوری‌های جدید ارتباطی اعم از ثابت و موبایل شده است.» در این نامه به کاهش شدید امکان سرمایه‌گذاری برای توسعه زیرساخت‌های جدید برای استفاده از فناوری‌های نو اعم از خدمات نسل پنجم، افت کیفیت شبکه، عدم توانایی اپراتورها برای توسعه شبکه به‌صورت متناسب و همگام با رشد تقاضای مصرف اینترنت، به‌ویژه اقبال عمومی به استفاده از خدمات دیجیتال نظیر آموزش مجازی یا اقتصاد دیجیتال در دوره کرونا و پس از آن و حتی تبعات اجتماعی و اقتصادی زیادی از جمله فرار نخبگان و افزایش بیکاری اشاره شده است. پیرو این نامه‌نگاری‌ها ۷ دی امسال وزارت ارتباطات با افزایش تعرفه اینترنت به میزان ۳۴درصد موافقت کرد. پیش از این وزارت ارتباطات گفته بود افزایش تعرفه منوط به پذیرش شروط رگولاتوری است و در روزهای اخیر در خبری اعلام شد اپراتورهای ارتباطی با حضور در سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی برخی از شروط این سازمان از جمله افزایش ۳۰ درصدی سرعت اینترنت را پذیرفتند. مهم‌ترین شروط پذیرفته‌شده توسط اپراتورهای ارتباطی موارد زیر اعلام شده بود:

۱- افزایش سایت‌های نسل پنجم به ۱۰ درصد تا پایان سال ۱۴۰۳

۲-افزایش پوشش نسل چهارم در کشور به ۹۶ درصد تا پایان سال ۱۴۰۳

۳-افزایش ۳۰ درصدی میانگین سرعت اینترنت در ۶ ماه آینده

به‌عقیده برخی از فعالان این حوزه، چندین عامل در افزایش تعرفه‌های اینترنت دخیل هستند که برخی از این عوامل عبارتند از: افزایش هزینه‌های ارزی برای تامین پهنای باند بین‌المللی، افزایش هزینه‌های نگهداری و گسترش شبکه اینترنت ثابت و سیار، تورم و جهش نرخ دلار در بازار ارز، تحریم‌های اقتصادی علیه ایران، توقف توسعه اینترنت ثابت و ارائه فناوری منسوخ DSL، رقابت بالا و تعرفه‌های پایین در سال‌های گذشته. در این میان دولت برای جبران اصلاح تعرفه که پس از پذیرش شاخص‌های رگولاتوری ازسوی اپراتورها برای آن تصمیم‌گیری می‌شود، یک بسته هدیه اینترنت برای مردم در نظر گرفته تا از طریق پیامک برای دریافت آن ثبت‌نام کنند.

گرانی اینترنت درحالی انجام شده که یکی از وعده‌های رئیس‌جمهوری در زمان انتخابات این بود که اینترنت برای اقشار کم‌درآمد یا ضعیف جامعه رایگان شود، اما با این افزایش قیمت به‌نظر می‌رسد اینترنت از دسترس برخی از افراد این قشر خارج شود.

در هر حال حالا که وعده اینترنت رایگان آقای رئیس‌جمهوری برعکس از آب در آمد، امیدواریم وعده کیفیتی که مشروط به آن اینترنت گران شد، محقق شود. در واکنش به موضوع یادشده برخی معتقدند افزایش ۳۰ درصدی تعرفه اینترنت در مقابل افزایش حقوق ۲۰ درصدی بسیار ناعادلانه است. در عین حال شرکت‌های ارائه‌کننده خدمات اینترنتی اظهار می‌کنند که تعرفه اینترنت در کشورهای همسایه چندین برابر ایران است؛ بنابراین باید در کشور ما هم تعرفه بسته‌های دیتا همراه بالاتر از ۲ گیگابایت، ۱۰۰ درصد افزایش یابد.

این در حالی است که عیسی زارع‌پور، وزیر ارتباطات در این باره گفت: ما در دولت به‌دنبال سود اپراتور نیستیم و هدف ما تحقق افزایش کیفیت اینترنت است. گفتنی است باوجود اینکه سازمان تنظیم مقررات برای افزایش نرخ و تعرفه اینترنت شروطی از جمله عدم حذف بسته‌های قبلی را مشخص و میزان این افزایش را قید کرده، همراه اول و ایرانسل تعرفه‌های پایه را گران و بعضی از بسته‌های بلندمدت را حذف کرده‌اند که این خلاف توافق صورت‌گرفته است.

قیمت بسته‌های اپراتور ایرانسل و درصد افزایش بسته‌ها

حجم بسته	قیمت قبلی	قیمت فعلی	درصد افزایش
۳ گیگ	۱۹ هزار تومان	۲۵ هزار تومان	۳۱ درصد
۴ گیگ	۲۱ هزار تومان	۲۸,۶۰۰ هزار تومان	۳۱ درصد
۵ گیگ	۲۳,۶۰۰ هزار تومان	۳۱,۷۰۰ هزار تومان	۳۴ درصد
۷ گیگ	۲۸,۲۰۰ هزار تومان	۳۸ هزار تومان	۳۵ درصد
۱۰ گیگ	۳۶ هزار تومان	۷۶ هزار تومان	۱۱۱ درصد

قیمت بسته‌های اپراتور همراه اول و درصد افزایش بسته‌ها

حجم بسته	قیمت قبلی	قیمت فعلی	درصد افزایش
۷ گیگ	۲۸,۲۰۰ هزار تومان	۳۸ هزار تومان	۳۵ درصد
۱۲ گیگ	۴۶ هزار تومان	۶۴,۵۰۰ هزار تومان	۴۳ درصد
۱۸ گیگ	۶۲ هزار تومان	۱۱۸ هزار تومان	۳۹ درصد
۱۶ گیگ	۴۴ هزار تومان	حذف شده	حذف شده
۲۵ گیگ	۶۴ هزار تومان	حذف شده	حذف شده
۱۵ گیگ	۶۲ هزار تومان	حذف شده	حذف شده
۲۵ گیگ	۹۹ هزار تومان	حذف شده	حذف شده
۵۰ گیگ	۱۱۹ هزار تومان	۳۰۰ هزار تومان	۱۵۲ درصد

حرکت خلاف جهت ایران

افزایش تعرفه‌های اینترنت در ایران درحالی رخ داده که در کشورهای پیشرفته عکس این اقدام انجام می‌شود و این کشورها با بهبود زیرساخت‌های شبکه، نه‌تنها سرعت اینترنت را بهبود می‌بخشند، بلکه تعرفه‌ها را برای کاربران کاهش می‌دهند. حال این پرسش مطرح است که مخابرات از کجا اینترنت را تهیه می‌کند که با افزایش نرخ به‌دست اپراتورها می‌رساند؟ بهتر نبود اپراتورها به‌جای افزایش تعرفه اینترنت مردم، درخواستی از دولت برای ارائه اینترنت ارزان‌تر داشته باشند؟

لازم به ذکر است که ۵ کشور دارای ارزان‌ترین اینترنت در جهان (موبایل) عبارتند از: اسرائیل (۰.۰۴ دلار امریکا)، ایتالیا (۰.۱۲ دلار امریکا)، سان مارینو (۰.۱۴ دلار امریکا)، فیجی (۰.۱۵ دلار امریکا) و هند (۰.۱۷ دلار امریکا).

۵ کشور دارای گران‌ترین اینترنت در جهان نیز عبارتند از: سنت هلنا (۴۱.۰۶ دلار امریکا)، جزایر فالکلند (۳۸.۴۵ دلار امریکا)، سائوتومه و پرنسیپ (۲۹.۴۹ دلار امریکا)، توکلائو (۱۷.۸۸ دلار امریکا) و یمن (۱۶.۵۸ دلار امریکا).

این در حالی است که میانگین حقوق افراد ماهانه در اسرائیل ۳۲۰۰ دلار، ایتالیا ۳۶۰۰ دلار، سان مارینو ۴۲۰۰ دلار، هند ۳۸۷ دلار، سنت هلنا ۵۲۵۰ دلار، فالکلند ۲۹۰۰ دلار، سائوتومه و پرنسیپ ماهانه ۱۶۲ دلار و یمن ۲۲۱۳ دلار است.

۸۰درصد اینترنت از امارات وارد می‌شود

حمید ضیایی‌پرور، کارشناس فناوری اطلاعات و ارتباطات با اشاره به شرط سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی برای افزایش تعرفه اینترنت مبنی بر افزایش کیفیت اینترنت به صمت گفت: قطعا تحقق این شرط امکان‌پذیر نیست و این وعده‌ای نسیه است، زیرا هیچ مکانیسمی برای کنترل کیفیت اینترنت وجود ندارد. اکنون شرط افزایش ۳۰ درصدی سرعت در حالی بیان می‌شود که هیچ آمار درستی از سرعت فعلی اینترنت در دسترس نیست. در کل شروط در نظر گرفته‌شده برای اپراتورها کاملا صوری است، زیرا هیچ ضمانت اجرایی برای آن در نظر گرفته نشده است. وی فیلترینگ را دلیل اصلی گرانی اینترنت دانست و بیان کرد: براساس مصوبه سال ۱۳۸۵ دولت، همه «ISP»ها حتی اپراتورهای تلفن همراه مکلف به دریافت پهنای باند اینترنت از شرکت ارتباطات زیرساخت شدند و همه پهنای باند کشور از مسیر «گیت وی» شرکت ارتباطات زیرساخت، فیلتر می‌شود و سپس به اپراتورها داده می‌شود.

در نتیجه خلاف دیدگاه دولت که فیلترینگ به نفع کشور است، به‌واسطه اجرای سامانه فیلترینگ متمرکز، اینترنت در ایران گران تمام می‌شود، زیرا به این واسطه اپراتورها نمی‌توانند به‌طور مستقل از شرکت‌های بین‌المللی، اینترنت تهیه کنند و هزینه تمام‌شده به کاربر نهایی تحمیل می‌شود.

■ خرید اینترنت از امارات

ضیایی‌پرور با اشاره به اینکه اغلب کشورها اینترنت خود را از شرکت « فلگ» هند خریداری می‌کنند، افزود: بیش از ۸۰ درصد پهنای باند اینترنت ایران از طریق بندر فجیره امارات به جاسک می‌آید و ۲۰ درصد دیگر از مسیرهایی مانند بازرگان، ارمنستان یا اینترنت ماهواره‌ای است.

وی درباره تاثیر افزایش تعرفه‌های اینترنت بر کسب‌وکارهای اینترنتی اظهار کرد: بی‌شک این افزایش نرخ بر نرخ محصول نهایی کسب‌وکارها و تاکسی‌های اینترنتی اثرگذار خواهد بود و تاثیرات آن تا ۲ ماه آینده نمایان می‌شود.

■ سود میلیاردی اپراتورها

ضیایی‌پرور با اشاره به ادعای اپراتورها مبنی‌بر ضرردهی با افزایش هزینه‌ها، گفت: براساس گزارش‌ها، همراه اول، ایرانسل و تا حدودی رایتل که ارائه خدمات اینترنت همراه هستند، سالانه چندین میلیارد سود دریافت می‌کنند، اما اپراتورهای کوچک یا خدمات‌دهندگان اینترنت ثابت ممکن است با افزایش هزینه‌ها در سال‌های اخیر دچار ضرر شده باشند.

■ ۲ گیگ کافی نیست

این کارشناس فناوری اطلاعات و ارتباطات با اشاره به ادعای اپراتورها مبنی بر اینکه بسته‌های بالای ۲ گیگ که مشتریان پرمصرف از آن استفاده می‌کنند، شامل افزایش نرخ می‌شوند، افزود: اینکه مصرف‌کنندگان بسته‌های اینترنتی بالای ۲ گیگ را مشتریان پرمصرف بدانیم، بسیار عجیب است، زیرا با اعمال فیلترینگ صرف یک ساعت زمان در فضای مجازی حجم زیادی از اینترنت شما را مصرف خواهد کرد.

ارائه بسته اینترنت رایگان، مسکن موقت

کیوان نقره‌کار، کارشناس فناوری اطلاعات و ارتباطات با اشاره به ادعای اپراتورها مبنی بر عدم افزایش نرخ اینترنت از سال ۹۶ تاکنون به صمت گفت: افزایش نرخ تنها به‌معنای افزایش نرخ پایه نیست. این ادعا در حالی مطرح می‌شود که اپراتورها همواره با ارائه پکیج‌های متنوع نرخ را افزایش دادند. در واقع کف و سقف تعریف‌شده در مصوبه سال ۹۶ دست اپراتورها را برای افزایش چند برابری نرخ اینترنت باز گذاشته است. وی با اشاره به شرط سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی مبنی بر افزایش کیفیت اینترنت تا ۶ ماه آینده اظهار کرد: افزایش کیفیت در ۶ ماه شدنی نیست، زیرا تحقق این هدف نیازمند زیرساخت‌های فناورانه و سخت‌افزاری است که ما به‌دلیل تحریم‌ها قادر به واردات تجهیزات خاصی نیستیم و نیروی انسانی مجرب را نیز به‌دلیل مهاجرت از دست می‌دهیم. در نتیجه آن‌طور که از شواهد پیداست باید با اینترنت موجود اما با قیمتی بالاتر ساخت. در مجموع در حوزه ارتباطات باید در کنار فناوری‌های سخت‌افزاری از افراد متخصص در سطح مدیران کلان استفاده شود. متاسفانه فناوری هنوز جایگاه لازم را در تولید ثروت کشور ندارد و افراد تصمیم‌گیر تمایل به اقدامی در این زمینه ندارند.

این کارشناس فناوری اطلاعات و ارتباطات با اشاره به تاثیرات منفی استفاده از فیلترشکن گفت: با استفاده از فیلترشکن ناامنی افزایش می‌یابد و هجوم هکرها نمود بیشتری خواهد داشت.

■ همه چیز گران می‌شود

نقره‌کار در تشریح تاثیر افزایش تعرفه‌های اینترنت بر کسب‌وکارهای اینترنتی اظهار کرد: اینترنت یک زیرساخت برای اقتصاد کشور است؛ بر همین اساس افزایش نرخ اینترنت تاثیرات منفی بر بسیاری از کسب‌وکارها خواهد داشت، زیرا هزینه ارائه خدمات و نرم‌افزارهای مالی در پی این افزایش تعرفه، افزایش خواهد یافت و بی‌شک این افزایش نرخ موجب افزایش نرخ محصول نهایی و خدمات نیز خواهد شد. در نهایت با این تصمیم هزینه مضاعفی به‌طور مستقیم و غیرمستقیم به کاربر تحمیل خواهد شد.

وی با اشاره به ارائه بسته‌های اینترنت هدیه توسط دولت گفت: بازی ارائه درخواست افزایش نرخ بالاتر و تصویب نرخ پایین‌تر برای افزایش تعرفه، دیگر برای مردم قدیمی شده است. همچنین با تزریق مسکن‌های موقتی مانند ارائه بسته اینترنت هدیه دولت نیز هیچ اتفاق خوشایندی رخ نمی‌دهد.

■ رفع فیلترینگ کنید

این کارشناس فناوری اطلاعات و ارتباطات در بیان راهکاری برای کاهش هزینه‌های اینترنت اظهار کرد: بهتر بود به‌جای افزایش تعرفه، برای رفع فیلترینگ اقدامی کرد، زیرا رفع محدودیت موجب افزایش تعداد کاربر و افزایش مصرف خواهد شد. این در حالی است که محدودیت و افزایش نرخ در نهایت نارضایتی مردم را به‌دنبال خواهد داشت.

■ ۲ گیگ پاسخگو نیست

نقره‌کار با اشاره به ادعای اپراتورها مبنی بر اینکه مشتریان پرمصرف مشکلی با افزایش نرخ ندارند، بیان کرد: اپراتورها اعلام کردند افزایش قیمت‌ها برای بسته‌های بیش از ۲ گیگ اعمال می‌شود، این در حالی است که باتوجه به نیاز کاربران دیگر بسته‌های ۲ گیگ پاسخگوی نیاز هیچ فردی نیست. در کل با افزایش نرخ اینترنت هزینه‌ای چه به‌طور مستقیم و چه غیرمستقیم به مخاطب پرمصرف و کم‌مصرف تحمیل خواهد شد.

سخن پایانی

خلاف وعده‌های داده‌شده درباره اینترنت ارزان یا حتی رایگان، حال سهم کاربران از اینترنت، محدودیت، کندی و گرانی است؛ محدودیتی که به‌عقیده کارشناسان علاوه بر تحمیل هزینه خرید فیلترشکن به کاربران، هزینه خرید اینترنت را نیز افزایش داده است. بر همین اساس می‌توان گفت یک شعار انتخاباتی دیگر رئیس‌جمهوری که ارائه اینترنت رایگان برای قشر ضعیف جامعه بود نیز در کنار سایر وعده‌های تحقق‌نیافته قرار گرفت. خبرنگار صمت به‌منظور کسب اطلاعات بیشتر با سخنگوی شرکت مخابرات تماس گرفت اما پاسخی دریافت نشد.

در بررسی شرایط فعلی بازار مسکن مطرح شد:

مسکن یک پله عقب نشست

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

بازار مسکن ۲.۲ درصد از ارزش خود را از دست داد و به روند رشد منفی نرخ که از خرداد آغاز کرده بود، ادامه داد. باتوجه به تورم حدود ۴۵درصد، ثبات نرخ مسکن بدان‌معناست که این بازار طی ۶ ماه اخیر ۲۲.۵ درصد از ارزش واقعی خود را از دست داده است. به‌دلیل حباب ۳۰۰ درصدی نرخ خانه در مقایسه با نرخ دلار آزاد نیز پیش‌بینی برخی کارشناسان مبنی بر ثبات نرخ مسکن در میان‌مدت تقویت می‌شود. به‌گزارش ایسنا، بازار مسکن، هفته اخیر را با رکود سپری کرد. در یک ماه اخیر نیز، ۲.۲ درصد کاهش نرخ داشت. همزمان در بازار ارز، انتظارات کاهشی ایجاد شد که در افت بازارهای مسکن و بورس تاثیرگذار بود. به‌نظر می‌رسد تحولات منطقه‌ای و برنامه بازارساز برای رساندن نرخ دلار به سطح کمتر از ۵۰ هزار تومان در آرامش نرخ در بازارهای غیرمولد تاثیرگذار بوده است.

بازار مسکن از خرداد امسال با ثبات و حتی رشد منفی نرخ مواجه شده است. باتوجه به تورم عمومی حدود ۴۵ درصد، ثبات نرخ در بازار مسکن بدان‌معناست که این بازار ۲۲.۵ درصد از ارزش واقعی خود را از دست داده است. در حال حاضر متوسط نرخ مسکن در تهران به ۷۴ میلیون تومان در هر مترمربع رسیده که در مقایسه با نقطه اوج این بازار در خرداد امسال که نرخ ۷۸.۳ میلیون تومان بود، ۵.۴ درصد کاهش را نشان می‌دهد. بر این اساس، نرخ واقعی مسکن در مقایسه با نرخ تورم، حدود ۲۸ درصد افت کرده است.

زمان خروج بازار مسکن از رکود مشخص نیست

به‌نظر می‌رسد به دلایلی همچون کاهش توان متقاضیان، ثبات نرخ ارز و رکود معاملات سرمایه‌گذاری، بازار مسکن دچار افت شده است و کارشناسان زمان مشخصی برای خروج از رکود این بازار متصور نیستند، اما برخی معتقدند احتمالا این بازار پس از انتخابات مجلس شورای اسلامی با رونق نسبی مواجه می‌شود. کاهش ۵.۴ درصد قیمت‌های قطعی پس از آن ایجاد شد که نرخ‌های پیشنهادی ۲۰ تا ۳۰ درصد کاهش یافت و این امیدواری را ایجاد کرد که به‌تدریج حباب نرخ مسکن تخلیه شود. در حال حاضر نرخ دلاری مسکن به حدود هزار و ۵۰۰ دلار رسیده که فقط در اواخر دهه ۸۰ نرخی بالاتر از این رقم را به‌ثبت رسانده است و هم‌اکنون در مقایسه با میانگین بلندمدت که در سطح هزار تا هزار و ۲۰۰ دلار قرار داشته، حدود ۵۰ درصد حباب دارد. از طرف دیگر، نرخ مسکن طی ۶ سال اخیر ۱۳۸۰ درصد رشد داشته که ۳۰۰ درصد بیش از رشد نرخ دلار بوده است و این آمار نیز فرض ثبات نرخ مسکن در میان‌مدت را تقویت می‌کند. در حال حاضر حجم قابل‌توجهی فایل فروش در بازار مسکن شهر تهران وجود دارد که عمدتا با نرخ‌هایی به‌مراتب کمتر از اوایل امسال عرضه شده است؛ به‌طوری‌که در برخی مناطق جنوبی تهران می‌توان با مبالغی کمتر از ۲ میلیارد تومان صاحب خانه شد. قیمت مسکن در ایران به یک بحران تبدیل شده است. بسیاری از کارشناسان برای توضیح این بحران از واژه حباب نرخ مسکن استفاده می‌کنند. کارشناسان اعتقاد دارند دیگر استفاده از اصطلاح حباب قیمتی برای بازار مسکن درست نیست، چراکه زمانی از این اصطلاح استفاده می‌شود که این نرخ غیرواقعی و موقتی باشد و امیدی برای بازگشت به نرخ واقعی وجود داشته باشد. در حالی که اوضاع بازار مسکن در ایران متفاوت است. البته این کارشناسان از شرایطی صحبت کردند که بتوان ترمز تورم موجود در بازار مسکن را کشید یا حتی آن را کاهشی کرد.

انبوه‌سازان دوست ندارند خانه خالی نگهداری کنند!

محمود اولاد، کارشناس مسائل اقتصادی گفت: در اوایل دهه ۹۰ اختلاف نرخ مسکن در شمال و جنوب تهران هفت‌برابر بوده، اما الان به چهاربرابر رسیده است. هیچ انبوه‌ساز و سازنده‌ای دوست ندارد که خانه‌اش خالی بماند، دوست دارد سریع به سود برسد، اینکه می‌گویند خانه‌های خالی، بنده خیلی قبول ندارم. رشد قیمتی در شمال شهر کمتر از جنوب شهر است.

به‌گزارش آخرین‌خبر؛ اولاد گفت: چهاردیواری وسط بیابان که اسمش مسکن نیست، وقتی برای اقشار آسیب‌پذیر مسکن می‌سازیم، باید برای هزینه رفت‌وآمد این افراد هم فکر کنیم، قشر آسیب‌پذیر هزینه ترددش را لحاظ می‌کند. مسکن مهر ساخته‌شده متناسب با نیاز مردم نیست، برخی از آنها حتی برای استفاده استیجاری هم مناسب نیست.

■ سیاست‌گذاری‌های مسکنی به هدف اصابت نمی‌کند

این کارشناس اقتصادی در ادامه توضیح داد: حدود ۶ میلیون نفر در مسکن ملی ثبت‌نام کرده‌اند، اما تقریبا ۳۰۰ هزار نفر تکمیل وجه کرده‌اند، این بدین‌معناست که جامعه هدف، امکان تامین مالی ندارند. اقساط وام مسکن حدود ۲۰ میلیون تومان است و طبق تعریف سیستم بانکی، افراد باید ۲برابر میزان اقساط درآمد داشته باشند، یعنی افراد باید ۴۰ میلیون درآمد داشته باشند تا بتوانند این وام را بگیرند.

■ وقتی ضوابط و مقررات، مسکن را گران می‌کند

اولاد بااشاره به ضوابط و مقرراتی که باعث گرانی مسکن می‌شوند، اظهار کرد: شما قواعدی را مشخص کرده‌اید که سازنده به‌ازای هر واحد باید پارکینگ تامین کند، سازنده‌ای که در زمین ۲۰۰ متری می‌توانست ۸ واحد بسازد، برای تامین پارکینگ دچار مشکل می‌شود و واحد کمتری می‌سازد، این موضوع باعث می‌شود متراژ واحدها بالا برود و خیلی از خریداران عملا امکان خرید نداشته باشند. ضوابط باعث شده است بین عرضه و تقاضا شکاف ایجاد شود. تولیدکننده به‌خاطر همین ضوابط سمت ساخت نمی‌رود، چون نرخ تمام‌شده زیاد است و مشتری ندارد.

> وقتی رکود بر بازارها حاکم می‌شود، یک عده فروشنده هستند و در مقابل خریداری وجود ندارد، به‌همین‌علت تاحدودی شاهد برگشت قیمت‌ها هستیم

منتظر پرش قیمت‌ها در بازار مسکن باشید

حسن محتشم، عضو هیات‌مدیره انبوه‌سازان استان تهران گفت: دولت پس از افزایش افسارگسیخته نرخ مسکن، نقدینگی را کنترل کرد. به‌همین‌دلیل، شاهد هستیم حدود ۴ ماه است بازار مسکن در رکود به‌سر می‌برد. این رویکرد در دولت‌های قبلی هم تکرار شده، به‌طوری‌که هر زمان نرخ ارز بالا می‌رود، از طریق بانک‌ها نقدینگی را کنترل می‌کنند و اجازه نمی‌دهند معامله‌ای انجام شود. این کارشناس مسکن توضیح داد: وقتی رکود بر بازارها حاکم می‌شود، یک عده فروشنده هستند و در مقابل خریداری وجود ندارد. به‌همین‌علت تاحدودی شاهد برگشت قیمت‌ها هستیم و متعاقبا مسئولان خبر از ارزانی نرخ مسکن می‌دهند.

وی تاکید کرد: چون عرضه و تولید متناسب با نقدینگی رشد نکرده، وقتی نقدینگی توسط دولت کنترل نشود، شاهد جهش قیمت‌ها هستیم. برای مثال، از سال ۹۱ تا ۹۶ بازار مسکن در رکود به‌سر می‌برد و نقدینگی تحت‌فشار کنترل می‌شد. زمانی که فنر قیمت‌ها به یک‌باره رها شد، در ۳ مقطع شاهد افزایش قیمت‌ها بودیم و دلار از ۴ هزار تومان به ۵۰ هزار تومان رسید. به‌همین نسبت هم، نرخ مسکن ۱۲برابر شد.

محتشم افزود: فرمول حبس نقدینگی نه‌تنها در این دولت، بلکه در تمام دولت‌ها تکرار شده است و گویا نسخه دیگری برای کنترل تورم ندارند.

محتشم گفت: به‌نظر من، حبس نقدینگی به‌علت کسری بودجه تا آخر سال دوام نخواهد آورد. حتی اگر دولت مقداری دست از کنترل نقدینگی بردارد، به همان نسبت موجب افزایش نرخ مسکن خواهد شد.

۱۶ سال، حداقل زمان انتظار برای خانه‌دار شدن

فردین یزدانی،کارشناس بازار مسکن گفت: براساس آخرین محاسبات در شهر تهران ۱۷.۵ سال و در شهرستان‌ها ۱۶ سال درآمد خانوار، کفاف خرید یک واحد مسکن را می‌دهد. البته با تورم موجود، همین ۱۷سال انتظار هم دور از دسترس است. در محاسبات سال ۹۲ که آخرین رفرنس موجود است، این رقم ۱۲ سال بوده است. نمی‌دانم کسانی که هدف‌گذاری هفت‌ساله کرده‌اند، چه پایه‌ای برای این اقدام داشته‌اند.

یزدانی گفت: در دهه ۸۰ از هر ۱۰۰ خانوار تازه تشکیل‌شده ۶۵ خانوار وارد بازار ملک می‌شد، اما این عدد در سال ۱۴۰۱ به ۱۴ خانوار رسیده است، یعنی حدود ۸۶ درصد خانوارهای تشکیل‌شده وارد بازار استیجاری می‌شوند.

کشور هیچ سیاست حمایت اجتماعی در بخش مسکن ندارد. کاش دولت‌ها پروژه‌های مسکن را به‌سمت مسکن استیجاری هدایت می‌کردند. برنامه‌های مسکنی به اسم افراد و گروه‌های کم‌درآمد تنظیم می‌شود، اما برنده آن، گروه‌های توانمند هستند،چراکه افراد توانمند این امکانات را می‌گیرند و این املاک را وارد بازار استیجاری می‌کنند.

تعیین سقف اجاره‌بها؛ ابزاری که کار نمی‌کند

این کارشناس حوزه اقتصادی گفت: تعیین سقف اجاره‌بها باتوجه به شرایط التهابی و تورمی که در آن به‌سر می‌بریم، نمی‌تواند موفق بشود، البته بسیاری از کشورها از روش تعیین سقف اجاره‌بها استفاده می‌کنند، اما در کنار آن، ابزارهای دیگری هم دارند.

> در اوایل دهه ۹۰ اختلاف نرخ مسکن در شمال و جنوب تهران ۷ برابر بوده اما الان به ۴برابر رسیده است

سخن پایانی

مسکن چند ماه گذشته کاهشی نسبی را تجربه کرده، اما باز هم بر مدار خود باقی خواهد ماند. در این میان، چند عامل را می‌توان بر همین امر گواه گرفت. نخستین عامل به وضعیت رشد تورم در کشور بازمی‌گردد. مادامی که اقتصاد کلان در وضعیت کنونی دست و پا بزند و تورم نیز در کانال بالاتر از ۴۰ درصد نوسان داشته باشد، نمی‌توان احتمال داد قیمت‌ها در بازارهای مالی و سرمایه‌ای نیز به نقطه امنی برسند. از سوی دیگر، رکودی که اکنون بازار مسکن در حوزه کمبود عرضه و ساخت با آن روبه‌رو است، سال بعد نیز گریبانگیر آن خواهد شد. دولت در این ۲ سال نه‌تنها نتوانست به وعده تحویل سالانه خود عمل کند، بلکه براساس آمارها، تولید مسکن از سالی ۳۰۰ هزار واحد به سالی ۲۰۰ هزار واحد کاهش پیدا کرده است. مورد دیگری که کارشناسان از ابتدای وقوع بحران درباره آن هشدار داده‌اند، بحث مالکیت نهادهای دولتی و بانک‌ها بر میزان بالایی از املاک در سراسر کشور است؛مسئله‌ای که حالا خود به مشکل دیگری تبدیل شده است و حتی دولت نیز نمی‌تواند برای مصادره اموال مازاد بر این واحدها، کاری انجام دهد. همه این موارد در حالی وجود دارند که سیاست‌های دولت چه در بحث کنترل بازار و چه در بحث مالیات‌گیری مانوری نمایشی بیش به‌نظر نمی‌آید و در عمل نظری مطالعه‌شده و کارشناسی در پس آن پنهان نشده است؛ بنابراین می‌توان نتیجه گرفت خیلی دور از احتمال نیست که نرخ مسکن در ایران بر مدار افزایشی خود باقی بماند و سال بعد نیز، حجم بالایی از درآمد مردم را ببلعد.

یادداشت

ناهماهنگی در بازار مسکن

سعید شعبانی
کارشناس بازار مسکن

بازار مسکن در ایران همواره یکی از موضوعات مهم و حساس در سیاست‌ها و اقتصاد کشور بوده است.

در طول سال‌ها، بازار مسکن تحت‌تاثیر عوامل متنوعی قرار گرفته است که منجر به نوسانات قیمتی و ناهنجاری‌هایی در این بازار شده‌اند. این مسائل نه‌تنها بر زندگی روزمره مردم تاثیر زیادی داشته، بلکه بر توسعه و پیشرفت جامعه نیز اثرگذار بوده است.

یکی از چالش‌های اساسی در بازار مسکن ایران، کمبود عرضه و ناهماهنگی بین تقاضا و عرضه است. تحقق برنامه‌های ساخت مسکن و افزایش قابل‌توجه طرف عرضه، همواره با مشکلاتی مواجه شده است.

کاهش رشد قیمتی در ماه‌های اخیر به‌دلیل کاهش نقل و انتقالات در بازار مسکن بوده و رکود ایجادشده تاحدی ترمز قیمت‌ها را کشیده است. در این شرایط که نرخ مسکن سر به فلک کشیده، خریداران مصرفی چشم‌انتظار ارزان‌تر شدن ملک هستند و این امید را دارند که بازار ملک دستخوش تحولاتی شود که به کاهش قیمت‌ها منجر شود. از این‌رو دولت باید برای پیشبرد اهداف خود زمان را هم در نظر بگیرد.

در این راستا، دولت همواره نقش مهمی در تنظیم و کنترل بازار مسکن ایران داشته است. تنظیم قوانین و مقررات، ایجاد بسترهای مناسب برای توسعه صنعت ساخت‌وساز و نظارت بر فعالیت‌های بازار مسکن، موضوعاتی است که در دولت می‌تواند به پشتوانه آنها بازار مسکن را کنترل کند و به‌تعادل برساند.

همچنین، برای کنترل قیمت‌ها و جلوگیری از نوسانات نامناسب، دولت باید تلاش کند تا با تعیین نرخ مقطعی برخی از واحدهای مسکونی به کمک اقشار کم‌درآمد بیاید. این اقدامات هدفمند، موفقیت‌هایی را به‌همراه دارد که برای اجرایی شدن به راهکارهای سازنده و پایدارتر وابسته است.

باتوجه به چالش‌ها و فرصت‌های موجود در بازار مسکن، همکاری و هماهنگی بین دولت، بخش خصوصی و مردم بسیار اهمیت دارد و می‌تواند تورم بخش مسکن را کنترل کند.

با نظر به اهمیت بازار مسکن در زندگی مردم و تاثیر آن بر توسعه اقتصادی کشور، لازم است دولت به‌منظور کنترل و مدیریت مناسب بازار مسکن، سیاست‌های هوشمندانه‌تری را اجرا کند.

بازار مسکن در ایران با چالش‌های بزرگی روبه‌رو شده است و بیشتر این مشکلات از اقتصاد کشور ما سرچشمه می‌گیرد.

بنابراین اگر قرار است اقدامی انجام گیرد که مردم بتوانند راحت‌تر به مسکن مناسب دسترسی داشته باشند، باید پایه و ریشه مشکلات هدف قرار گیرد. زمانی که سرمایه به‌سمت بازار ملک سرازیر شود، دیگر در بحث تولید مشکلی دیده نمی‌شود و به‌تبع عرضه و تقاضا در بازار مسکن به‌تعادل می‌رسد.

از سوی دیگر، اگر تیم اقتصادی دولت بتواند در سطوح سیاسی و بین‌المللی گره‌گشایی کند، به‌طورقطع نرخ تورم کند می‌شود و حتی ممکن است نرخ ارز کاهش پیدا کند؛ اما به‌نظر می‌رسد انتظار کاهش قیمت‌ها چنان بجا نباشد. به هر حال، شرایط اقتصاد ایران پیچیده است و نخستین قدم برای حل مشکلات این است که اوضاع اقتصاد را بپذیریم.

اکنون تنها راه ساماندهی بازار مسکن و افزایش تولید، توجه به رفع موانع فوق آن‌هم با همکاری و برنامه‌ریزی تمام بخش‌ها با دولت است تا با یک عملکرد یکپارچه، عرضه و تقاضا در این بازار حیاتی به‌تعادل برسد، از این‌رو ضرورت دارد تا آمارهای منتشرشده با هم هماهنگی نسبی داشته باشند و وعده‌هایی که برای بازار مسکن داده می‌شود، بر زیرساخت‌ها و منابع موجود در کشور متکی باشد.

اگر تدبیر درستی برای بخش مسکن اندیشیده نشود، این بخش همچنان به یک معضل بزرگ برای متولیان این امر باقی خواهد ماند. همچنین، مشکلات مسکن در مدت زمان کوتاه برطرف نمی‌شود، اما با ارائه یک برنامه‌ریزی صحیح و اراده لازم به‌مرور زمان، رکود در این بخش از بین خواهد رفت.

هر قانون و سیاستی که ضمانت اجرایی نداشته و با برنامه‌ریزی و زیرساخت مناسب مطرح نشده باشد، به احتمال زیاد به مرحله اجرا در نمی‌آید، بنابراین هر طرحی که برای بهبود اوضاع بازار مسکن مطرح می‌شود، باید از یک قانون، دستورالعمل و آیین‌نامه همه‌جانبه پیروی کند و با نظر کارشناسان، تمام جنبه‌های مثبت و منفی کار در نظر گرفته شود. اجرای سیاست‌ها و طرح‌های مسکنی باید به‌نحوی برنامه‌ریزی شود که دست دلالان از سنگ‌اندازی و منفعت‌طلبی کوتاه شود و امکان تخلف به‌حداقل برسد.

یادداشت

تورم روزافزون در نرخ تمام‌شده ملک

جواد خوانساری
کارشناس بازار مسکن

در حال حاضر، دغدغه اصلی سرمایه‌گذاران ساختمانی افزایش در نرخ تمام‌شده ملک است و می‌گویند تا زمانی که تورم بالایی در بازار مسکن وجود دارد، حضور در این بازار به‌صرفه نخواهد بود. به این ترتیب، برای اینکه وضعیت بازار مسکن به‌خوبی بررسی شود، باید ابتدا تحلیل درستی از متغیرهای موثر بر نرخ مسکن داشت و سپس به‌سراغ پیش‌بینی وضع موجود رفت. به‌طورکلی عوامل مختلفی بر نرخ مسکن اثر می‌گذارند. البته ممکن است اثرگذاری هر یک از عوامل دخیل در نرخ تمام‌شده ساخت‌وساز، متغیر باشد. حتی ممکن است این اثرگذاری به‌سرعت یا در طولانی‌مدت شکل بگیرد که باید به تک‌تک آنها توجه کرد.

بررسی عوامل موثر در ساخت‌وساز توسط سرمایه‌گذار و سازنده بسیار ضروری است، چراکه مشخص می‌کند آیا نرخ مسکن، سطح متعارفی دارد یا اینکه درگیر تورم شده است. همچنین، می‌توان نسبت تورم عمومی را به تورم مسکن سنجید.

در صورتی که برنامه‌ریزی‌ها برای ساماندهی بازار ملک به‌درستی انجام گیرد، می‌توان احتمال کاهش نرخ مسکن و نزدیک شدن سطح قیمت‌ها به استطاعت خریداران را تا پایان سال به‌وضوح مشاهده کرد. این موضوع امیدواری و اطمینان نسبی لازم برای شروع سرمایه‌گذاری در پروژه‌های جدید ساختمانی را در سال ۱۴۰۳ فراهم می‌آورد، چراکه سازندگان مطمئن می‌شوند که معاملات مسکن دوباره رونق و وضعیت بهبود پیدا می‌کند.

در ماه‌های اخیر، صحبت‌های زیادی درباره آرامش نسبی بازار مسکن شده بود که این موضوع دلایل زیادی داشت و بیشتر از آرامش، حاصل رکود بر بازار بود. با این حال، اعلام هزینه‌های تمام‌شده مسکن آن هم با رشد ۴۵ درصدی نسبت به سال قبل بازار را از آرامش دور می‌کند و مانع بزرگی بر سر راه ساماندهی بازار مسکن محسوب می‌شود. این موضوع کاملا مشهود است که اعلام چنین آمارهایی، آینده بازار مسکن را در هم می‌شکند و انتظارات تورمی را بیش از پیش به بازار مسکن تزریق می‌کند.

موضوعی که مردم و مسئولان باید بدانند، این است که اعلام نرخ تمام‌شده هر متر احداث ساختمان با این اعداد نجومی، کار اشتباهی است، چراکه مسلما باتوجه به مشاهدات عینی به بنده ثابت شده که هزینه‌های ساخت واقعی، مبالغی بسیار پایین‌تر از اعداد اعلامی است و طبق یک روال معمول، انبوه‌سازان با اعلام نارضایتی مکرر، سعی در افزایش نرخ تمام‌شده مسکن دارند، زیرا ساخت‌وساز یکی از پرسودترین مشاغل حال حاضر در کشور ما است.

همچنین جهش قیمتی که بازار مسکن در حال تجربه کردن آن است، باید در سال‌های قبل با سیاست‌گذاری‌های منطقی تخلیه می‌شد، اما این اتفاق رخ نداد. در نتیجه، حل همه چالش‌های بازار ملک به سال‌های آتی منتقل شد.

با چنین اتفاقاتی، فشار حداکثری بر دوش مردم افتاد و باعث شد، نه‌تنها متقاضیان برای خرید و اجاره خانه سردرگم شوند، بلکه سازندگان نیز از عرضه واحدهای خالی به بازار شانه خالی کنند و به‌جای تولید، سراغ دلالی در بازار مسکن بروند.

به‌طورکلی بازار مسکن در شرایطی قرار گرفته که با کمبود عرضه مواجه و ساخت‌وساز به‌شدت کاهشی شده است. از طرفی، قدرت خرید مردم اجازه نمی‌دهد که تقاضا به‌سمت بازار سرازیر شود. در نتیجه، با کمبود عرضه که طی سال‌های گذشته ایجادشده، شاهد رشد بالای تقاضا در سال آینده خواهیم بود.

یکی از مشکلات اقتصاد امروز، موضوع تورم است که بر نرخ تمام‌شده تمامی کالاهای مختلف و از جمله مسکن تاثیر گذاشته است. افزایش تورم سبب افزایش نرخ نهاده‌های تولید مسکن نظیر زمین و مصالح ساختمانی شده است، به‌طوری‌که به‌تازگی شاهد بودیم که هزینه تمام‌شده ساخت‌وساز با افزایش شدید قیمتی مواجه شده است، اما باید دید آیا این افزایش نرخ اعلام‌شده، تناسبی با تورم و شرایط حاکم بر بازار دارد یا خیر؟

مطمئنا چنین آمارهایی تمام پنبه‌های ساماندهی بازار ملک را رشته است و دست سوداگران و دلالان را برای پر کردن جیب‌های‌شان باز کرد. دولت باید برای تثبیت نرخ‌ها، چاره‌اندیشی کند، البته مواردی نظیر حذف واسطه‌ها و دلال‌ها از بازار مسکن، می‌توانند در کنترل قیمت‌ها نقش موثری داشته باشند.

مرحله دوم اطلاعات واحدهای خالی به سازمان امور مالیاتی ارسال شد

کشمکش مالیات با خانه‌های خالی

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

به‌تازگی مرحله دوم اطلاعات واحدهای مسکونی خالی برای سال مالیاتی ۱۴۰۱ به تعداد ۴۰۲۱۳ برای اشخاص دارای بیش از ۵ واحد مسکونی به سازمان امور مالیاتی ارسال شده است. در مرحله اول، اطلاعات بالغ بر ۱۹هزار و۲۹۰ خانه خالی برای سال مالیاتی ۱۴۰۱ معرفی شده بود که با این حساب از ابتدای امسال در مجموع ۵۹هزار و۵۰۳ واحد مسکونی خالی براساس سامانه املاک و اسکان طی ۲ نوبت به سازمان امور مالیاتی معرفی شده است. براساس ماده ۵۴ مکرر قانون مالیات‌های مستقیم مصوب سال ۱۳۹۴ مجلس شورای اسلامی هر خانه‌ای که بیش از ۱۲۰روز در یک سال مالیاتی خالی باشد، مشمول دریافت مالیات است و شناسایی این خانه‌ها طبق ماده ۱۶۹ مکرر همان قانون، از طریق سامانه املاک و اسکان انجام می‌گیرد. پیش از ارسال فهرست به تمامی اشخاص در قالب ارسال پیامک یا نامه اخطار لازم داده شده تا افراد ساکن در واحدهای مسکونی اطلاعات خود را در سامانه املاک و اسکان ثبت کنند. براساس بند ۵ تبصره ۸ ماده ۱۶۹ مکرر قانون مالیات‌های مستقیم اشخاص حقیقی و حقوقی که در مهلت مقرر نسبت به تکمیل اطلاعات سکونت، مالکیت و ملک خود اقدام نکنند، به‌عنوان خانه خالی، به سازمان امور مالیاتی معرفی می‌شوند. پالایش و بررسی برای سایر املاک مسکونی در حال انجام است و به محض اتمام فرآیند، واحدهای مسکونی که خالی تشخیص داده شوند، برای اخذ مالیات به سازمان امور مالیاتی معرفی خواهند شد.

هدف، درآمدزایی نیست

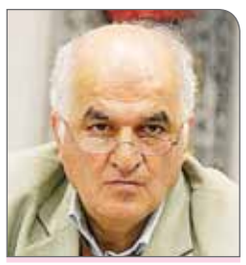
دولت بارها اعلام کرده است که هدف از مالیات‌ستانی از خانه‌های خالی، درآمدزایی نیست و در واقع، به‌دنبال درمان گرانی و افزایش عرضه در بازار است. اجرای این طرح در نهایت می‌تواند منجر به این شود که فعالیت خریداران ملک با هدف سرمایه‌گذاری نباشد و سرمایه افراد، صرف خرید مسکن مصرفی یا مشارکت در تولید شود که گامی مهم در ساماندهی بازار مسکن است.

در قانون مالیات بر خانه‌های خالی آمده است که اگر مردم خوداظهاری نکنند، از دریافت برخی خدمات مانند خدمات بانکی، دسته‌چک و امثال آن منع خواهند شد که معاون اول رئیس‌جمهوری، بخشنامه آن را به همه دستگاه‌ها ابلاغ کرده است.

اطلاعات ۷۲ میلیون نفر در سامانه املاک و اسکان وجود دارد، ازاین‌رو قانون مالیات بر خانه‌های خالی، زمانی خوب اجرا می‌شود که سامانه املاک و اسکان تکمیل‌شده باشد. در حال حاضر برای ۷۵۰ هزار واحد خالی کشور از سازمان امور مالیاتی، قبض مالیاتی صادر شده و ۶۰ هزار نفر از این ۷۵۰هزار نفر اعتراض کرده‌اند اطلاعاتی که براساس آن قبض مالیاتی صادره شده، اشتباه بوده است.

اگرچه درآمد مالیات خانه‌های خالی حتی در پیش‌بینی اولیه دولت نیز رقمی ناچیز بود که سهم موثری در تامین بودجه نداشت، اما این رقم برای سال‌های بعد نیز تکرار شد. این در حالی است که میزان درآمد وصولی از این مالیات در ۲ سال گذشته صفر بوده و در امسال نیز، رقم وصولی با میزان شناسایی‌شده اختلاف زیادی داشته است.

اخذ مالیات، راه‌حل مشکل مسکن نیست

حسین ابراهیمی، کارشناس اقتصاد درباره اخذ مالیات از خانه‌های خالی و تاثیر آن بر بازار مسکن به صمت گفت: مالیات گرفتن از خانه‌های خالی به‌عنوان راه‌حلی برای حل مشکل مسکن مطرح می‌شود، اما به‌وضوح مشخص است که این طرح قادر به حل مسئله مسکن نیست. در حال حاضر در جهان، دولت‌ها تمایل دارند در بازار مسکن دخالت و از تقاضا حمایت کنند. در نتیجه، تسهیلاتی برای خرید مسکن که ۸۰ درصد از نرخ آن را پوشش می‌دهد، ارائه می‌شود؛ اما حتی اگر ما بخواهیم در ایران چنین تسهیلاتی را ارائه دهیم و بانک‌ها توانایی و انگیزه ارائه تسهیلات را داشته باشند، با در نظر گرفتن نرخ سود تسهیلات بانکی ۱۸درصد، اقساط این تسهیلات به‌حدی بالا خواهد بود که پرداخت آن از توان بسیاری از خانوارهای ایرانی خارج است.

وی در ادامه گفت: دولت ادعا می‌کند که در کشور ما تعداد زیادی خانه خالی وجود دارد و همه آنها توسط صاحبان خود نگهداری می‌شوند. بنابراین، باید اعتراف کرد که واحدهای خالی عمدتا از نوع لوکس یا ویلا هستند و افرادی که خانه خود را رها می‌کنند، به‌اندازه‌ای ثروتمند هستند که مالیات دولت را نیز پرداخت کنند. از این‌رو، دولت همچنان نمی‌تواند به هدف خود برای ورود این خانه‌ها به بازار دست یابد.

این کارشناس افزود: در حال حاضر، بازار مسکن در کشور ما به‌عنوان مکانی برای سرمایه‌گذاری تبدیل شده و تقریبا از خریداران مصرفی خالی شده است. تعداد معاملات نیز این واقعیت را تایید می‌کند که بازار به تمامیت خریداران سرمایه‌ای تعلق گرفته است. از سوی دیگر، با در نظر گرفتن حداقل دستمزدهای کارگری و حقوق و مزایای کارمندی، اگر یک خانوار بخواهد، نیمی از درآمد خود را پس‌انداز کند تا بتواند خانه داشته باشد، باتوجه به میانگین دستمزد کارگری، تقریبا یک قرن طول خواهد کشید تا به این هدف برسد.

> مالیات گرفتن از خانه‌های خالی به‌عنوان راه‌حلی برای حل مشکل مسکن مطرح می‌شود، اما این طرح قادر به حل مشکل مسکن نیست

طرحی که محکوم به شکست است

ابراهیمی با تاکید بر این موضوع که در هیچ جای دنیا مالیات خانه‌های خالی را به‌عنوان درآمد مالیاتی در نظر نمی‌گیرند، به صمت گفت: حتی اگر مالیات از خانه‌های خالی در کشورهای دیگر مشاهده شود، در راستای حل مشکل مسکن است؛ بنابراین دولت طرح‌های مالیاتی را به مرحله اجرا گذاشته تا صاحب‌خانه از ترس مالیات، واحد خود را وارد بازار کند.

وی تاکید می‌کند: پیش‌نیاز چنین طرح‌هایی آن است که به‌اندازه نیاز جامعه، مسکن تولید شود و جلوی احتکار آن را بگیریم، اما هنوز ما با کسری مسکن در بخش تقاضای واقعی مواجهیم. ما در زمینه اجرای قانون مالیات بر خانه‌های خالی مشاهده می‌کنیم که مردم از ثبت خانه‌های خالی خود در سامانه مرتبط به‌هیچ‌وجه استقبال نکرده‌اند و مدیران دستگاه‌های دولتی نیز نبود اطلاعات کافی برای اجرای اخذ مالیات از خانه‌های خالی را ندارند؛بنابراین بدون شک همان‌طور که آمارها نشان می‌دهند، در این طرح با شکست روبه‌رو هستیم. او از محرز نبودن اطلاعات اقامتگاه‌ها، فاقد سند بودن بسیاری از املاک، نبود سامانه جامع و هماهنگی بین دستگاه‌های اجرایی دولت و نقصان از زیرساخت‌های ارتباطی و اطلاعاتی لازم به‌عنوان مهم‌ترین مشکلات موجود در اخذ مالیات از خانه‌های خالی یاد می‌کند و می‌افزاید: یکی از مهم‌ترین دلایل جهش نرخ مسکن، سفته‌بازی و سوداگری در بازار زمین به‌عنوان گران‌ترین نهاده ساختمانی است، از این‌رو شاید اگر سیستم دریافت مالیات سالانه از زمین مشمول مالیات می‌شد، فرآیند تنظیم‌گری در بازار مسکن از بالادست این بازار بهتر کلید می‌خورد.

قوانین باید به‌درستی اجرا شوند

میثم فراهانی، کارشناس حوزه مسکن به صمت گفت: به‌طورکلی قوانین مربوط به مالیات بر خانه‌های خالی دارای طیف گسترده‌ای از ملاحظات پیشرفته و کارآمد هستند. اگر این قوانین به‌درستی و به‌عنوان یک سیستم قوی اجرا شوند، می‌توانند به کاهش تورم کمک کنند. در نتیجه، شرایطی به‌وجود خواهد آمد که مسکن در جایگاه یک کالای مصرفی قابل‌استفاده غیرسرمایه‌ای در نظر گرفته شود. در واقع اجرای صحیح این قوانین می‌تواند به بازار مسکن کمک مهمی کند.

وی در ادامه افزود: اکنون، باوجود سامانه‌های قوی و منابع اطلاعاتی در اختیار دولت، به‌راحتی می‌توان به آمارهای موردنیاز دست یافت؛ آماری که نشان می‌دهد هر خانوار چند واحد مسکونی دارد و کدام‌یک از این خانه‌ها خالی از سکنه هستند. این قانون به‌طورکاملا پیشرفته در تمامی کشورهای پیشرفته جهان اجرا می‌شود.

> قوانین مربوط به مالیات بر خانه‌های خالی به‌طورکلی دارای طیف گسترده‌ای از ملاحظات پیشرفته و کارآمد هستند

بزرگ‌ترین مالکان خانه‌های خالی، بانک‌ها هستند

این کارشناس افزود: باید توجه داشت که تا چه حد دولت قادر است این قانون را به‌طورکامل اجرا کند. باید دید که دولت در عمل چه اقداماتی را انجام می‌دهد. طبق آمارهایی که خود دولت ارائه می‌دهد و پذیرفته شده است، بزرگ‌ترین مالکان خانه‌های خالی بانک‌ها، شرکت‌های شبه‌دولتی و موسساتی هستند که به دولت وابسته هستند. شناسایی این نوع واحدهای مسکونی امری بسیار آسان است.

فراهانی با بیان اینکه هرگونه تلاش دولت برای دریافت مالیات از این موسسات مالی، اینکه دولت بخواهد از این بانک‌ها، شرکت‌های شبه‌دولتی و موسسات مالیات بگیرد، از این جیب به آن جیب است. در چنین حالتی، تاثیر خاصی بر اقتصاد کلان کشور نخواهد داشت، اما اگر به‌طورنهادینه و مقتدر با خاطیان برخورد شود، می‌تواند به بازار مسکن کمک موثری کند.

درآمد مردم به خرید مسکن نمی‌رسد

وی گفت: در واقع، مسکن به‌عنوان یک سرمایه در نظر گرفته شده است و مردم نتوانسته‌اند باتوجه به درآمدهای‌شان، توان خرید مسکن را داشته باشند. برای اجرای چنین قانونی، نیازمند دانش، آگاهی و شجاعت کافی هستیم تا مشکلات موجود حل شوند.

به‌اعتقاد او، در حقیقت گرفتن مالیات از شرکت‌های دولتی کار خوبی است؛ اما باید توجه داشت که این تنها نمی‌تواند به حل مشکلات کمک کند. دولت باید خودش مسکن را عرضه کند. تعداد زیادی از خانه‌های خالی در اختیار دولت هستند و تفاوت چشمگیری در تعداد این خانه‌ها وجود دارد. تعداد اندکی از آنها متعلق به افراد حقیقی هستند، اما به‌طورکلی، اجرای درست این قانون می‌تواند بسیار مفید باشد. اگر این قانون به‌درستی اجرا شود، می‌تواند مسکن را از جنبه سرمایه‌ای به حالت مصرفی نزدیک‌تر کند. فراهانی در خاتمه افزود: امیدوارم که این قانون به‌درستی اجرا شود، اما باید توجه داشت که اجرای سختگیرانه این قانون، منجر به ایجاد ناهنجاری در جامعه خواهد شد. مسئولان می‌توانند با استفاده از فناوری‌های موجود روش‌های بهتری برای اجرای این قانون را انتخاب کنند. اجرای صحیح و مبتنی بر اصول این قانون می‌تواند تا حدودی در کاهش نرخ مسکن و به‌ویژه اجاره مسکن کمک کند.

سخن پایانی

وزارت راه و شهرسازی در برخی موارد به اشتباه محل سکونت افراد را به‌عنوان خانه خالی اعلام می‌کند یا اطلاعات خانه‌های شناسایی‌شده برای اخذ مالیات ناقص است یا فرآیند شناسایی و ارسال اطلاعات خانه‌های خالی به سازمان مالیاتی بسیار زمانبر است.

قانون مالیات خانه‌های خالی از زمانی که اجرای آن شروع شد، تاکنون که در حال اجرا است، همواره موردانتقاد برخی از کارشناسان بوده است. این انتقادات ناشی از روند شناسایی واحدهای مسکونی خالی از سکنه تا اخذ مالیات از آنها است، زیرا گفته می‌شود که وزارت راه و شهرسازی به‌عنوان نهاد مربوطه برای شناسایی خانه‌های خالی، سریع و کارآمد عمل نمی‌کند.

وظیفه شناسایی خانه‌های خالی برعهده وزارت راه و شهرسازی از طریق سامانه املاک و اسکان گذاشته شده که این وزارتخانه با راه‌اندازی سامانه املاک و اسکان نسبت به ثبت اطلاعات سکونتی افراد اقدام کرده است و کسانی که در مهلت تعیین‌شده نتوانستند این اطلاعات را ثبت کنند، خانه آنها به‌عنوان خانه خالی به سازمان امور مالیاتی از سوی وزارت راه و شهرسازی معرفی شد و در همین راستا، وزارت راه و شهرسازی باید با برنامه‌ریزی و مدیریت صحیح چالش‌های پیش‌رو را از میان بردارد.

تحلیل صمت از اهمیت توسعه مکران

هندی‌ها می‌خواهند در چابهار بمانند

امیرعباس آذرمونـد: ظرفیت‌های پهنه مکـران باوجـود موقعیت راهبـردی آن، همچنـان بالقـوه مانده اسـت. زمانی که بحـث از پهنـه مکـران به‌میـان می‌آید، مهم‌ترین نقطه‌ای که جلب‌توجه می‌کند، چابهار اسـت. در فضای سیاسـت‌گذاری کشـور این تصور وجـود دارد که تمدید قـرارداد بلندمدت سـرمایه‌گذاری هند، چابهـار را بـه یکـی از قطب‌هـای اصلی تجـارت بین‌الملـل در منطقـه تبدیـل می‌کنـد. باوجـود این، برخـی ملاحظات اساسی در ۲ ساحت «فنی» و «راهبردی» نشان می‌دهد مسیر توسعه چابهار و پهنه مکران پیچیده‌تر از این تصور است.

«چابهار» انتخاب طلایی توسعه اقتصاد دریامحور

در ایـران ۱۱بندر با ظرفیت متفاوت و پس‌کرانه‌های مختلف فعالیت می‌کنند، اما گل سرسـبد این بنادر، چابهار اسـت. این بندر در جنوب سیستان و بلوچستان، در کرانه دریای مکران واقع و تنها بندر اقیانوسی کشور است که ایران را از طریق خلیج عدن و دریای عرب به اقیانوس هند متصل می‌کند.

عمق مناسـب دریانوردی برای پهلوگیری کشتی‌های تجاری، کوتاه بودن مسـافت دریایـی، خارج بـودن از منطقه بحرانـی خلیج‌فارس، دسترسـی مناسـب بـه آب راه‌هـای آزاد و اهمیت سوق‌الجیشـی و ژئوپلتیـک ایـن بنـدر اسـتثنایی از یک‌سـو و ظرفیت‌هـای خالی و فرصت‌های سرمایه‌گذاری فراوانی که در آن برای سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی به‌وجود آمده از سوی دیگر، باعث شده است تا نه‌تنها ایران، بلکه بسـیاری از کشـورهای دیگر از جمله افغانستان، هند، پاکستان، چین و حتی روسـیه نیز برای تجـارت و ترانزیت کالاهای خود به این بندر چشم بدوزند.

علاوه بر این، قرار گرفتن چابهار در مسیر ۲ کریدور بین‌المللی باعث شـده اسـت تا این بندر بی‌همتا، ظرفیت تبدیل شـدن به بازار هدف بـرای قریب به ۴۰ درصد جمعیت جهان را داشـته باشـد و بهترین و بهینه‌ترین بستر برای توسـعه تجارت و حمل‌ونقل در آن فراهم شود.

نقطه‌ای اسـتراتژیک که هم به‌عنوان یکی از حساس‌ترین چهارراه‌های کریدور شـمال ـ جنوب، راه ترانزیتی روسیه، CIS و دیگر کشورهای شمال اروپا به کشـورهای حوزه اقیانوس هند را نسبت به بندرعباس، ۳۴۰ مایـل نزدیک‌تـر می‌کند و امکان ارتباط‌شـان بـا خلیج‌فارس و پهنه‌های جنوبی آسـیا را هم فراهم می‌سـازد و هم یکی از مهم‌ترین راه‌های کریدور شـرق ـ غرب و جنوبی‌ترین راه این کریدور به‌حسـاب می‌آید.

امروز بازار شـرق آسـیا با جمعیت ۲ میلیون نفر، بازار ۸۰۰ میلیون نفری در آسیای میانه، قفقاز و شرق اروپا و بازار جنوب افریقا از جمله برجسـته‌ترین فرصت‌های اقتصادی هستند که سـواحل مکران با آن روبه‌رو است و چابهار به‌عنوان اصلی‌ترین کانون فعالیت‌های تجاری در ایـن منطقه می‌تواند با کم کردن هزینه و کوتاه کردن زمان جابه‌جایی کالاها، بهترین مسـیر ممکن را بـرای برقراری این قبیل تعاملات بین کشورهای مختلف جهان ایجاد کند.

شـرایطی که ایـن بندر اقیانوسـی را به انتخاب طلایـی تجار برای ترانزیت، ترانشیب، صادرات و واردات تبدیل کند و توجه به آن می‌تواند معادلات منطقه‌ای و حتی بین‌المللی را به‌شـکلی مطلوب به‌نفع ایران تغییر دهد.

الزامات توسعه چابهار

چابهار به‌دلیل دسترسـی به آب‌هـای آزاد به‌عنوان یک نقطـه ترانزیتی دیده می‌شـود. در ایـن تعریف، لازمه توسـعه چابهار تمرکز بر ۲ پروژه اصلی «تکمیل و بهره‌برداری از فازهای پنج‌گانه بندر شـهید بهشتی» و «ساخت راه‌آهن چابهار ـ زاهدان ـ سرخس و احداث بزرگراه» خواهد بود.

از منظر فنی، نقش هند در چابهار عمدتا بهره‌برداری اسـت و توسـعه زیرسـاخت برعهده ایران قرار گرفته اسـت. در حالی که باتوجه به هزینه‌ها و در چارچوب یک نگاه ترانزیتی، باید در احداث و تکمیل پروژه‌های زیرسـاختی، کشورهای ذی‌نفع مشارکت جدی داشته باشـند، اما از آنجا که کنش هند در نسـبت با ایران، در تطابق کامل با چارچوب‌های تحریمی امریکا است، بنابراین این کشور تا به حال توسعه بندر را در دستور کار خود قرار نداده است.

از منظر راهبـردی نیز به‌دلیل تغییرات ژئوپلتیک از جمله روی کار آمدن طالبان در افغانسـتان و افزایش درهم‌تنیدگـی هنـد با امـارات و رژیم‌صهیونیسـتی در تاسـیس مسـیر ترانزیتی جدید (رد- مد)، چابهار اهمیت و اولویت قبلی برای دهلی‌نو از منظر ترانزیتی را نداشـته و عمده منافع هنـد برای حضور در چابهار معطوف به رقابت با پاکستان و چین خواهد بود.

اما در نگاه بدیل، لازمه توسعه چابهار و پهنه مکران، به‌جای یک نگاه بخشـی (کریدور ترانزیتی) اتخاذ یک رویکرد جامع‌تر در این منطقه است.

در این رویکرد، سرمایه‌گذاری خارجی بیش از آنکه معطوف به یک جنبه خاص از توسـعه چابهار باشـد، باید دربرگیرنده یک بسـته کامل مبتنی بر نقشـه‌راه توسـعه جنوب‌شرق کشـور و تعریف نقش بین‌المللی برای آن باشد.

در ایـن زاویه نـگاه، به‌لحاظ راهبـردی، مهم‌ترین مسئله آن اسـت که کدام قدرت بزرگ در تحقق این چشم‌انداز از چابهار و پهنه مکران با جمهوری اسلامی ایران همسویی و منافع متقابل بیشتری دارد؟

بر این اساس، توصیه می‌شود رایزنی‌های دیپلماتیک برای جذب سـرمایه‌گذاری خارجـی معطوف به یک برنامـه بلندمـدت و جامـع برای توسـعه این منطقه باشـد. برای افزایش قدرت چانه‌زنی بهتر است دعوت به سـرمایه‌گذاری خارجی مبتنی بر یک بسته جامع، به‌طور همزمان و موازی با ذی‌نفع خارجی انجام شـود و در نهایت، کشـور و کنشـگری که آمادگی پذیرش تعهدات بیشتری داشته باشد، انتخاب شود.

اهمیت بندر چابهار

منطقه سـاحلی مکران به‌واسطه قرارگیری در نوار سـاحلی دریای عمان دارای موقعیتی خاص اسـت. اسـتفاده از فرصت‌ها و قابلیت‌های توسعه‌ای در کنار موقعیت ژئواکونومیک و اسـتراتژیک آن، می‌تواند سود سرشاری را برای این منطقه به‌ارمغان آورد، اما بی‌توجهی به منابـع و ظرفیت‌هـا، به ایجاد محرومیت‌هایی در جمعیـت و فعالیت منطقه منجر و اکنون توسـعه چابهـار و فراتـر از آن، پهنه مکران به یک دغدغه ملی تبدیل شـده اسـت. با این حال، روند پیشـبرد نقشه‌راه توسعه چابهار تناسب چندانی با ظرفیت‌های آن ندارد. یکی از ظرفیت‌های مهم پهنه مکران، امکان نقش‌آفرینی ژئوپلتیک و ژئواکونومیک بنادر مهم آن در عرصه بین‌المللی است که یک محور مهم در این موضوع، کارسپاری توسعه بندر چابهار به کنشگران و ذی‌نفعان خارجی است.

این موضوع همواره محل تامل سیاسـت‌گذاران کشـور بوده و اکنون نیز در آستانه تمدید قرارداد شـرکت‌های هندی در چابهار، ایـن موضوع دوباره محل تضارب آرای صاحب‌نظران قرار گرفته اسـت. در فضای سیاست‌گذاری کشـور، اگرچه به‌کرات از لفظ کریدور استفاده می‌شـود، اما به‌نظر می‌رسد مفهوم کریدور با مفهوم مسیر حمل‌ونقل یکسان تلقی می‌شود که این امر آسیب‌های جدی به فرآیند سیاست‌گذاری و اجرا وارد می‌کند. برای بیان تفاوت میان یک کمربند اقتصادی و مسـیر حمل‌ونقل، لازم اسـت سـطوح مختلف کنش بر مدار کریدور یا کمربند را تشریح کنیم.

در نـگاه غالب، چابهار به‌دلیل دسترسـی به آب‌های آزاد به‌عنـوان یک نقطه ترانزیتی یا دالانی برای انتقال کالا از دریا به نقاط محصور در خشـکی در منطقه آسـیای میانه دیده می‌شود. در این تعریف، لازمه توسعه چابهار، تمرکز بر ۲ پروژه اصلی «تکمیل و بهره‌برداری از فازهای ۵ گانه بندر شهید بهشتی» و «ساخت راه‌آهن چابهار ـ زاهدان ـ سرخس و احداث بزرگراه» خواهد بود و براسـاس همین نگاه، قرارداد چابهار موسوم به «موافقت‌نامه تاسیس دالان حمل‌ونقل و گذر بین‌المللی بین جمهوری اسلامی ایران، افغانستان و جمهوری هند» در سال ۱۳۹۵ امضا شده است.

مشـخص است که این اقدامات به‌عنوان سطح اول کنش کریدوری قابل‌دسته‌بندی است؛ البته که همین سطح هم از اهمیت زیادی برای اقتصاد و حتی امنیت کشور برخوردار است، چراکه در صورت بهره‌برداری از بندر شهید بهشتی، این بندر نخستین بندر آب عمیق ایران خواهـد بود که افزودن بر کاهش وابسـتگی راهبردی به بنـدر جبل‌علی امارات در تخلیه و بارگیری کشـتی‌های بزرگ باربری، موجب انعطاف‌پذیری و تاب‌آوری استراتژیک ایران در تنش‌های ژئوپلیستیکی تنگه هرمز می‌شود.

نکته این اسـت که بنـدر چابهار خلاف بندرعباس، خـارج از منطقه پرتنش خلیج‌فارس و تا اندازه‌ای دور از دسـترس کشـورهای غیرهمسـو منطقه‌ای و جهانی ایران قرار گرفته اسـت،اما به جهـات مختلف، اکتفا به سـطح اول کنش کریدوری دربـاره چابهار و منطقه مکـران قابل‌قبـول نبوده و به‌معنای از دسـت دادن فرصت توسـعه چابهـار به‌مثابه موتور محرک پیشـرفت اقتصادی جنوب‌شـرق کشـور و حتی اقتصاد ملی اسـت. در عین حال، افزون بر ظرفیت ترانزیتی چابهار، به نقش معین این بخش در ایجاد بستری برای جانمایی فعالیت‌های صنعتی و تولیدی توجه شده است.

لازمه توسـعه چابهار در این منطقه، آن اسـت که به‌جای یک نگاه بخشـی، یک رویکرد جامع‌تر جایگزین شود. در این رویکرد، تعریف نقش بین‌المللی برای بنادر مکران در سطوح مختلف کنش کریدوری اعم از زنجیره تامین و زنجیره‌های ارزش موضوعیت خواهد داشت. باوجود این، به‌نظر می‌رسـد تاکنون برنامه جامعی برای بهره‌برداری از سـطوح بالاتر کنش کریـدوری برای توسـعه چابهار یا به‌طورکلی‌تر منطقه مکران، حداقل در نسـبت با محیط بین‌المللی طراحی نشده است.

هند چگونه وارد چابهار شد؟

در فضای سیاسـت‌گذاری، گاه ایـن تصور وجود دارد که اجـرای موافقت‌نامه تاسـیس دالان حمل‌ونقل و گذر بین‌المللی، بندر چابهار را به یکی از قطب‌های اصلـی تجـارت بین‌المللـی در منطقه تبدیل خواهـد کرد. باوجـود این، برخی ملاحظات اساسـی در ۲ سـاحت فنی و راهبردی نشان می‌دهد که مسیر توسعه چابهار پیچیده‌تر از این تصور است.

به‌لحـاظ فنی، هند در ایـن قرارداد متعهد به سـرمایه‌گذاری ۸۵ میلیون دلار برای تامین تجهیزات موردنیاز برای اپراتوری بندر شـهید بهشـتی و اعطای یک خط اعتباری ۱۵۰ میلیون دلاری شـده اسـت. علاوه بر این، مقرر شده بود هند ۱٫۵میلیارد دلار برای سـاخت مجموعه‌ای متشـکل از جاده و راه‌آهن در منطقه چابهار سـرمایه‌گذاری کند. در عمل و تاکنون، سـرمایه‌گذاری هند در چابهار به خرید ۶ جرثقیل به مبلغ ۲۵ میلیون دلار محدود شـده اسـت که در سـال‌های گذشته نیز، این جرثقیل‌ها راکد و بدون استفاده باقی مانده بودند. به‌علاوه، پروژه سـاخت راه‌آهن چابهار به زاهدان نیز، با تخصیص منابع صندوق توسعه ملی و با پیمانکاری قرارگاه خاتم‌الانبیا در جریان است و هند در آن نقشی ندارد.

یکـی از مهم‌تریـن چالش‌های فنی قـرارداد با هند آن اسـت که بخش اصلی توسـعه چابهار، طبق قـرارداد برعهده ایران اسـت. به‌عبارت‌دیگـر، این قرارداد به‌گونه‌ای تنظیم شـده که مسـئولیت توسعه زیرسـاخت‌های حمل‌ونقل ریلی و جاده‌ای با ایران اسـت و نقش هند بیشـتر بهره‌برداری از این زیرساخت‌ها است. در حالـی که باتوجه به هزینه‌ها و در چارچوب یک نگاه ترانزیتی، باید در احداث و تکمیل پروژه‌های زیرساختی، کشورهای ذی‌نفع مشارکت جدی داشته باشند.

به‌همین‌دلیل حتی می‌توان به این گزاره که «هند متعهد به فعال‌سـازی کارکرد ترانزیتی بندر چابهار اسـت و الزامات آن را نیز فراهم خواهد کرد» با دیده تردید نگریست.

به‌لحاظ راهبردی هم، باید گفت هند در پرونده تعامل با ایران، تطابق حداکثری بـا مقررات تحریمـی امریکا دارد و مصداق این گزاره به‌روشـنی در تصمیم هند نسـبت به قطـع واردات نفت از ایران متعاقب بازگشـت تحریم‌ها در سـال ۹۷ مشـاهده شـد؛ همین گزاره درباره پرونده چابهار نیز صادق است؛ توضیح اینکه باتوجـه به جوابیه وزارت خزانه‌داری به نامه «شـرکت جهانی بنادر هند» در ماه آگوسـت سـال ۲۰۲۰ درباره وضعیت تحریمی پروژه چابهـار و همچنین بیانیه تفسیری سفارت امریکا در هند درباره حدود معافیت تحریمی این پروژه نیز نشان از آن دارد که دهلی‌نو اختیارات و اجازه‌های بسیار محدودی در بندر چابهار دارد.

اعطـای این مجوز به هند در آن زمان، یک منطق ژئوپلتیک داشـت. در زمان اعطای آن معافیت، امریکا در افغانسـتان حضور داشـت و در نتیجه نیازمند یک خط لجسـتیکی و تامینی از مسـیر دریا به مقصد افغانسـتان بـود و باتوجه به هم‌پیمانی میان پاکسـتان و چین، احتمالا بنادر پاکسـتان گزینه قابل‌اطمینانی برای این موضوع نبودند. همچنین، اعطای مجوز به هند در چابهار را می‌توان در راسـتای کمک امریکا به هند در راسـتای دور زدن رقیب ژئوپلتیکی خود یعنی پاکسـتان تفسـیر کرد. از آنجا که با خروج امریکا از افغانستان و روی کار آمدن طالبان در آن کشـور، منطق ژئوپلتیکی فوق از بین رفته، بنابراین بعید است که حتی اختیارات و مجوزهای محدود قبلی همچنان در دسترس هند باشند.

هندی‌ها اصرار به ماندن دارند

علاوه بر این، توافق جدید هند با امریکا و کشورهای منطقه از جمله امارات و رژیم‌صهیونیستی برای راه‌اندازی کریدور «ایمک» به‌معنای کاهش تمرکز هند بر چابهار خواهد بود.

نکته جالب آنکه باوجود عملیات طوفان‌الاقصی، امریکا و دیگر کشورهای عضو این توافق همچنان بر راه‌اندازی آن تاکید دارند. بـا آنکه هند همچنان برای دسترسـی به بازار آسـیای میانه به ظرفیت بنـدر چابهار نیاز دارد، اما به‌لحـاظ ترانزیتی، تمرکز بر کریدور هند، غرب آسـیا و اروپا دارای اولویت بیشتری برای این کشور است.

به‌عبارت‌دیگـر، هنـد افـزون بـر محدودیت‌هـای تحریمی، فرصت‌هـای ژئوپلتیکـی را در کریدورهای دیگری جسـت‌وجو می‌کند که چابهار در آن نقشی ندارد.

حضـور در چابهـار برای هنـد در رقابت ژئوپلتیکـی با چین، همچنـان یک امر راهبردی برای دهلی‌نو اسـت، اما از آن منظر ژئواکونیمیکـی، چابهار واجد اهمیـت زیاد برای هند در ترانزیت بین‌المللی نیسـت؛ کاهش اولویت چابهار برای هند به‌معنای آن نیسـت که دیگر هند تمایلی به حفظ نقش حداقلی در مدیریت بندر ندارد، بلکه مقصود آن است که این کشور خلاف ابراز تمایل سیاسی، به‌لحاظ اقتصادی، حاضر به سرمایه‌گذاری جدی در این بندر نخواهد بود.

سخن پایانی

در مجمـوع باتوجه به اینکه گسـتره‌های آبی در واقع به‌عنوان یکی از عناصر قدرت سیاسی و ظرفیت‌های رشد اقتصادی ایران محسـوب می‌شـوند، به‌همین‌دلیل کشـورمان همواره به‌عنوان قـدرت تاثیرگذار در جهان مطرح بوده اسـت و اکنون این نقش می‌تواند با برنامه‌ریزی و طرح‌های نوظهور و روزآمد تقویت شود.

از سـوی دیگـر، بندر چابهار، عـلاوه بر اینکـه می‌تواند نقش مهمی در پشـتیبانی از منطقه شرق کشـور و همچنین توسعه کریدورهای ترانزیتی در ایران ایفا کند، ممکن اسـت امید اصلی کشـور بـرای پایداری در تجـارت بین‌المللی دریایـی در آینده نه‌چندان‌دور باشـد، چراکه دسترسی سـریع به اقیانوس و عمق بالای آبخور این بندر، امکان پذیرش کشـتی‌های بسیار بزرگ را فراهم خواهد کرد، اما زمان مشخص می‌کند که آیا اعتبارات لازم برای توسعه این بندر فراهم خواهد شد یا تعلل در توسعه، چابهار و ایران را در رقابت با سایر کشورهای منطقه بازنده خواهد کرد.

یک کارشناس اقتصاد در گفت‌وگو با صمت:

رونق؟! در حال ورود به دوره رکود هستیم

یک منتقد اقتصاد می‌گوید: «اینکه مشخص نیست نمایندگان مجلس دقیقا چه خواسته‌ای از دولت دارند و به‌طور کلی انتظار آنها از یک لایحه بودجه چیست، نشان‌دهنده نبود جدیت کافی برای انجام اصلاحات اساسی در اداره امور است. به همین دلیل من فکر می‌کنم دولت هم تنها همین رفت و برگشت را مدیریت کرد و تفاوت جدی میان لایحه‌ای که کلیاتش را رد کردند با لایحه‌ای که دوباره به مجلس تحویل داده و کلیاتش تصویب شد، وجود ندارد.»

محمدتقی فیاضی، کارشناس اقتصاد کلان، اظهار می‌کند: «یکی از مهم‌ترین اتفاقاتی که رخ داد و مشاهده کردیم که سروصدای زیادی هم به پا کرد، مسئله نحوه تخصیص منابع حاصل از افزایش یک درصدی مالیات بر ارزش افزوده است. در لایحه اولیه دولت می‌خواست با منابعی که از این محل به دست می‌آورد، پروژه‌های عمرانی را پیش ببرد، اما به‌دلیل اعتراضی که نمایندگان مجلس داشتند و همین طور در سطح اجتماعی هم تا اندازه‌ای دیده می‌شد، قرار است این منابع را به افزایش مستمری بازنشستگان اختصاص دهند.»

آنچه در ادامه می‌خوانید مشروح گفت‌وگوی صمت با این کارشناس اقتصاد است.

◉ لایحه بودجه سال ۱۴۰۳ یک بار ازسوی مجلس به دولت بازگردانده شد و دولت پس از انجام اصلاحاتی، آن را به مجلس فرستاد. این رفت‌وبرگشت چه تحولاتی در این لایحه به‌وجود آورد؟

در گفت‌وگوی پیشین‌مان بر این مسئله تصریح کردم که مجلس یک اقدام عجیب انجام داد؛ اینکه چرایی رد لایحه پیشنهادی را به‌طور واضح اعلام نکرد. در واقع یک نامه باید روی لایحه رد شده گذاشته شود که در آن دلایل رد کلیات بودجه به‌طور مشخص مطرح شده باشد تا دولت هم بر همان مبنا دست به اصلاحات مدنظر نمایندگان مجلس بزند. همان‌طور که می‌دانیم نمایندگان محترم اعلام کردند با سطح کسری بودجه لایحه پیشنهادی دولت مشکل دارند. در واقع آنها می‌گفتند لایحه پیشنهادی دولت دچار انواع کسری است و از آنجایی که دستگاه اجرایی قول داده بود که به رفع انواع ناترازی‌های بودجه بپردازد و چنین نکرده بود، نمایندگان مجلس هم کلیات لایحه پیشنهادی دولت را رد کردند.

از طرف دیگر، مسئله مهمی که برخی از نمایندگان مجلس بر آن انگشت گذاشته بودند سرکوب دوباره حقوق کارمندان دولتی و مستمری بازنشستگان بود. آنها به این مسئله اشاره می‌کردند که تورم همچنان بیش از ۴۵ درصد است، اما دولت می‌خواهد پرداختی این اقشار را تنها ۲۰ درصد افزایش دهد. این موضوع هم مهم است، اما وقتی همزمان با کسری بودجه، به بهانه رد کلیات بودجه تبدیل می‌شود، تردیدآفرین است. اگر دولت حقوق کارمندان و مستمری بازنشستگان را آن‌طور که شایسته و عادلانه است افزایش دهد، به‌طور قطع کسری بودجه هم افزایش پیدا می‌کند؛ مگر اینکه منابع درآمدی جدیدی برای دولت دیده شود که در ابتدا در لایحه تدوین شده به‌دست دولت وجود نداشت.

اینکه مشخص نیست نمایندگان مجلس دقیقا چه خواسته‌ای از دولت دارند و به‌طور کلی انتظار آنها از یک لایحه بودجه چیست، نشان‌دهنده نبود جدیت کافی برای انجام اصلاحات اساسی در اداره امور است. به همین دلیل من فکر می‌کنم دولت هم تنها همین رفت و برگشت را مدیریت کرد و تفاوت جدی میان لایحه‌ای که کلیاتش را رد کردند با لایحه‌ای که دوباره به مجلس تحویل داده و کلیاتش تصویب شد، وجود ندارد.

◉ چرا مجلس دچار چنین سردرگمی شده است؟

من نمی‌دانم که سردرگمی توصیف درستی برای حالتی که مجلس به آن دچار شده، است یا نیست، اما می‌توانم بگویم مجلس به‌شدت دچار ضعف شده است. نمایندگان نه‌تنها ضعیف هستند و به‌نظر می‌رسد در مباحث کارشناسی اطلاعات محدودی دارند که جایگاه مجلس هم در مقایسه با گذشته تضعیف شده است. با تضعیف کیفیت و جایگاه یک نهاد، دیگر نهادها هم کمتر به این نهاد توجه و تنها سعی می‌کنند به‌صورت شکلی قوانین را زیر پا نگذارند. به همین دلیل مجلس حتی اگر دلایل اصولی هم برای رد لایحه عنوان می‌کرد، به‌دلیل از بین رفتن اثرگذاری آن، بعید است قادر به ایجاد تحول جدی می‌بود.

کافی است مجلس ۳ سال و نیم اخیر را با مجلس‌های گذشته (جدا از اینکه اصلاح‌طلبان در آن دست بالا را داشتند یا اصولگرایان) که به‌مراتب جدی‌تر پیگیر حقوقش بود و با وسواس بیشتری به نظارت و قانون‌گذاری می‌پرداخت، مقایسه کنید. در گذشته اگر نمایندگان به کلیات یک لایحه بودجه رای منفی می‌دادند، تا زمانی که دولت اصلاحات مدنظر آنها را در سند مالی خویش اعمال نمی‌کرد، آنها هم از پذیرفتن لایحه جدید خودداری می‌کردند، اما در این مجلس هنگامی که کلیات لایحه رای منفی گرفت، سعی شد با کدخدامنشی و ریش سفید گرو نهادن سروته مسئله را به‌اصطلاح هم بیاورند. به همین دلیل لایحه پس از یک رفت‌وبرگشت با چند تغییر جزئی دوباره به بهارستان بازگشت.

◉ این تغییرات جزئی چه بودند؟

یکی از مهم‌ترین اتفاقاتی که رخ داد و مشاهده کردیم که سروصدای زیادی هم به پا کرد، مسئله نحوه تخصیص منابع حاصل از افزایش یک درصدی مالیات بر ارزش افزوده است. در لایحه اولیه دولت می‌خواست با منابعی که از این محل به دست می‌آورد، پروژه‌های عمرانی را پیش ببرد، اما به‌دلیل اعتراضی که نمایندگان مجلس داشتند و همین طور در سطح اجتماعی هم تا اندازه‌ای دیده می‌شد، قرار است این منابع را به افزایش مستمری بازنشستگان اختصاص دهند.

◉ اثرات این اقدام چیست؟

اقتصاد ایران از ابتدای دهه ۹۰ در شرایط خاصی قرار گرفت. از آن موقع تا امروز تحریم‌های بین‌المللی به‌شدت افزایش پیدا کرد؛ به‌نحوی‌که اداره کشور دشوار شده و مانند گذشته هم نمی‌توان امور را گرداند. در این شرایط بودجه پروژه‌های عمرانی از اولین بخش‌هایی بود که قطع شد. این در حالی است که کاهش بودجه‌های عمرانی به‌معنای کاهش طرح‌های عمرانی ملی که به توسعه زیرساخت‌ها می‌افزود، است.

علاوه بر این می‌دانیم که از سال ۹۷ به این طرف بخش خصوصی به سمت خروج سرمایه حرکت کرد و بخش مهمی از ثروت داخلی تبدیل به ارز و سپس از کشور خارج شد. این امر خود را به‌شکل منفی شدن خالص سرمایه‌گذاری در کشورمان نشان داده است. وقتی می‌گوییم خالص سرمایه‌گذاری منفی شده یعنی کشور به‌زودی توان فعلی خود را هم مستهلک می‌کند و ممکن است با سرعت از وضعیت فعلی به عقب برود و تبدیل به یک کشور کاملا عقب‌افتاده شود.

در این وضعیت هرقدر پروژه‌های عمرانی بیشتری اجرا شوند، مانند این است که سرمایه‌گذاری جدید انجام شود؛ به توسعه زیرساخت و توان تولید فعلی کشور کمک می‌کند و می‌تواند مسیر اضمحلال را سد کند و حتی دوباره کشور را در جهت پیشرفت و توسعه قرار دهد؛ بنابراین اقدام به افزایش بودجه عمرانی در کشور را می‌توانیم اقدامی مثبت قلمداد کنیم.

در طرف مقابل ما با صف طولانی از بازنشستگان مواجهیم که هر روز قدرت خریدشان را از دست می‌دهند و هر سال تورم چنان به معیشت آنها یورش می‌برد که در پایان سال بخشی از تقاضای‌شان را نادیده می‌گیرند.

به‌زبان ساده‌تر افزایش رفاه اجتماعی همواره اقدامی نیکو و مثبت است و سیاست‌گذاران کشور باید همیشه نسبت به آن توجه کافی داشته باشند. در مقابل رفاه اجتماعی زمانی معنا دارد که مسئله بقا حل شده باشد. پرواضح است که اکنون مسئله مزدبگیران ایران «بقا» است و به همین دلیل نمی‌توانم بگویم اقدام نمایندگان مجلس مبنی بر فشار به دولت برای افزایش مستمری بازنشستگان اقدام اشتباهی است. هرقدر دریافتی بازنشستگان محترم کشورمان افزایش پیدا کند، به تقاضا هم اضافه می‌شود.

با این وجود کل اصلاحاتی که در لایحه انجام شده بسیار ناچیز و انگشت‌شمار بوده است.

◉ انتظار شما از لایحه ۱۴۰۳ چه بود که برآورده نشد؟

علاوه بر اینکه انتظار یکسری اصلاحات اساسی مانند تدوین لایحه برمبنای عملکرد را داشتم، در سطح پایین‌تر انتظار می‌رفت فروض دولت در لایحه مشخص و روشن باشد. به‌طور مثال دولت باید یکسری از اطلاعات پایه‌ای را درباره پروژه‌های عمرانی موجود در کشور، تعداد طرح‌های نیمه‌تمام، بودجه لازم برای خاتمه آنها، تعداد شاغلان موجود در این پروژه‌ها و چشم‌اندازی که از بهره‌برداری آنها دارد، منتشر می‌کرد. دولت با این اطلاعاتی که می‌دهد می‌تواند نهاد قانون‌گذار کشور را در تصویری که از واقعیات کشور دارد شریک کند و از این طریق هم‌جهتی بیشتری شکل دهد.

متاسفانه دولت ترجیح داد در این زمینه مخفی‌کاری کند و اطلاعات چندانی ارائه نکرده است. از سوی دیگر «عدالت مالیاتی» هم یک مسئله بسیار حیاتی است. وقتی دولت قصد دارد برای یک سال ۵۰ درصد بیشتر درآمد مالیاتی به دست بیاورد، لازم است به مسئله عدالت مالیاتی هم بیشتر وارد شود. هرچه کسب‌وکارها شرایط بهتری داشته باشند، درآمدهای مالیاتی راحت‌تر محقق می‌شود؛ پس دولت نباید به‌نحوی برخورد کند که شرکت‌ها و سازمان‌های زیرمجموعه‌اش به فضای کسب‌وکار آسیب بزنند. شرکت‌های دولتی نه‌تنها بودجه مشخص سالانه از منابع عمومی دریافت می‌کنند که می‌توانند به تسهیلات ارزان‌قیمت و مناسب بانکی هم دست یابند. همچنین این شرکت‌ها از پرداخت مالیات یا معاف هستند یا اگر معاف نباشند هم به‌راحتی می‌توانند با کم‌اظهاری مبالغ کمتری بپردازند.

◉ در آخرین آماری که نهاد سیاست‌گذار پولی از رشد اقتصادی منتشر کرده، تصریح شده در تابستان نرخ رشد اقتصادی ۲.۴ درصد نسبت به سه‌ماهه نخست سال کاهش یافته است. تحلیل شما از این امر چیست؟

فکر می‌کنم چندی پیش رئیس دولت سیزدهم از ارقام مربوط به رشد بهار شگفت‌زده شده بود و اعلام می‌کرد وارد دوره رونق شدیم، اما کارشناسان درباره این مسئله آشکارا هشدار دادند. واقعیت این است که هر طور به مسئله تولید ناخالص داخلی کشورمان بنگریم، تا پایان سال نرخ رشد به ۲، ۳ درصد کاهش خواهد یافت. چیزی که می‌گویم را می‌توان از آمارهای بانک مرکزی هم دریافت کرد.

از ۳.۶ درصد رشد اقتصادی کشورمان در تابستان امسال به‌گفته بانک مرکزی ۱.۲ درصد که معادل یک سوم آن است از محل رشد بخش نفت بوده است. نفت در تابستان هم معادل ۱۷.۸ درصد رشد کرده، اما نرخ رشد تولید ناخالص داخلی کاهش یافته است.

دولت در لایحه بودجه نشان داده که می‌خواهد در بخش‌هایی سیاست انقباضی در پیش بگیرد. از سوی دیگر ارز کافی برای تقاضای موجود در کشور فراهم نیست و بانک مرکزی تمام تلاش خود را می‌کند که فقط به موارد ضروری ارز تعلق بگیرد. همزمان در بخش‌هایی از اقتصاد همچنان قیمت‌گذاری دستوری انجام می‌شود و نرخ‌های دستوری همچنان حاکم هستند.

من فکر می‌کنم نتیجه این اقدامات کاملا مشخص است. دولت با فشار فزاینده‌ای که به برخی حوزه‌ها می‌آورد، می‌خواهد جهش قیمت‌ها را مدیریت کند و چون تورم بر اقتصاد حاکم است دوباره مجبور می‌شود سیاست‌های انقباضی بیشتری را در دستور کار خود قرار دهد. شاخص‌های بخش تولید گواهی است بر اینکه اقتصاد کشورمان دوباره در حال ورود به یک دوره رکودی است و اقتصاد در سال جاری و سال آینده حتی اگر فشار حداکثری دوباره در دستور کار کاخ سفید قرار نگیرد، زمینه رونق را نمی‌بینند. به همین دلیل نباید انتظار رشدی بیش از ۲ تا ۳ درصدی را برای پایان امسال یا سال آینده داشته باشیم.

فرم اشتراک

چنانچه تمایل به اخذ اشتراک و دریافت روزنامه صمت دارید لطفا فرم را تکمیل و وجه اشتراک به حساب شماره ۰۲۲۴۱۷۴۱۰۵۰۰۰ و یا شماره کارت ۷۰۷۲-۹۹۹۷-۹۹۱۸-۶۰۳۷ نزد بانک ملی به نام موسسه فرهنگی مطبوعاتی گسترش صنعت، معدن و تجارت واریز نمایید. اصل و کپی فیش واریزی را به همراه فرم اشتراک به نشانی خیابان قائم‌مقام-کوچه آزادگان شماره۲۶ ارسال یا برای تسریع امور فرم و فیش مربوط را به شماره ۸۸۱۰۵۳۰۶-۸ ارسال نمایید.

لطفا به این نکات توجه فرمایید:

۱- در صورت تمایل به دریافت نسخه‌های بیشتر خواهشمند است در این قسمت (..... نسخه) مشخص نمایید.

۲- روزنامه مشترکین تهران، هر روز از ساعت ۷ تا ۱۰:۳۰صبح توسط پیک تحویل می‌گردد.

متقاضیان محترم شهرستان‌ها برای اخذ اشتراک از طریق دفاتر سرپرستی و نمایندگی‌های روزنامه صمت در مراکز استان‌ها و شهرستان‌ها اقدام فرمایند و یا به شماره ۸۸۱۰۵۳۰۶-۸ اطلاع دهند.

مشخصات مشترک
نام و نام خانوادگی:
عنوان موسسه:
تلفن ثابت یا تلفن همراه:
آدرس:
کدپستی:

هزینه ارسال در تهران رایگان است

هزینه اشتراک	روزنامه صمت
۱ ماهه	۲۲۰,۰۰۰ تومان
۳ ماهه	۶۶۰,۰۰۰ تومان
۶ ماهه	۱,۳۲۰,۰۰۰ تومان
۹ ماهه	۱,۹۸۰,۰۰۰ تومان
۱۲ ماهه	۲,۶۴۰,۰۰۰ تومان

استاد اقلیم‌شناسی دانشگاه شهید بهشتی در گفت‌وگو با صمت:

پرفشارها مانع ورود سامانه‌های بارشی به ایران می‌شوند

گفت‌وگو

مهتاب دمیرچی: تغییرات اقلیمی و گرمایش جهانی از جمله پدیده‌هایی هستند که سال‌هاست شروع شده‌اند که نه‌تنها در این‌باره هزاران پژوهش خرد و کلان انجام شده و صدها مقاله در مجلات معتبر سراسر دنیا به چاپ رسیده است، بلکه همه انسان‌ها با هر شغل و هر میزان از سواد تخصصی و با سنین مختلف آن را درک می‌کنند یا در حال حاضر متاثر از آثار محیطی تغییرات اقلیمی هستند. به‌گفته حسن لشکری، استاد اقلیم‌شناسی و عضو هیات‌علمی دانشگاه شهید بهشتی، امروز که به نیمه ماه دی به‌عنوان سردترین ماه سال نزدیک می‌شویم، هیچ‌یک از ساکنان کشور ایران که موردخطاب این نوشته هستند، زمستان واقعی را تجربه نکرده‌اند. شرایطی را که در ۳ ماه پاییز تجربه کردیم، به‌لحاظ دمایی به بهار شبیه‌تر بود تا پاییز! برف برای بسیاری از افراد کم سن و سال یک پدیده شگفت‌انگیز و برای میانسالان و کهنسالان، تبدیل به خاطره شده است! این تغییرات را ساکنان سیاره زمین با گوشت و پوست خود تجربه می‌کنند و شاید دیگر نیازی به خواندن مقاله و پژوهش‌های علمی و رسانه‌ای هم نباشد. وی در گفت‌وگو با صمت به دلایل کاهش بارندگی در امسال پرداخت و گفت: جابه‌جایی مراکز فشار در منطقه، دلیل اصلی کاهش بارش در نیمه سرد سال ایران است.

گفتنی است، در خلال این گفت‌وگو برای تفهیم بهتر دلایل گفته‌شده از اشکال اقلیمی استفاده شده است. شرح کامل این گفت‌وگو را در ادامه می‌خوانید.

◉ باتوجه به کاهش نگران‌کننده میزان بارش در نیمه سرد امسال، به‌نظر شما آیا می‌توان این شرایط را به‌عنوان آثار تغییرات اقلیمی در نظر گرفت؟

کاهش بارش‌ها در سال کنونی و حتی سال‌های قبل هم، ممکن است نتیجه‌ای از تغییر اقلیم باشد. اما لزوما نمی‌توان نتیجه گرفت که تغییر اقلیم همواره منجر به کاهش بارش می‌شود. چه‌بسا ممکن است در مناطق دیگر افزایش بارش را نیز به‌دنبال داشته باشد. همچنین، خشکسالی‌ها و ترسالی‌ها یک پدیده دوره‌ای هستند که در همه اقلیم‌ها و در همه نقاط سیاره زمین رخ می‌دهند. همچنان که در همین سال آبی کنونی نیز، ممکن است بخش‌هایی از کشور با ترسالی همراه باشند. اصولا یکی از آثار قطعی تغییر اقلیم، تغییر در ساختار، عملکرد، رفتار، مکان‌گزینی و مسیر حرکت مراکز فشار است که در نتیجه منجر به تغییر عملکرد یک سامانه اقلیمی روی یک منطقه نسبت به گذشته می‌شود. به‌عبارت‌دقیق‌تر، به‌دلیل تغییر اقلیم؛ نوع، شدت و مدت بارش سامانه‌های هوایی نسبت به گذشته تغییر کرده است. در پژوهشی که توسط تعدادی از دانشجویان تحت سرپرستی اینجانب در یک دوره آماری ۳۳ساله روی ایستگاه‌های کشور انجام شد، نشان دادیم که تقریبا تمام بخش‌های کشور با پدیده گرم شدن مواجه بوده‌اند؛اما ۲ نتیجه جالب از این تحقیق حاصل شد؛ نخست آنکه، بیشترین افزایش دما در منطقه غرب و شمال‌غرب کشور رخ داده است. (منطقه‌ای که بالاترین میزان بارش برف را دارا بوده‌اند). دوم اینکه فصول سرد، بالاترین افزایش دمایی را تجربه کرده‌اند که این بدان معنا است حتی اگر مقادیر بارش کشور نیز کاهشی نباشد، اثربخشی بارش‌ها (بارش موثر) روندی کاهشی دارد. این یعنی در دوره سرد سال باید تبخیر به‌حداقل برسد، در حالی که سال به سال رو به افزایش است.

◉ دلیل بارندگی کشورهای همسایه که تا حدی شرایط مطلوب‌تری را نسبت به ایران تجربه می‌کنند، چیست؟

هر کشوری اقلیم خاص خود را دارد. حتی اگر در یک منطقه همسان به‌لحاظ اقلیمی هم قرار داشته باشیم، به‌دلیل تفاوت در توپوگرافی (پستی و بلندی) شرایط اقلیمی یکسانی نخواهیم داشت. برای مثال، کشور افغانستان باوجود اینکه به هیچ پهنه آبی دسترسی ندارد، اما به‌دلیل توپوگرافی متنوعی که دارد، مقادیر بارش سالانه آن، چند برابر ایران است. همین شرایط را همسایه غربی ایران، کشور ترکیه دارد. در دوره سرد سال، سامانه‌های بارشی از غرب جنوب‌غرب و جنوب وارد ایران می‌شوند که در سه‌ماهه گذشته، الگوی هوایی حاکم بر منطقه به‌گونه‌ای بود که معمولا پس از خروج از دریای مدیترانه یا دریای سرخ به‌سمت عرض‌های شمالی تغییر مسیر داده و اصلا وارد جو کشور نشده‌اند. این الگوی هوایی غالب به‌عنوان سامانه‌های مدیترانه‌ای و سودانی مشهور هستند. در گردش کلی منطقه غرب آسیا، سامانه فشاری به نام پرفشار یا واچرخند عربستان وجود دارد که کنترل زیادی روی اقلیم کشورمان و مسیر حرکت سامانه‌های بارشی ایران دارد. گفتنی است، سامانه‌های فشاری به توده هوای پرفشاری می‌گویند که تحت‌تاثیر گردش عمومی جو سیاره زمین در ارتفاع مشخصی از سطح زمین تشکیل می‌شوند و به‌دلیل قدرت بالایی که دارند، تعیین‌کننده الگوهای جوی مناطق اطراف خود هستند. سامانه پرفشار عربستان در دوره سرد سال روی شبه‌جزیره عربستان استقرار پیدا می‌کند. سال‌هایی که این سامانه به‌سمت شرق جابه‌جا می‌شود و روی آب‌های گرم دریاهای عمان و عرب قرار می‌گیرد، در مناسب‌ترین شرایط برای تزریق رطوبت به درون سامانه‌های بارشی روی ایران قرار دارد و کشور وضعیت بارندگی مطلوبی را تجربه می‌کند. اما در حالت عکس، اگر در یک سال این سامانه به‌سمت غرب جابه‌جا شود، علاوه بر اینکه مسیر ورود یکی از سامانه‌های بارشی مهم کشور (سامانه سودانی) را سد می‌کند، به‌دلیل استقرار روی خشکی، رطوبتی را نیز تزریق نمی‌کند. متاسفانه در طول ۳ ماه گذشته، این سامانه عموما به‌سمت غرب مستقر شده است. این جابه‌جایی سبب شده است که علاوه بر اینکه یکی از سامانه‌های بارشی مهم و تاثیرگذار از چرخه بارشی کشور حذف شوند، سامانه‌های بارشی خروجی از مدیترانه که برای ایران به لحاظ بارشی مهم هستند هم، به‌سمت شمال جابه‌جا شوند و به ایران نرسند. عموما سامانه‌های بارشی در جلو یک موج هوایی جابه‌جا می‌شوند. این سامانه‌ها در ارتفاعات میانی تروپوسفر یعنی محدوده ارتفاعی ۳ تا ۹ کیلومتری بالاتر از سطح زمین قرار دارند و از غرب به شرق حرکت می‌کنند. امسال تاکنون به‌دلیل جابه‌جایی به‌سمت غرب، سیستم هوایی پرفشار عربستان هم نتوانسته به عرض‌های پایین‌تر نفوذ کند و هم تعداد دفعات کمتری وارد ایران شده است. در نتیجه، عموم سامانه‌های بارشی خروجی از دریای مدیترانه را به عرض‌های بالا جابه‌جا کرده است. به‌همین‌دلیل، کشور ترکیه و حتی عراق وضعیت بارشی بهتری نسبت به ایران داشته‌اند. حتی غرب ایران نیز وضعیت بهتری نسبت به سایر نقاط کشور دارد. بدترین شرایط در نیمه شرقی و میانی کشور رخ داده، چراکه یکی از سامانه‌های بارشی مهم (کم‌فشار سودان) از چرخه بارشی خارج شده است.

◉ پیش‌بینی شما از بررسی تصاویر هوایی از مکانیزم هوا و قرارگیری مراکز فشار در منطقه چیست؟

با مشاهده اشکال سیستم‌های هوایی در سایت ویندی (سایت اطلاعات و پیش‌بینی جامع هوا) می‌فهمیم که الگوی جریان باد و سامانه‌های جوی در ارتفاع ۹هزار متری سطح زمین که از مرکز دریای مدیترانه تا شرق ایران را در بر گرفته است، ادغامی از ۲ واچرخند یا پرفشار عربستان و افریقا است که شرایط پایدار شدیدی در این منطقه ایجاد کرده، به‌طوری‌که در امواج باد غربی را به ۲ شاخه تقسیم کرده است که احتمال بارش بر عربستان را زیاد می‌کند، چراکه هسته باد شدید روی آن قرار دارد. همچنین، تصاویر دیگر این سایت نشان می‌دهد که الگوی جریان باد و سامانه‌های جوی در ارتفاع ۱۲کیلومتری سطح زمین نشان‌دهنده یک میدان گسترده از حاکمیت یک سامانه پرفشار (واچرخندی) و پایداری هوا بر تمام این منطقه است. توجه کنید که این سامانه قوی، جریان تندبادها را به ۲ شاخه تقسیم کرده و تند باد روی عربستان رانده شده و نتیجه آن، ناپایداری شدید روی این کشور است که به‌همین‌دلیل در روزهای شنبه و یکشنبه، شاهد بارش‌های شدید در این کشور بودیم؛ در صورتی که در کشور ایران در این روزها هوای پایدار و آلوده‌ای داشتیم.

◉ شایعات یا ابهاماتی نظیر دستکاری ابرها توسط برخی کشورها که جهت‌گیری سیاسی واضحی دارند، گزاره دیگری است که برخی دلیل کاهش بارش را به آن نسبت داده‌اند، به‌نظر شما چقدر این موضوع می‌تواند صحت علمی داشته باشد؟

در ۲ دهه اخیر، هر زمان نزولات جوی در کشور ایران کم یا حتی زیاد می‌شود، بازار شایعه و توهم توطئه نیز داغ می‌شود. حال چرخش این شایعه در میان عامه چندان عجیب نیست، چراکه هرگاه سوالی به‌درستی یا به‌صورت علمی پاسخ داده نمی‌شود، دلالان شایعه از این فرصت استفاده می‌کنند و ذهن جامعه را به محتمل‌ترین پاسخ ممکن، سوق می‌دهند.

◉ چندی پیش، یک مسئول مربوطه بااشاره به پروژه هارپ از آن به‌عنوان یکی از دلایل کاهش بارندگی در ایران نام برد، به‌نظر شما آیا چنین پروژه‌ای می‌تواند تاثیر چشمگیری بر میزان بارندگی و اصلا اقلیم ایران بگذارد؟

برنامه پژوهشی یونوسفر فعال با فرکانس بالا (High Frequency Active Auroral Research Program HAARP)، یا همان به اختصارهارپ یک ایستگاه تحقیقاتی است که در یک نگاه ساده و سطحی، ۱۶ هکتار زمین پوشیده‌شده از ۱۸۰ آنتن و ۵ ژنراتور ۲.۵ مگاواتی است که برای مطالعه یونوسفر، یعنی آن بخش یونیزه‌شده از جو بالایی زمین که درست در لبه فضا قرار گرفته است، به‌کار برده می‌شود. این فرستنده فرکانس رادیویی قدرتمند قادر است که نظم بخش کوچکی از یونوسفر را با فرستادن سیگنال‌های رادیویی بر هم بزند و سپس با ابزارهای زمینی این اغتشاشات را اندازه می‌گیرند تا سازکار یونوسفر را بشناسند.

این پروژه از دهه ۱۹۹۰ توسط ارتش امریکا برای مطالعه یونوسفر با هدف ایجاد سیگنال‌های رادیویی برای ایجاد اختلال در سیستم‌های دفاعی قدرت‌های نظامی کشورهای دیگر از جمله اتحاد جماهیر شوروی سابق ایجاد شد. اما واقعیت این است که باوجود اینکه هارپ قدرتمندترین ابزار ساخت دست بشر برای مطالعه یونوسفر است، اما در عمل نتوانست انتظارات نیروی نظامی امریکا، یعنی بهبود برد سیگنال‌های رادیویی را برآورده کند و در نهایت بودجه نظامی آن قطع شد و مسئولیت اداره آن به دانشگاه آلاسکا در فرینکس واگذار شد. از آنجایی که ساخت این پروژه با بودجه نظامی تامین مالی می‌شد، باید برای آن مقاصد نظامی هم تعریف می‌شد. به‌همین‌دلیل، طرفداران پروژه‌های هارپ مدت‌ها برای توجیه هزینه‌های سرسام‌آور آن، کاربردهای نظامی عجیب و غریب تعریف کرده بودند؛ از جمله ارتباط با زیردریایی‌ها در اعماق زیاد اقیانوس‌ها، کشف پناهگاه‌های نظامی زیرزمینی و حذف الکترون‌های غیرفعال‌کننده ماهواره‌ها در صورت انفجار هسته‌ای در ارتفاعات زیاد.

◉ باتوجه به این شرایط اگر امریکا یا هر کشور دیگری به ابزار قدرتمندی نظیر هارپ دست یابد که بتواند ابرهای کشوری را عقیم یا در سامانه جوی و بارشی کشوری دستکاری کند، به واقع چنین اقدامی از نظر جامعه جهانی دور خواهند ماند یا این کشور موفق به پنهانکاری خواهد شد؟

در کنار این اهداف، از همان ابتدای راه‌اندازی این پروژه، گروهی این پدیده را دستمایه نظریه‌های توطئه و توهم در گوشه و کنار جهان برای خارق‌العاده نشان دادن قدرت امریکا قرار دادند تا قدرت نظامی و دفاعی آن را دست‌نیافتنی نشان دهند. کشورهایی که به‌کرات قدرت نظامی خود را حتی بیش از آنچه واقعیت دارد، به رخ جهان می‌کشند، چگونه می‌توانند قدرت به این مهمی را پنهان کنند؟ آیا تاکنون در جایی دستیابی به چنین قدرتی بیان و تایید شده؟ ممکن است این پرسش مطرح شود که چنین سلاحی ضدمحیط‌زیست و ضدبشریت است و مجبور هستند، آن را پنهان کنند.

حال اگر شرایط بارشی در ماه‌های بهمن و اسفند و سایر ماه‌های پیش‌رو افزایش یابد، می‌توان از مدعیان طرح توهم توطئه پرسید آیا با کشور امریکا مذاکره‌ای انجام و توافق شده است که دیگر مانع ورود ابرها به کشور ایران نشود؟

◉ آیا پدیده ریزمقیاسی همچون هارپ قادر است چنین پدیده عظیمی را ایجاد کند؟

در ادامه بهتر است، شرایط جوی حاکم بر منطقه اطرافمان را در روز جمعه ۸ دی ۱۴۰۲ بررسی کنیم تا بهتر با قدرت و عظمت سامانه‌های جوی آشنا شویم. اشکال سایت ویندی Windy موقعیت و جریان هوا را در لایه‌های مختلف جو در روز ۸ دی ۱۴۰۲ نشان می‌دهد. به‌عنوان‌نمونه، سرعت باد یک نقطه از کشور ایران در چند لایه جو در جهت قائم نشان داده شده است. سرعت باد در سطح زمین یک نات یا نیم متر بر ثانیه است. در ارتفاع ۹۰۰ متری همچنان سرعت باد یک نات، در ارتفاع ۳هزار متری ۵ نات، در ارتفاع ۵هزار و ۵۰۰ متری ۱۹ نات، در ارتفاع ۹ کیلومتری ۲۲ نات یعنی بیش از ۱۱ متر بر ثانیه و در ارتفاع ۱۲ کیلومتری ۱۳ نات یعنی ۶ متر بر ثانیه است؛ این یعنی هوای کاملا پایداری بر ایران حاکمیت دارد، چراکه در شرایط معمول باید از سطح زمین به ارتفاعات بالاتر، سرعت باد افزایش شدیدی را نشان دهد، به‌طوری‌که سرعت باد در ارتفاعات بالاتر از ۳هزار متر به‌تدریج به بیش از ۲۰ نات و در ۱۲کیلومتری به بیش از ۷۰ تا ۸۰ نات برسد. حال اگر به‌دقت به نقشه‌ها توجه کنیم، از ارتفاع ۵هزار متری تا ۱۲کیلومتری، میدان بزرگی از یک سامانه را شاهد هستیم که از مدیترانه مرکزی شروع شده است و تا مرکز ایران ادامه دارد. این سامانه در واقع سلول پرفشار یا به‌اصطلاح اقلیم‌شناسان پرفشار جنب حاره‌ای (سلول افریقا) است که با جابه‌جایی به سمت شمال، تمام این پهنه را دربرگرفته و هوای به‌شدت پایداری را بر این منطقه عظیم، حاکم کرده است. این میدان پرفشار به‌صورت‌طبیعی به‌تدریج به‌سمت شرق حرکت کرده و با استقرار به‌طورکامل روی ایران در روزهای شنبه و یکشنبه هوا روی ایران کاملا پایدار بوده، اما به‌احتمال‌زیاد، روی عربستان بارش‌های شدید رخ خواهد داد، چراکه اگر توجه کنیم، این سامانه با استقرار بر این منطقه، بادهای غربی را به ۲ شاخه تقسیم و جریان جنوبی از روی عربستان عبور می‌کند. این الگو در طول ۳ ماه گذشته به‌کرات تکرار شده است.

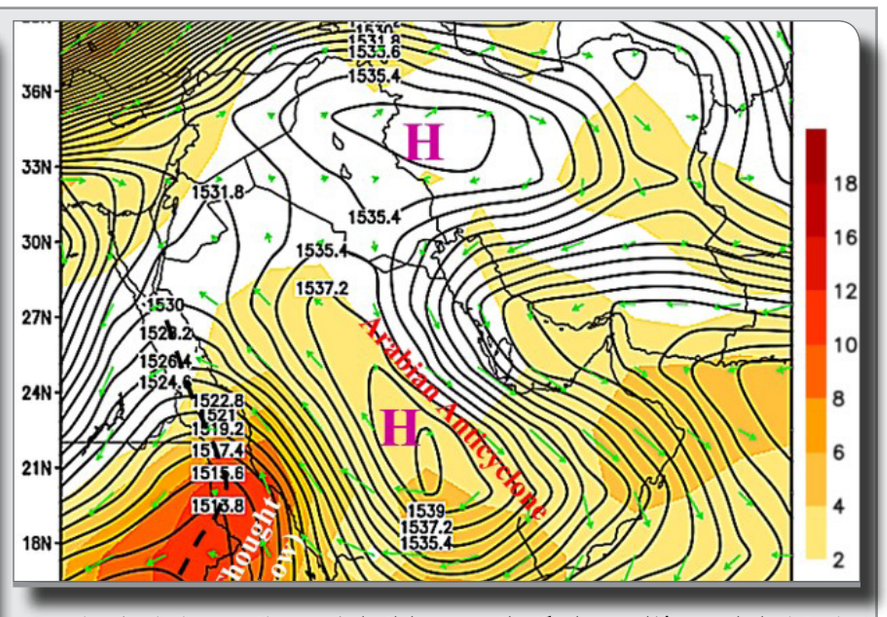
◉ چه نیرویی قادر است در مسیر حرکت این بادها (جز خود سامانه‌های جوی شکل‌گرفته از کنش متقابل گردش کلی جو) اختلال ایجاد کند؟

در ماه‌های گذشته، سامانه پرفشار افریقا به‌سمت شرق جابه‌جا و با پرفشار عربستان ادغام شده که در نتیجه پایداری را بر روی ایران تشدید کرده است.

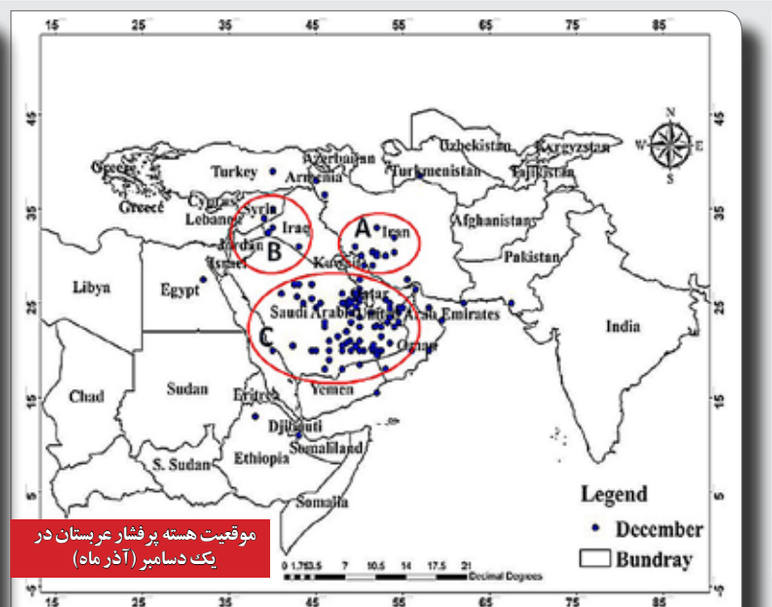
همین الگو ضمن اینکه سامانه بارشی سودان را مانع شده، سامانه‌های بارشی با منشأ مدیترانه را نیز به عرض‌های بالاتر جابه‌جا کرده است. پایداری‌های شدید و آلودگی کلانشهرها در چند هفته گذشته در کشور ایران و روزهای بدون بارش نتیجه این ادغام بوده است. همان‌طور که بالاتر نیز بیان شده، در این دوره از سال، سامانه‌های بارشی ورودی به ایران از سمت غرب (از روی کشورهای سوریه، عراق و گاه از روی ترکیه) یا از سمت جنوب (از روی کشور عربستان) وارد ایران می‌شوند. اگر رطوبت‌گیری از ابرها انجام پذیرد، باید در این کشورها بارورسازی انجام و رطوبت هوای سامانه‌های عبوری از روی این کشورها گرفته شود. آیا واقعا در این کشورها چنین کاری در حال انجام است؟ گو اینکه بارورسازی، یک پدیده بسیار کوچک‌مقیاس و اصولا حائزاهمیت نیست. به‌واقع یک طرح شکست‌خورده است که کمتر کشوری مایل به پذیرش هزینه‌های گزاف آن است.

منابع و ماخذ:

۱. سایت windy.com
haarp.gi.alaska.۲

استقرار نامناسب پرفشار عربستان که مانع ورود سامانه بارشی سودانی روی ایران شده است

موقعیت هسته پرفشار عربستان در یک دسامبر (آذر ماه)

نمایی از ایستگاه تحقیقاتی هارپ

بررسی صمت از وضعیت بازار زباله‌کش‌ها

کار و بار حاملان طلای کثیف سکه است

شروین اشیدری: «طلای کثیف» لغتی آشنا که شاید به گوش شما هم خورده باشد و لقبی برای زباله است. این روزها با گذری کوتاه در فضای مجازی، با اخبار بسیاری درباره مافیا زباله‌گردی مواجه می‌شویم. خبرهایی که حاوی درآمدهای عجیب و غریب از طریق همین طلای کثیف بوده و نصیب افراد مختلف شده است. بر اساس اطلاعات بدست آمده، زباله‌گردها درآمد ماهیانه بیش از ۱۸ میلیون تومان دارند. هر چند که ممکن است این موضوع مربوط به همه آن‌ها نباشد اما چیزی از واقعیت ماجرا کم نخواهد کرد. در این میان شغلی مرتبط با جمع‌آوری زباله وجود دارد که کمتر مورد توجه واقع شده است. شغلی که از قضا درآمد بسیار بالاتری از کسب‌وکار زباله‌گردها دارد. «زباله‌کش»ها؛ یعنی همان افرادی که با خودرو زباله حمل می‌کنند. صمت در این گزارش به بررسی روند فعالیت این افراد و صحت میزان درآمد آن‌ها پرداخت.

◉ خودرو زباله‌کش چند؟

بی‌شک خودروهای حمل زباله که معمولا کامیون هستند را در خیابان مشاهده کردید؛ خودروهایی که معمولا شب‌ها اقدام به جمع‌آوری زباله می‌کنند. با گشتی در فضای مجازی با انبوهی از آگهی‌های فروش خودروهای زباله‌کش مواجه می‌شوید. این خودروهای سنگین با قیمت‌های بین ۷۰۰ میلیون تا ۱.۵ میلیارد تومان در بازار خرید و فروش می‌شوند.

خودروهای زباله‌کش موجود در بازار از برندهای معتبر خارجی مانند هیوندای هستند که البته وردات خودروهای صفرکیلومتر در این کلاس ممنوع بوده و تنها کارکرده‌ها مجوز واردات می‌گیرند. مدل‌های صفر کیلومتر بازار فقط ساخت داخل هستند تا حدود یک میلیارد تومان هم خرید و فروش می‌شوند.

یکی از خودروهای سنگینی که به طور گسترده برای زباله‌کشی از آن استفاده می‌شود، خاورهای بنز است. این خاورها قیمتی در حدود یک میلیارد تومان دارند و به نوعی می‌توان آن‌ها را معروف‌ترین زباله‌کش‌های ایران دانست.

اگر شما صاحب خودروی سنگین باشید دیگر نیازی به خرید این زباله‌کش‌ها ندارید. چرا که در بازار آزاد اتاقک‌های مخصوص حمل زباله برای نصب روی خودروهای سنگین جداگانه فروخته می‌شوند. این اتاقک‌ها قیمت‌هایی بین ۲۰۰ تا ۸۵۰ هزار تومان دارند. به این ترتیب صاحبان خودروهای سنگین می‌توانند در صورت تمایل با صرف هزینه یاد شده به جمع فعالان این حوزه بپیوندند.

◉ درآمد نجومی در جیب زباله‌کش‌ها

درآمدهای نجومی فقط مربوط به زباله‌گردها نیست، بلکه زباله‌کش‌ها حقوق بسیار بالاتری دریافت می‌کنند. خبرنگار صمت برای بررسی درآمد این افراد با یکی از آگهی‌دهندگان خودروی زباله‌کش تماس گرفت.

خبرنگار: «ببخشید ماشین هیوندای را چند گذاشتید؟»

مخاطب: «فروخته شده است.»

خبرنگار: « میشه بگین که چقدر درآمد از طریق این شغل دریافت می‌کردین؟»

مخاطب: «ماهی ۴۰ میلیون تومان کف دریافت حقوقی بود که داشتم اما تا ماهی ۸۰ میلیون تومان هم گرفتم.»

خبرنگار: «چه جالب، من تا حالا وارد این شغل نشدم فقط ماشین رو بگیرم کافیه؟ بعدش باید چیکار کنم؟ »

مخاطب: « این روزا ماشین زباله‌کش خیلی کم شده،اگه موفق به خرید ماشین شوی، سریع می‌تونی کار گیر بیاری. یک گروه تلگرامی مخصوص این کار هم عضوت می‌کنم تا بتونی با پیمانکارها ارتباط بگیری. هر وقت موفق به خرید ماشین شدی به همین شماره زنگ بزن»

خبرنگار: «برای خرید ماشین نیاز نیست به چیزی توجه کنم؟ نکته خاصی هست که بهم بگین؟ »

مخاطب: «سعی کن ماشین‌های مدل بالا بخری چون راحت‌تر کار پیدا می‌کنی. قدیمی‌ها سخت‌تر کار بهشون میرسه. »

این موارد گوشه‌ای از توضیحات یک فرد فعال در حوزه زباله‌کشی بود که پر از نکات عجیب و غریب است. بنابراین می‌توان گفت خلاف ظاهر این شغل، درآمد بسیار خوبی در آن وجود دارد. به نوعی که در بدترین حالت ممکن زباله‌کش‌ها سالی ۴۸۰ میلیون تومان یعنی تقریبا نیم میلیارد درآمد دارند. این در حالی است که کارگران با حقوق پایه، سالی ۶۳ میلیون تومان نصیبشان می‌شود.

▣ استخدام راننده زباله‌کش

شاید برخی از افراد توان خرید خودروی حمل زباله را نداشته باشند چرا که قیمت آن‌ها نسبتا بالا است. در این صورت هم کار و بار متقاضیان این شغل بهتر از سایر مشاغل خدماتی است. برخی از پیمانکارها خودروی حمل زباله را در اختیار دارند و تنها به استخدام راننده می‌پردازند. حقوق در نظر گرفته شده برای رانندگان خودروهای حمل زباله در محدوده ۷ تا ۱۵ میلیون تومان است. بنابراین درآمد رانندگان خودروهای حمل زباله با زباله‌گردان تقریبا در یک سطح قرار دارد.

▣ آمار رسمی چه می‌گوید

در گزارش شهرداری تهران در سال ۹۹ تعداد افراد زباله‌گرد در کشور حدود ۱۴ هزار نفر اعلام شده که حدود ۴۷۰۰ نفر از این افراد که غالبا کودکان هستند در شهر تهران فعال هستند. نکته قابل تامل درخصوص آمار فوق حضور ۹۰درصدی مهاجران غیرقانونی در میان جمعیت زباله‌گرد کشور است.سه سال از آن زمان گذشته و حالا می‌توان انتظار داشت با افزایش شهرنشینی، این اعداد بزرگ‌تر هم شده باشند.

براساس این گزارش، زباله‌گردها، هر کیلو زباله تفکیک شده را به طور میانگین ۶۰۰۰ تومان به کارگاه‌ها می‌فروشند. سربازان پیاده‌ای که روزانه ۵۰ تا ۱۰۰ کیلو زباله تفکیکی به دست می‌آورند و بنابراین گاهی تا روزانه ۶۰۰ هزار تومان نیز درآمد دارند. اقتصاد غیررسمی در ذات خود، هرگونه اطلاعات دقیق و متقن را از تحلیلگران می‌گیرد. نمی‌توان به درستی مشخص کرد که چه میزان گردش مالی در بخش‌های مختلف اقتصاد غیررسمی وجود دارد. به طور مثال شما نمی‌توانید میزان قاچاق کالا به ایران را حدس بزنید چون از راه‌های غیررسمی انجام می‌شود اما می‌توانید عدد «کشفیات قاچاق» را در یک مضرب تعیین شده، بگذارید و میزان قاچاق را «تخمین» بزنید. بنابراین چیزی که باقی می‌ماند، «تخمین» است که براساس یکسری داده‌ها و اطلاعات به دست می‌آید.

در هر شبانه‌روز ۹ هزار تن زباله قابل بازیافت در سطح شهر تهران تولید می‌شود و این رقم برای کل کشور به بیش از ۶۰ هزار تن می‌رسد. زباله‌هایی که شامل مقوا، پلاستیک و ظروف PET، شیشه و بطری شیشه‌ای، انواع فلزات، نان خشک و... می‌شود و می‌توان آنها را بازیافت کرد. هر تن ضایعات قابل بازیافت به‌طور متوسط تا ۸ میلیون تومان نیز فروخته می‌شود. درحالی که ۴۰درصد از این رقم سود خالص به حساب می‌آید. سهم پیمانکاران رسمی از جمع‌آوری و تفکیک پسماندهای بازیافتی و ارایه و فروش آنها به کارگاه‌های رسمی بازیافت زباله‌ها، کمتر از ۱۰درصد است و باقیمانده نصیب شبکه‌های غیررسمی می‌شود.

سخن پایانی

در حالی که بسیاری از افراد با حقوق‌های پایین کارگری زندگی را سپری می‌کنند، برخی نیز درآمدهای نجومی از طریق حمل زباله دارند. زباله‌گردی و زباله‌کشی دو شغل شبیه به هم است که یکی پیاده و دیگری از طریق خودرو کار حمل زباله را انجام می‌دهند. درآمدهای این مشاغل نیز با توجه به موارد یاد شده در گزارش بسیار بالا است به حدی که با شنیدن آمار و ارقام هوش از سر می‌پرد. امیدواریم شهرداری تهران، نظارت دقیق‌تری بر وضعیت این دو شغل داشته باشد چرا که با وجود این درآمدها در بسیاری از شهرها به خصوص کلانشهرها با مشکل انباشت زباله و از بین رفتن زیبایی کوچه و خیابان‌ها مواجه هستیم.

دنیای خودرو

شروین اشیدری: دنیای خودرو هر روز اتفاقات غافلگیرکننده‌ای دارد که نمی‌توان از آن گذشت. از بازار و قیمت‌های نجومی خودروهای ایرانی و خارجی تا کلاسیک‌های همیشه ماندگار که روزی روی جلد مجله‌ها و دیوار اتاق‌ها بود. هر هفته در این بخش از روزنامه صمت نگاهی کوتاه به تمام جنجال‌های خودرویی خواهیم داشت.

▣ دست رد خریداران به هایما ۷x

هایما ۷x خودروی مینی ونی است که توسط ایران خودرو به بازار عرضه می‌شود. به طور کلی مینی ون‌ها به خصوص در ایران طرفداران بسیار کمی دارند. این در حالی است که طی سال ۲۰۲۲ فقط ۶۸۴۴ دستگاه از این خودرو در کشور چین به فروش رسید. به نوعی می‌توان گفت حتی در کشور سازنده هم این خودرو طرفداری ندارد. ایران خودرو نیز تلاش فراوانی برای عرضه و بازاریابی این خودروی شکست خورده کرده است. نرخ این مینی ون ۱.۴ میلیارد تومان توسط ایران خودرو اعلام شد و در بازار حدود ۱.۶ میلیارد تومان است.

زیر کاپوت این خودرو موتور ۱.۶ لیتری توربوشارژر قرار گرفته است که حداکثر ۱۹۲ اسب بخار قدرت و ۲۹۳ نیوتن متر گشتاور آزاد می‌کند. این پیشرانه به صورت با هایما ۸S مورد استفاده قرار می‌گیرد و به طور کامل توسط کاورها پوشانده شده است. در نتیجه هایما به عملکرد این پیشرانه اعتماد زیادی دارد و امیدواریم در واقعیت نیز این اتفاق رخ دهد. گیربکس شش سرعته اتوماتیک نیز وظیفه انتقال قدرت به دیفرانسیل جلو را در مینی‌ون هایما برعهده دارد.

▣ قیمت جتا vs۷ از ۳ میلیارد تومان عبور کرد!

خودروی وارداتی جتا vs۷ بالاخره در بازار قیمت‌گذاری شد. محصولات جتا در حقیقت حاصل همکاری فولکس واگن با شرکت FAW چین است و به نوعی پشتوانه آلمانی دارد. مدل VS۷ جتا به عنوان نخستین محصول این خودروساز با نرخ ۳.۲ میلیارد تومان در بازار قیمت‌گذاری شد. نرخ نهایی این خودرو برا عرضه به مشتریان ۲.۵ میلیارد تومان اعلام شده بود. این که یک خودروی چینی آلمانی ۳ میلیارد تومان می‌ارزد یا خیر را باید خریداران به آن پاسخ دهند.

▣ پادشاه خودروهای فرانسوی در ایران

یکی از گران‌ترین خودروهای فرانسوی موجود در ایران دی اس ۷ کراس بک است. دی اس که محصول لوکس برند سیتروئن محسوب می‌شود به تعداد محدود با چندین مدل به کشور وارد شد. خودروی دی اس ۷ کراس بک را می‌توان گران‌ترین محصول این خودروسازی در ایران دانست. این محصول در نسخه‌های کم کارکرد با نرخ حدود ۴.۸ میلیارد تومان فروخته می‌شود. خودروی مورد نظر از یک پیشرانه ۱.۶ لیتری توربو بهره می‌برد که در ۹.۵ ثانیه به سرعت صد کیلومتر بر ساعت می‌رسد. اما آیا خودروهای فرانسوی با چنین قیمتی ارزش خرید دارند؟

▣ روکش صندلی خودرو هم لاکچری شد

روکش صندلی خودرو از جمله مواردی است که بسیاری علاقه به تهیه آن دارند. اگر گشتی در بازار بزنید با قیمت‌های عجیب و غریبی برای روکش خودرو مواجه می‌شوید. برخی از فروشندگان روکش صندلی خودرو را با قیمت‌های نجومی به فروش می‌رسانند. به عنوان مثال شرکتی روکش صندلی را با نرخ ۳ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان می‌فروشد. شرکت دیگری هم روکش صندلی خاص بنز را با نرخ ۵.۵ میلیون تومان آگهی کرده است. اما نکته جالب اینجاست که یک فروشنده قیمت ۴۲ میلیون تومان برای روکش صندلی در نظر گرفته شده است.

▣ خودروسازی که سوسیس‌ساز شد!

شاید جالب باشد بدانید که فولکس واگن به عنوان یک خودروساز معروف کار دومی هم دارد. فولکس واگن به همان اندازه که در خودروسازی شهرت دارد در تولید سوسیس هم معروف است. این شرکت در سال ۱۹۷۳ کارخانه‌ای برای تولید سوسیس در آلمان تأسیس کرد. درحال‌حاضر نیز فولکس واگن یکی از تولیدکنندگان برتر سوسیس محسوب می‌شود. این سوسیس‌ها به کارگران فولکس واگن و همچنین در سوپرمارکت‌های محلی به فروش می‌رسد.

▣ پژو ۴۰۵ به باشگاه نیم میلیاردی‌ها پیوست!

پژو ۴۰۵ را شاید بتوان بعد از پیکان و پراید یکی از محبوب‌ترین خودروها در بازار ایران دانست. اگر به دنبال خرید پژو ۴۰۵ از بازار خودرو باشید با قیمت‌های عجیبی مواجه می‌شوید. نمونه‌های کم کارکرد پژو ۴۰۵ با نرخ ۴۵۰ الی ۴۸۰ میلیون تومان فروخته می‌شوند. آخرین سال تولید این خودرو مربوط به ۱۴۰۰ است و دیگر نسخه صفر کیلومتر آن در بازار یافت نمی‌شود. اما آیا خودرویی مانند پژو ۴۰۵ نیم میلیارد تومان می‌ارزد؟ این سوالی است که خریداران باید به آن پاسخ دهند.

▣ اجاره پارکینگ خودرو ماهی ۱.۵ تا ۳ میلیون تومان

با توجه به این که بیشتر شهروندان به خصوص در تهران با مشکل جای پارک مواجه هستند بسیاری اقدام به اجاره پارکینگ می‌کنند. هزینه اجاره پارکینگ خودرو با توجه به محله و فضای آن متفاوت است. به عنوان مثال هزینه اجاره یک پارکینگ خودرو سمت جیحون تهران ماهی ۱.۵ میلیون تومان با ۲۰ میلیون پول ودیعه است. به طور کلی هزینه اجاره پارکینگ‌ها معمولاً بین ۱.۵ تا ۳ میلیون تومان است. با توجه به این موارد هزینه سالیانه اجاره پارکینگ خودرو چیزی حدود ۱۸ میلیون تومان خواهد شد.

▣ قیمت خودرو بیخ گوش ایران

شاید جالب باشد بدانید نرخ خودرو در ارمنستان چقدر است. پیکاپ لوکس و قلدر امریکایی یعنی شورولت سیلورادو در ارمنستان با قیمتی معادل ۳.۷ میلیارد تومان عرضه می‌شود. سوزوکی جیمنی قیمتی در حدود ۱.۲ میلیارد تومان دارد. نسخه اسپرت و جدید خودروی هیوندای النترا نیز به پول ایران حدود ۱.۸ میلیارد تومان می‌شود. یکی از لوکس‌ترین خودروهای انگلیسی یعنی رنج روور ولار هم معادل نرخ ۶ میلیارد تومان است.

▣ برند نوظهور لوکانو در راه بازار

لوکانو قرار است به عنوان برندی از زیر مجموعه چری وارد بازار خودروی کشور شود. در چند ماه گذشته مشخص شده بود که نشان جیکو یا همان جائکو (Jaecoo) گروه چری برنامه حضور در بازار ایران دارد و می‌خواهد تا محصولات رده دیگری از این خودروساز چینی را به بازار ما عرضه کند. این احتمال وجود داشت که جائکو با شرکای فعلی گروه چری در ایران فعالیت خود را آغاز کند. اما حال می‌بینیم که این نشان زیرمجموعه چری با تغییر نام به لوکانو می‌خواهد تا با یک شریک جدید فعالیت خود را در بازار ایران شروع نماید. بررسی‌ها نشان می‌دهد که ثبت نهایی نشان لوکانو (Lucano) انجام شده است و درحال‌حاضر یکی از خودروسازان کشور مالکیت این نشان تجاری را در اختیار دارد. پیگیری‌های بیشتر حاکی از آن است که نشان تجاری لوکانو طی اظهارنامه‌ای به تاریخ ۲۹ شهریور ۱۴۰۲ توسط شرکت ماموت خودرو ثبت شده و به عبارت ساده‌تر، شریک جدید گروه چری و نشان جیکو (جائکو) در بازار ایران، ماموت خودرو است.

در بررسی بازار پوشاک زمستانه کردستان نمایان شد

بازار در دست استوک‌فروش‌ها

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

پوشاک استوک در کنار تاناکورا دوشادوش هم، بازار پوشاک زمستانه را در کردستان در اختیار خود گرفته‌انـد و اگرچه نرخ برخی از مُدل‌های این نوع پوشاک با البسه نو اختلاف چندانی ندارد اما مردم به واسطه داشتن برند و کیفیت، بیشتر آن را ترجیح می‌دهند. تقاضا برای خرید لباس‌های زمسـتانه با سردشدن هوا در کردستان افزایش پیدا می‌کند و مردم سال‌هاسـت با هدف کاهش هزینه ها، خرید لباس‌های دسـت دوم یا همـان تاناکورا و در چند سال اخیر هم پوشاک استوک را بر تازه و نو ترجیح می‌دهند. با ورود پوشاک استوک که گفته می‌شـود شـامل برندهـای خارجی استفاده نشده است و به دلیل ماندن در انبار و به فروش نرفتن آنها توسـط تولیدکنندگان اروپایی و امریکایی وارد کشورهای آسیایی و افریقایی می‌شود، خرید پوشاک تاناکورا هم تا حدی کاهش پیدا کرده است.

مغازه‌های فروش پوشاک استوک در یکی دو سال اخیر در سنندج افزایش زیادی پیدا کرده است و اگر تا چند سال پیش فقط یک مغازه در خیابان ادب این شـهر وجود داشـت حالا در بیشـتر خیابان‌های سطح این شهر شاهد فعالیت این واحدهای صنفی هستیم.

اگر در گذشـته بیشـتر اقشـار ضعیف و دهک‌هـای پایین جامعه خریدار کالای تاناکورا بودند اما چند سالی است که با ورود پوشاک و کیف و کفش استوک، جمعی از قشر مرفه جامعه هم جزو مشتریان این نوع کالا شده‌اند چراکه برای این افراد برند محصولات از اهمیت ویژه‌ای برخودار است و لذا هزینه زیادی هم برای خرید این نوع کالا می‌کنند.

یکی از شـهروندان سـنندجی در ارتباط با خرید پوشاک و میزان مبلغی که حاضر به هزینه کردن آن در این زمینه می‌شود به خبرنگار ایرنا گفت: کاپشن استوک و تاناکورا که برند خارجی هستند افزون بر نرخ مناسب از کیفیت بیشتری هم برخوردارند.

وی کـه خود را نسـرین امینـی معرفی کرد، ادامه داد: هر کسـی تمایل دارد پوشـاک نو و تازه بپوشـد اما خرید این نوع در توان مالی هر کسـی نیست و بیشتر این اجناس هم باوجود گران بودن کیفیت مطلوبی ندارند.

امینی بیان کرد: ما کاپشـن را برای یک سـال که حداکثر سه ماه هم امکان استفاده از آن را داریم، خریداری نمی‌کنیم به همین دلیل کیفیت و برند آن برای‌مان از اهمیت بیشتری برخوردار است بنابراین تهیه پوشاک استوک را بر کالای نو داخی ترجیح می‌دهیم.

بـی شـک در هر جامعه‌ای کـه مردم آن از قـدرت خرید کمتری برخوردار باشـند اولویت آنها خرید کالاهای بادوام و باکیفیت اسـت چراکه نمی‌توانند هر سال مبلغی را بابت خرید یک قلم کالا همچون پوشاک زمستانه، هزینه کنند.

در این بین واحدهای تولیدی داخلی هم با توجه به مشـکلاتی که در تامین مواد اولیه و سـایر مباحث دارند هنوز آن‌گونه باید و شـاید نتوانسـته‌اند در زمینه کیفیت با نمونه خارجی اعم از دسـته دوم و استوک رقابت کنند.

■ واحدهای عرضه پوشاک استوک مجوز دارند؟

بـه گفتـه رئیس اتحادیـه کیف و کفش و پوشـاک در سـنندج، واحدهـای استوک‌فروشـی که اقدام به فروش پوشـاک از مد افتاده خارجی می‌کنند، دارای مجوز هستند.

بهـروز داداش‌پور در گفت‌وگو با خبرنگار ایرنا با اشـاره به اینکه از ۶ سـال گذشته براساس دستورالعمل، فقط برای واحدهای نوفروشی مجوز و پروانه کسب صادر می‌شود، ادامه داد: قبل از این مدت برای واحدهای عرضه پوشـاک دسـت دوم هم صادر می‌شد اما در ۶ سال اخیر این اقدام ممنوع شده است.

وی بـا بیـان اینکه واحدهای تازه ایجاد شـده هـم از پروانه واحد نوفروشـی برای عرضه پوشاک استوک اسـتفاده می‌کنند، بیان کرد: به‌دلیـل نبـود بازار کار، بسـیاری از جوانان این شـهر بعـد از فارغ التحصیلی از دانشگاه اقدام به گشایش مغازه و فروش اجناس مختلف به ویژه پوشاک می‌کنند.

■ اتحادیه پوشاک سنندج

رئیس اتحادیه کیف وکفش و پوشاک در سنندج با اعلام اینکه سه هزار نفر عضو این اتحادیه هسـتند، گفت: چند سالی است از طریق درگاه ملی مجوزها هم پروانه کسـب برای متقاضیـان بدون نیاز به مراجعه حضوری آنها به اتحادیه، صادر می‌شود.

داداش‌پور با اشـاره به اینکه کالاهای تاناکورا و اسـتوک به صورت قاچاق وارد کشـور می‌شـود، افـزود: واردات این نـوع کالا از طریق مرزهای رسمی با توجه به بالا بودن نرخ ارز، صرفه اقتصادی ندارد.

وی اضافـه کرد: معتقدم همه مردم ما شایسـته این هسـتند که پوشاک نو بر تن کنند نه اینکه از محصولات دست دوم یا از مدافتاده خارجی استفاده کنند اما شرایط اقتصادی و کاهش توان خرید مردم باعث شده بیشتر به سمت تهیه این کالاها بروند.

■ استوک و تاناکورا قاچاق است

گفتـه می‌شـود ۲۰ هزار نفر در واحدهای عرضـه کالای تاناکورا و اسـتوک در سنندج مشغول به کار هستند و جمع آوری این واحدها هم به دلیل نبود شـغل جایگزیـن، تبعات اجتماعی و اقتصادی و در نتیجه نارضایتی عمومی، امکان‌پذیر نیست.

معاون نظارت و بازرسـی حمایت از حقـوق مصرف‌کنندگان اداره کل صنعت، معدن و تجارت کردسـتان در این رابطه به خبرنگار ایرنا گفت: پوشـاک و کیف و کفش تاناکورا و اسـتوک جزو کالای قاچاق محسـوب می‌شود اما با توجه به گسترش آن در سطح استان به‌ویژه سـنندج و اشـتغال ۲۰ هزار نفر در این حوزه فعلا امکان جمع‌آوری آنها وجود ندارد.

فرزاد سردارزاده اضافه کرد: بی‌شک باید نسبت به جایگزینی شغل برای این افراد اقدام شود که در این راستا برنامه‌هایی همچون انتقال واحدهای تاناکورا به مرکز در حال احداث سـنه سنتر در نظر گرفته شده است.

وی ادامه داد: با بهره‌برداری از مرکز سـنه سـنتر سـنندج، دیگر واحدهای تاناکورا اجازه کهنه فروشـی ندارند و باید اقدام به فروش و عرضه پوشاک نو و تازه کنند.

معاون نظارت و بازرسـی حمایت از حقـوق مصرف‌کنندگان اداره کل صنعت، معدن و تجارت کردسـتان با بیان اینکه بر عرضه کالای اسـتوک و تاناکورا هم نظارت می‌شود، گفت: برخی از این واحدها در ایامی اقدام به حراج با تخفیف ۹۰ درصدی می‌کنند.

سـردارزاده ادامه داد: تخفیف ۹۰ درصـد یعنی اگر کالایی به نرخ ۱۰۰ تومان خریداری شـده باید ۱۰ تومان به مشـتری داده شـود که بسـیاری از این واحدها تنها برای اغفال مشـتری اقدام به نصب برچسب و بنرهای تخفیف با درصد بالا می‌کنند.

وی اضافه کرد: تاکنون بـرای چند واحد که مرتکب تخلف مذکور شده‌اند، پرونده تشکیل داده‌ایم و آنها را به تعزیرات حکومتی معرفی کرده‌ایم.

پوشاک،کیف و کفش تاناکورا و استوک جزو کالای قاچاق محسوب می‌شود

سخن پایانی

برای اطلاع از نرخ پوشـاک اسـتوک به ویژه کاپشـن با یکی از فروشـندگان عمده کالای اسـتوک در شهر مهاباد به صورت تلفنی تمـاس گرفتیـم و این توزیع‌کننـده اظهار کرد: هر عدل کاپشـن اسـتوک حاوی ۴۵ عدد است که براساس کیفیت آنها ۱۴۰ تا ۲۶۰ میلیون ریال نرخ دارد. در هر عدل کاپشـن ۱۴۰ میلیون ریالی نرخ یک عدد کاپشن ۳میلیون و ۱۲۰ هزار ریال (۳۱۲ هزار تومان) و در هر عدل ۲۶۰ میلیون ریالی هم نرخ یک کاپشـن ۵میلیون و ۷۸۰ هزار ریال است. برخی از مغازه‌های استوک فروشی شهر سنندج در چند روز اخیر کاپشن و سویشرت و هودی را با تخفیف ۵۰ درصد عرضه کردند؛ نرخ برخی از کاپشن‌ها در این مغازه با این تخفیف ۹ میلیون ریال به مشـتریان عرضه شده اسـت. این آمارها بیانگر این است که این واحدها گردش مالی مطلوبی دارند و همین هم عاملی برای رشد آنها شده و می‌توان گفت بازار پوشاک زمستانه امسال در دست استوک‌فروشی‌هاست.

استان‌های پیشرو در کشت قراردادی

استان‌های کردستان، خوزستان و آذربایجان شرقی بیشترین سطح ابلاغی کشاورزی قراردادی را به خود اختصاص داده‌اند.

به گزارش مهر، کشـت قراردادی چیست؟ «کشـاورزی قراردادی، یک نوع سیسـتم تولید در کشاورزی اسـت که مطابق توافقی بین خریدار و کشاورز انجـام و در قرارداد شـرایط تولیـد و بازاریابی محصول ذکر می‌شـود»؛ این تعریفی است که سازمان جهانی غذا و کشاورزی (FAO) ارائه داده است.

بر مبنای اعلام وزارت جهاد کشاورزی، بهره برداران متقاضی که توان تامین نهاده‌های کشـاورزی مورد نیاز برای تغذیه محصـول از جمله کود را ندارند، می‌توانند با مراجعه به مراکز تعیین شـده با جهاد کشاورزی استان قراردادی امضا کنند؛ بر مبنای این قرارداد جهاد کشـاورزی برای هر هکتار زمین و در ازای سـفته، کود مورد نیاز را به کشاورز تحویل می‌دهد. کشاورزان در پایان فصل کشـت، محصول برداشت شـده خود را به نرخ تضمینی اعلام شده به جهاد کشاورزی تحویل و بعد از کسر هزینه‌های کود، مطالبات خود را دریافت می‌کننـد. این کار با حمایت در تهیه و تحویل انواع کودهای ازته، فسـفاته و پتاسـه، همچنین با پرداخت یارانه و پاداش بهره‌وری، بیمه کشاورزان و کسر مبلغ آن در زمان تحویل، یارانه آزمون خاک و... انجام می‌شود.

سـال گذشته شـرکت بازرگانی دولتی ایران در ۷ اسـتان و سازمان تعاون روسـتایی در ۱۰ استان دیگر در حوزه کشـاورزی قراردادی فعالیت داشتند که استان خوزستان با ۲۵۰ هکتار کشاورزی قراردادی برای تولید گندم رتبه نخسـت را دارا بود. به گفته معاون امور زراعت وزارت جهاد کشـاورزی سال گذشته ۲۵۰ هزار هکتار کشت گندم، ۴۰ هزار هکتار دانه‌های روغنی و ۱۰۰ درصد چغندر قراردادی بود و برای امسـال برنامه ادامه کشت قراردادی برای ۴۰ هزار هکتار برنج‌های پر محصول سیاست‌گذاری شده بود.

بـه گـزارش شـرکت بازرگانی دولتـی ایران، بـر اسـاس جدیدترین آمار کشـاورزی قراردادی تا پایان هفته نخست دی به ترتیب استان‌های سیستان و بلوچسـتان با ۶۶ درصد، البرز با ۶۴ درصد و قم با ۶۳ درصد، رتبه‌های اول تا سـوم در تحقق سـطح زیر کشـت قراردادی را به خود اختصاص داده‌اند. در ادامه به ترتیب اسـتان‌های بوشـهر، کرمان، تهـران، مازندران، هرمزگان، سـمنان و گلسـتان رتبه‌های چهارم تا دهم را در تحقـق برنامه‌های ابلاغی سـطح زیرکشـت قراردادی از آن خود کرده‌اند. گفتنی اسـت، کشت گندم در کشـاورزی قراردادی نقش محوری دارد. بر اساس این گزارش، بعد از ۱۰ استان صدر جدول استان‌های یزد، خراسان جنوبی، فارس، لرستان، خراسان رضوی، چهارمحال و بختیاری و کهگیلویه و بویراحمد در نیمه بالای جدول، بیشترین میزان تحقق برنامه ابلاغی سطح زیر کشت قراردادی جای دارند.

ایـن گزارش می‌افزاید، از نظر سـطح برنامه ابلاغی، به ترتیب اسـتان‌های کردسـتان، خوزستان و آذربایجان شرقی بیشـترین سطح ابلاغی کشاورزی قراردادی را به خود اختصاص داده‌اند و از سـوی دیگر، به ترتیب اسـتان‌های گلسـتان، فارس و همدان بیشترین قراردادهای سـطح زیر کشت قراردادی را بـا کشـاورزان منعقـد کرده‌انـد. همچنین بیشـترین تعداد کشـاورزان هدف‌گذاری‌شده برای انعقاد قرارداد کشت قراردادی، به ترتیب به استان‌های فارس، گلسـتان و کرمانشاه تعلق دارد و بیشترین قراردادها نیز به ترتیب در همین سه استان منعقد شده است.

واردات برنج خارجی نصف شد

سخنگوی کمیسـیون توسـعه تجارت خانه صنعت، معدن و تجارت ایران گفت: در ۸ ماهه نخست سال بیش از ۷ هزار تن انواع برنج وارد کشور شد که نسبت به مدت مشابه سال قبل ۴۶ درصد کاهش داشت.

به گزارش ایسـنا، گندم، شکر، جو، برنج و پنبه جزو ۵ محصول استراتژیک اسـت که وزیر جهاد سـازندگی اعلام کرد باید کشور به سوی خودکفایی آن پیـش برود. این محصولات جزو اقلامی اسـت که از سـوی دولت خرید آنها تضمینی انجام می‌شود.

برنـج پـس از گندم یکی از محصـولات پرمصرف در ایران بـوده و در این محصول سالانه به حدود ۳ میلیون تن برنج نیاز است. از این میزان ۲ میلیون تن در داخل تولید و باقی وارد می‌شود. وزیر پیشین وزارت جهاد کشاورزی در کنار حرکت به سـوی خودکفایی گندم، عنوان کرده بود این امر برای دومین محصول پرمصرف کشور یعنی برنج نیز در حال پیگیری است.

به گفته وی، با زهکشـی اراضی کشـاورزی و افزایش بهره‌وری در ۳ استان شـمالی کشـور و افزایش یک میلیون تنی تولید، خودکفایی در این محصول نیز قابل تحقق است.

برنـج ایرانی نرخ بالایی دارد به طوری که در نیمه نخسـت سـال هر کیلو برنج هاشـمی بین ۱۱۵ تا ۱۵۰ هزار تومان قیمت‌گذاری شـده بود. بیش از ۵۰ درصد از برنج کشت سال زراعی ۱۴۰۱-۱۴۰۲ دپو شد و به فروش نرفت. خطر فاسـد شدن محصول اعم از حشره گذاشتن و آرد شدن برنج سبب شد تا نرخ برنج ایرانی کاهش پیدا کند.

بر اسـاس گزارش مرکز آمار ایران در آبان برنـج خارجی درجه یک با ۴.۶ درصد و شـیرینی خشک با ۲.۷ درصد بیشترین افزایش نرخ را نسبت به ماه قبل داشته‌اند و همچنین بیشـترین کاهش نرخ مربوط به برنج ایرانی درجه یک با ۳.۲- است. این آمار در آذر ۱.۷- درصد نسبت به ماه قبل بود.

حجم بالای برنج در داخل سـبب شده تا واردات با محدودیت بیشتر انجام شـود. سید روح الله لطیفی، سـخنگو کمیسیون توسعه تجارت خانه صنعت، معدن و تجارت ایران درباره آمار واردات برنج در ۸ ماهه نخست سال به مهر گفت: در ۸ ماهه نخست سال ۷۲۶ هزار و ۵۹۰ تن انواع برنج به ارزش ۸۵۳ میلیون و ۷۱۸ هزار و ۱۹۹ دلار وارد کشـور شـده است. ا ین آمار نسبت به مدت مشـابه سـال قبل به لحاظ وزنی ۴۶ درصد و ارزشی ۴۸ درصد کاهش را نشان می‌دهد.

وی با اشـاره به مدیریت و تنظیم بازار افزود: واردات در راسـتای حمایت از کشاورزان و تولید داخل نصف شده است.

لطیفی با بیان اینکه برنج به اندازه کافی در کشور موجود است، تصریح کرد: ذخیره مناسب برای محصولات استراتژیک از جمله برنج انجام شده و تولید و واردات مکمل هم برای تامین امنیت غذایی کشور محسوب می‌شود.

روی خط خبر

توسعه خدمات شهری در زاهدان

محمد امیر براهویی، شـهردار زاهدان با امیر سـرتیپ ۲ عـادل حیدری فرمانده قرارگاه عملیاتی لشـکر ۸۸ زرهی و ارشـد آجا در اسـتان با هدف بررسـی زمینه‌های گسترش همـکاری، دیـدار کردنـد. به گـزارش خبرنـگار صمت از اسـتان سیستان‌وبلوچستان، شـهردار زاهدان با بیان اینکه ارتش به‌عنوان یکی از ارکان مهم دفاعی کشـور تحت اوامر فرماندهی معظم کل‌قوا اسـت، تصریح کرد: مشارکتی موثر با هدف ساماندهی مشاغل شـهری، توسعه کالبدی شهر و بهسـازی میادین میان شـهرداری و ارتش در جریان است. محمد امیر براهویی در ادامه با اعلام آنکه شهرداری زاهدان آمادگی همکاری بیشتر با ارتش را دارد، تصریح کرد: دوشنبه بـازار به عنوان یکی از بزرگتریـن بازارهای محلی زاهدان با تعامل ویژه در فضای تحت تملک ارتش به صورت مسـتمر جهت ارائه مسـتقیم محصولات به شهروندان، برپا می‌شود. این مسئول خاطر نشـان کرد: توسعه فضای سبز، بهسازی خیابان، جداول و میادین منطقه زیباشهر زاهدان نیز توسط شهرداری در سـال‌های اخیر نیز با شتاب بیشتری در حال توسـعه است. امیر سرتیپ ۲ عادل حیدری فرمانده قرارگاه عملیاتی لشـکر ۸۸ زرهی و ارشـد آجا در استان نیز ضمن ابراز خرسـندی از تعامل ویژه شـهرداری زاهدان در توسعه فضاهـای تحت تملک ارتش، گفت: زمینه همکاری‌ها علاوه بر حوزه‌های عمرانی و توسـعه مشـاغل شهری در برگزاری ویژه برنامه‌ها و اجرای مانورهای مختلف نیز وجود دارد.

تکذیب اخذ مالیات ۲۵ درصدی از طلا

مدیـرکل امـور مالیاتی اسـتان یزد با بیان اینکه هیچ گونه نرخ جدیدی در اخذ مالیات طلافروشـان مطرح نشـده است، گفت: طلافروشـان از ابتـدای دی تنهـا ملزم بـه اتصال بـا سـامانه مودیـان و ارسال صورت‌حساب‌های الکترونیک شـدند. به گزارش خبرنگار صمت از استان یزد، رضا نحف‌زاده ضمن شفاف‌سـازی مباحث مالیاتی در صنف طلافروشان و سامانه مودیان اظهار کرد: تاکنون هیچ مالیات جدید یا افزایش نرخی در حوزه مالیات ستانی از صنف طلا وضع نشده است و اخذ مالیات ۲۵ درصد از طلا کذب است.

وی به معافیت مالیات بر ارزش افزوده در اصل طلا، جواهر و پلاتین بکار رفته در مصنوعات ساخته شده از فلزات مزبور اشـاره کرد و افزود: تنها اجرت سـاخت و سود فروشنده که سـهم کوچکی از مبلغ پرداختی بابت خرید اسـت مشمول ارزش‌افزوده است. مدیرکل امور مالیاتی استان یزد با تاکید بر اینکـه هیچ مالیات جدیدی بر خریدار طلا وضع نشـده است خاطرنشان کرد: اصل طلا هم از مالیات بر ارزش‌افزوده معاف شـده است حتی از نظر سـازمان امور مالیاتی کشور ثبت کد ملی خریدار هنگام خرید طلا الزامی نیست.

نجف‌زاده تشـریح کـرد: بنابراین هیچ نـرخ جدید یا پایه جدید مالیاتی برای طلافروشان وجود ندارد، تنها تکلیفی که از قبل برای آنها درنظر گرفته شده این است که طلافروشان مصنوعات طلا و پلاتین مکلف هستند که از اول دی ۱۴۰۲ به سامانه مودیان مالیاتی متصل شوند و صورت‌حساب‌های خرید و فروش طلا و جواهر را در این سامانه بارگذاری کنند، این اقدام نیر در راسـتای الزام قانون تسـهیل کسب‌وکارها اسـت. وی خاطرنشـان کرد: همچنین تمام کسـانی که تا پایان شـهریور درآمد بالای ۱۸ میلیارد تومان داشـتند، از اول دی ملـزم هسـتند که برای ثبت عملکـرد فصل پاییز خود، صورت‌حسـاب‌های مالیاتی خود را در سامانه مودیان ثبت نمایند. مدیرکل امور مالیاتی اسـتان یزد گفت: با این اوصـاف افرادی که درآمدشـان بعـدا از ۱۸ میلیارد تومان تجاوز کند(بعد از پایان زمستان امسال) مکلف هستند که از اول تیر ۱۴۰۳ صورت‌حساب‌های خود را در سامانه مودیان ثبت نمایند. نجف‌زاده تصریح کرد: طلافروشان مانند گذشته مشـمول ۹ درصد مالیات بر ارزش‌افـزوده از محل اجرت و کارمزد طلا هستند که حکم جدیدی نبوده و تنها از ابتدای دی براساس قانون موظف هستند صورت‌حساب‌های خود را در سامانه مودیان بارگذاری کنند.

سهم صنعت از اشتغال کشور

معاون صنایع عمومی وزارت صنعت، معدن و تجارت با اشاره به اقدامات انجام شـده این وزارتخانه در بحث رفع مشـکلات واحدهای تولیدی گفت: سـهم بخش صنعت از اشتغال کشور برای نخستین بار به ۴۱ درصد رسیده است.

بـه گزارش ایسـنا، محمدمهدی برادران در حاشـیه بازدید از واحدهای تولیدی در شـهرک صنعتی بزرگ شـیراز گفت: یکی از مهم‌ترین مشـکلات صنایع در شـرایط کنونی مشکل ارزی اسـت؛ این در حالی اسـت که با رویکرد جدید صادرات محور بودن صنایع که با همکاری وزارت صمت و بانک مرکزی نهایی شـده در تلاش هستیم که این مشکل را برطرف کنیم.

معاون صنایـع عمومی وزارت صنعت، معـدن و تجارت ادامه داد: تاکنون مشـکل ارزی برخـی واحدها که نیازهای کمتری داشته‌اند حل شـده است و در بازدیدی که امروز از واحدهای صنعتـی بزرگ و تاثیرگذار در تولید داشـتیم، مقرر شـد که پیگیری‌هـای لازم برای حل معضلات ایـن واحدها نیز اتخاذ شود؛ در واقع این قول را داده‌ایم که مشکل این واحدها ظرف یک ماه آینده برطرف شود.

برادران اضافه کرد: برای تحقق این امر مهم هر استانی سهم خاص خـود را دارد اما در کل کشـور صحبت از ۲هزار همت اسـت که حجم عمده‌ای از آن مربوط به تسـهیلاتی است که در سـال‌های گذشته بوده و تمدید خواهد شد؛ مقداری از این تسـهیلات هم در قالب اوراق اضافه می‌شود. وی با بیان اینکه سـهم بخش صنعت از اشتغال کشور برای نخستین بار به ۴۱ درصد رسـیده اسـت، گفت: افزایش سـهم صنعت از اشتغال نشـان می‌دهد که صنعت در مقایسه با سـایر بخش‌ها آورده بیشتری از اشتغال کشور را تامین کند.

دوشنبه
۱۱ دی ۱۴۰۲- ۱۸ جمادی‌الثانی ۱۴۴۵ - اول ژانویه ۲۰۲۴- شماره ۲۴۸۰-پیاپی ۳۷۹۸

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»

مدیرمسئول: عاطفه خسروی

سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۲ - ۰۹۰۳۵۱۰۰۹۴۲
ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر:(داخلی-۱۰۴) پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶- کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: صمیم

www.smtnews.ir info@smtnews.ir
telegram.me/smtnews instagram.com/smtnewspaper
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

بسیاری از کشورهای منطقه خاورمیانه، خدمات پهنای باند را برای هدف گسترده‌تر کشورسازی واگذار به اقتصاد مبتنی بر دانش شناسایی کرده‌اند.

توافق گسترده‌ای وجود دارد که خدمات پهنای باند در تقویت توسعه اقتصادی پایدار و اشتغالزایی، حیاتی است و جزء کلیدی استراتژی‌های فقرزدایی، افزایش فرصت‌های شغلی و پیشبرد یکپارچگی تجاری است. در واقع انتظار می‌رود که پهنای باند تاثیری مشابه بر تحول اقتصاد و کل جامعه داشته باشد که ماشین‌های چاپ، موتورهای بخار یا برق در گذشته داشتند اما برای اینکه تاثیر کامل خود را داشته باشد، مردم به دسترسی به آن نیاز دارند.

کیفیت زندگی دیجیتالی در گرو پهنای باند

بررسی شرکت هلندی سرف شارک درباره کیفیت زندگی دیجیتال در سراسر جهان، نابرابری‌های غالب در بین کشورها از نظر مقرون‌به‌صرفه بودن اینترنت را نشان می‌دهد.

شاخص کیفیت زندگی دیجیتال سرف شارک نشان می‌دهد که مناطق جهان که مردم به‌طور متوسط بیشترین هزینه را برای خدمات پهنای باند تلفن همراه و ثابت می‌پردازند نیز با کندترین سرعت اینترنت و پایین‌ترین ثبات اتصال روبه‌رو هستند. به‌عنوان مثال، افرادی که در افریقا زندگی می‌کنند، حتی برای ارزان‌ترین بسته پهنای باند، باید تقریبا ۱۱ ساعت در ماه کار کنند تا تقریبا ۱۲ دقیقه برای پرداخت پول یک گیگابایت اینترنت تلفن همراه کار کنند.

رابطه اینترنت ارزان باکیفیت

به گزارش ایسنا، کشورهایی که ارزان‌ترین اینترنت را دارند، معمولا کشورهایی با کندترین سرعت اینترنت هستند. متوسط سرعت خدمات پهنای باند در افریقا، ۴.۸۵ مگابیت بر ثانیه (میانگین سرعت جهانی ۱۵.۹۴ مگابیت در ثانیه) است، در حالی که اتصال تلفن همراه، ۲۰.۵۵ مگابیت در ثانیه (میانگین سرعت جهانی ۳۳.۵۳ مگابیت در ثانیه) است.

مسئله هزینه اینترنت، پرسش دیگری را برای خانوارها مطرح می‌کند زیرا بر اساس میانگین جهانی، افراد برای پرداخت حتی ارزان‌ترین بسته پهنای باند، باید سه ساعت و ۴۸ دقیقه در ماه کار کنند. با این حال، این مدت زمان از کشوری به کشور دیگر متفاوت است. به‌عنوان نمونه، در نیجریه، تقریبا ۳۴ ساعت، در هندوراس، ۱۰ ساعت، در امریکا ۵۲ دقیقه و در کانادا ۷ دقیقه است.

در حالی که کشورهای اسکاندیناوی از نظر کیفیت کلی زندگی دیجیتالی در رتبه بالایی قرار دارند، نسبت به سایر کشورهای ثروتمند از نظر اقتصادی، از نرخ پهنای باند پایین‌تری برخوردار هستند. به‌عنوان مثال، در سوئد، یک ساعت و ۴۶ دقیقه، در دانمارک، یک ساعت و ۵۱ دقیقه و در نروژ، یک ساعت و ۵۳ دقیقه است.

تحقیقات کیفیت زندگی دیجیتال نشان داد که هیچ رابطه آشکاری بین مقرون‌به‌صرفه بودن اینترنت و سرانه تولید ناخالص داخلی وجود ندارد. به‌عنوان مثال، ایران از نظر سرانه تولید ناخالص داخلی، در رتبه پایینی قرار دارد اما طبق گزارش سال گذشته سرف شارک، پنجمین اتصال اینترنتی مقرون‌به‌صرفه در سطح جهان را دارد. در مقایسه، دانمارک از سرانه تولید ناخالص داخلی بالایی برخوردار است و در مقرون‌به‌صرفه بودن اینترنت در رتبه بالاتر هفتم قرار دارد.

چنین یافته‌هایی، ظرفیت بهبود مقرون‌به‌صرفه بودن اینترنت با منابع محدود و برنامه‌ریزی متمرکزتر برای منطقه را نشان می‌دهد. تفاوت در مقرون‌به‌صرفه بودن اینترنت بین کشورها می‌تواند به عوامل مختلفی مانند سطوح مختلف یا عدم رقابت در بازارهای پهنای باند، درجات مختلف اتخاذ سیاست ICT، هزینه توسعه زیرساخت اینترنت، فقدان نوآوری یا حتی معایب جغرافیایی بستگی داشته باشد.

همچنین شکاف قابل‌توجهی بین مقرون‌به‌صرفه بودن اینترنت باند پهن و تلفن همراه وجود دارد. در سطح جهانی، اینترنت موبایل تقریبا ۲۳ برابر مقرون‌به‌صرفه‌تر از پهنای باند است. میانگین زمان کار برای خرید ارزان‌ترین یک گیگابایت اینترنت موبایل، حدود ۱۰ دقیقه است.

شاخص کیفیت زندگی دیجیتالی ۲۰۲۳ که توسط شرکت سرف شارک منتشر شده است، بررسی رفاه دیجیتالی ۱۲۱ کشور جهان است که ۹۲ درصد جمعیت جهان را تشکیل می‌دهند. این بررسی، هر کشور را بر اساس پنج رکن تاثیرگذار بر کیفیت زندگی دیجیتالی شامل مقرون‌به‌صرفه بودن اینترنت، کیفیت اینترنت، زیرساخت الکترونیک، امنیت الکترونیک و دولت الکترونیک، رتبه‌بندی کرده است.

مقایسه رتبه ایران با برخی از کشورهای همسایه در منطقه خاورمیانه، بر اساس این شاخص به این ترتیب است:

ایران
- رتبه جهانی در شاخص کیفیت دیجیتالی: ۹۵ (شاخص ۰.۳۴)
- رتبه مقرون‌به‌صرفه بودن اینترنت: ۶۸ (شاخص ۰.۱۴)
- رتبه کیفیت اینترنت: ۱۰۴ (شاخص ۰.۲۷)

عربستان سعودی
- رتبه جهانی در شاخص کیفیت دیجیتالی: ۴۵ (شاخص ۰.۵۳۶۵)
- رتبه مقرون‌به‌صرفه بودن اینترنت: ۷۴ (شاخص ۰.۰۲۵ شاخص)
- رتبه کیفیت اینترنت: ۵۸ (۰.۰۷۳۴ شاخص)

امارات متحده عربی
- رتبه جهانی در شاخص کیفیت دیجیتالی: ۳۸ (شاخص ۰.۵۸۲۱)
- رتبه مقرون‌به‌صرفه بودن اینترنت: ۶۳ (شاخص ۰.۲۲۸۴)
- رتبه کیفیت اینترنت: اول (شاخص ۰.۱۳۹۴)

ترکیه
- رتبه جهانی در شاخص کیفیت دیجیتالی: ۵۵ (شاخص ۰.۵۰۱۴)
- رتبه مقرون‌به‌صرفه بودن اینترنت: ۶۵ (شاخص ۰.۰۲۸۰)
- رتبه کیفیت اینترنت: ۷۷ (شاخص ۰.۰۶۷۲)

جمهوری آذربایجان
- رتبه جهانی در شاخص کیفیت دیجیتالی: ۷۴ (شاخص ۰.۴۲۴۰)
- رتبه مقرون‌به‌صرفه بودن اینترنت: ۸۷ (شاخص ۰.۰۱۹۹)
- رتبه کیفیت اینترنت: ۹۳ (شاخص ۰.۰۶۱۰)

پاکستان
- رتبه جهانی در شاخص کیفیت دیجیتالی: ۹۳ (شاخص ۰.۳۵۲۶)
- رتبه مقرون‌به‌صرفه بودن اینترنت: ۴۵ (شاخص ۰.۰۴۳۳)
- رتبه کیفیت اینترنت: ۹۷ (شاخص ۰.۰۵۷۹)

قطر
- رتبه جهانی در شاخص کیفیت دیجیتالی: ۴۸ (شاخص ۰.۵۲۷۷)
- رتبه مقرون‌به‌صرفه بودن اینترنت: ۴۶ (شاخص ۰.۰۴۲۲)
- رتبه کیفیت اینترنت: ۱۹ (شاخص ۰.۰۹۸۱)

کویت
- رتبه جهانی در شاخص کیفیت دیجیتالی: ۶۳ (شاخص ۰.۴۶۶۰)
- رتبه مقرون‌به‌صرفه بودن اینترنت: ۳۵ (شاخص ۰.۰۵۰۱)
- رتبه کیفیت اینترنت: ۲۶ (شاخص ۰.۰۹۱۰)

عمان
- رتبه جهانی در شاخص کیفیت دیجیتالی: ۶۱ (شاخص ۰.۴۸۶۷)
- رتبه مقرون‌به‌صرفه بودن اینترنت: ۴۰ (شاخص ۰.۰۴۶۱)
- رتبه کیفیت اینترنت: ۷۴ (شاخص ۰.۰۶۷۸)

بحرین
- رتبه جهانی در شاخص کیفیت دیجیتالی: ۵۷ (شاخص ۰.۴۹۹۱)
- رتبه مقرون‌به‌صرفه بودن اینترنت: ۵۷ (شاخص ۰.۰۳۴۱)
- رتبه کیفیت اینترنت: ۴۸ (شاخص ۰.۰۸۰۴)

اصناف

تعرفه واحدهای صنفی نمایشگاه‌داران و فروشندگان خودرو تهران

درج نرخ بر کالا و خدمات و نصب برچسب شناسه که حاوی نرخ‌های تعرفه‌گذاری شده خدمات است در واحدهای صنفی الزامی است. اجرای دقیق مصوبات موجب رضایتمندی مردم و اعتماد بیشتر جامعه به کسبه و بازاریان می‌شود. با اینهمه در بسیاری از موارد، کسبه از نصب این ابلاغیه به دیوار و در معرض دید مشتریان امتناع می‌کنند. برخورد با تخلف عدم درج نرخ و نصب نرخنامه در تمامی واحدهای صنفی در دستورکار همه بازرسان اداره کل صمت استان‌ها بوده و در صورت بازرسی با این تخلف برخورد خواهد شد. صمت در راستای رعایت حقوق شهروندان از این پس در این ستون، نرخنامه‌های مصوب اصناف و مشاغل خدماتی را منتشر می‌کند. نکته قابل توجه آنکه در سایت بسیاری از اتحادیه و انجمن‌ها این آیین‌نامه‌های نرخنامه بارگذاری نشده و در مورد برخی از مشاغل نیز تعرفه‌های قیمتی بروزرسانی نشده است. ما نیز به رسم امانتداری به انتشار آخرین نرخنامه‌های منتشر شده روی خروجی سایت اتحادیه‌ها و انجمن‌ها می‌پردازیم و دریافت خدمات می‌توانند در صورت مغایرت بین تعرفه‌های اعلامی با پرداختی مشتریان نسبت به شکایت در اتحادیه مربوطه اقدام کنند. در این شماره نرخ خدمات نرخ خدمات و کارمزد دریافتی واحدهای صنفی نمایشگاه‌داران و فروشندگان خودرو تهران واحد صنفی که از سوی اتحادیه صنف صنفی نمایشگاه‌داران و فروشندگان خودرو تهران منتشر شده، منتشر می‌شود. این نرخنامه مصوب ۱۳ اسفند ۱۳۷۸ است.

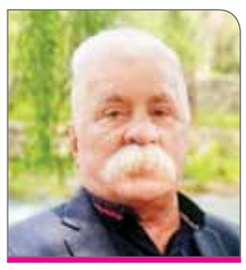
شرح خدمات و کارمزد دریافتی	نرخ مصوب دریافتی از هر طرف معامله نرخ واحد - ریال
معاملات از ۱ ریال تا ۵۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال	۴۵۰۰۰۰
معاملات از ۷۰۰۰۰۰۰۰۱ ریال تا ۱۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال	۷۰۰۰۰۰
معاملات از ۱۰۰۰۰۰۰۰۰۱ ریال تا ۱۵۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال	۱۰۰۰۰۰۰
معاملات از ۱۵۰۰۰۰۰۰۰۰۱ ریال تا ۲۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال	۱۱۰۰۰۰۰
معاملات از ۲۰۰۰۰۰۰۰۰۱ ریال تا ۲۵۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال	۱۲۵۰۰۰۰
معاملات از ۲۵۰۰۰۰۰۰۰۰۱ ریال تا ۳۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال	۱۷۵۰۰۰۰
معاملات از ۳۰۰۰۰۰۰۰۰۱ ریال تا ۳۵۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال	۲۰۰۰۰۰۰
معاملات از ۳۵۰۰۰۰۰۰۰۰۱ ریال تا ۴۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال	۲۲۵۰۰۰
معاملات از ریال ۴۰۰۰۰۰۰۰۰۱ تا ۴۵۰۰۰۰۰۰۰ ریال	۲۵۰۰۰۰۰
معاملات از ۴۵۰۰۰۰۰۰۱ ریال تا ۵۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال	۳۰۰۰۰۰۰

- معاملات از ۵۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال به بالا علاوه بر مبلغ ۲۰۰۰۰۰۰ ریال به ازای هر ۱۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال مازاد مبلغ ۵۰۰۰۰ ریال افزون بر آن محاسبه و از هر طرف معامله دریافت خواهد شد

واحدهای صنفی دارای پروانه کسب معتبر از اتحادیه ملزم به نصب نرخنامه در معرض دید مراجعه‌کنندگان هستند.

از فضای مجازی

شب‌هایی برای مردن

یدالله کریمی‌پور: شب‌هنگام مردم خوابیدند و صبح پا نشدند؛ مرده بودند. پیرزن، پیرمرد، نوزاد، کودک، نوجوان و جوان. دقیقا ۷۱ سال قبل، یعنی از ۵ تا ۹ دسامبر ۱۹۵۲، طی ۵ شب متوالی در لندن مرکز انگلیس بیدرنگ (۱۲هزار) یا پس از چندی از ۳۴هزار تن مردند و بیش از ۱۲۰هزار تن نیز به سختی بیمار شدند. همه این مرگ‌ها و بیماری‌ها ناشی از یک عامل بود: آلودگی شدید هوا که آن را مه دود بزرگ نامیدند، دست به چنین کشتاری زد. فجایع مه دود لندن چنان صحنه‌های وحشتناک و دلهره‌آوری در این شب‌ها ایجاد کرد که آن را بزرگ‌ترین فاجعه محیط‌زیستی و شوم‌ترین فاجعه مرتبط با آلودگی هوا در بریتانیا شمردند. تلنبار شدن اجساد پیر و جوان، دارا و ندار، اعلام وضعیت اورژانس در کل پایتخت و حتی کمبود گور و گورستان، فضایی آخرالزمانی را در لندن خلق کرده بود. در نهایت نیز پارلمان قانون هوای پاک را تصویب کرده و کمتر از ۸ سال بعد بریتانیا به نسبت وسعت و جمعیت در وضع قابل قبولی قرار گرفت. در همین ارتباط چند پرسش اصولی و حیاتی از مدیران تصمیم‌ساز کشور دارم:

۱- غلظت بنزن که عامل اصلی سرطان خون شمرده شده است، این روزها در هوای کلانشهرها و شهرهای بزرگ، چند برابر استانداردهای بین‌المللی است؟ آیا ۴۰ برابر بودن حد مجازش درست است؟

۲- میزان آزبست که از عوامل شناخته شده در سرطان ریه شمرده شده مثلا در تهران چند برابر استانداردهای بین‌المللی است؟ آیا تخمین ۲۰ تا ۵۰ برابر(۲ تا ۵ هزار درصد) بالای حد مجاز درست است؟

۳- میزان ازن کشنده و زمینه‌ساز انواع آسم، در هوای این روزهای کلانشهرها و تهران چقدر است؟

۴- میزان مرگ‌ومیر سالانه ایرانیان و میزان ابتلا به بیماری‌ها از جمله سرطان ریه، بر اثر آلودگی هوا چند تن است؟

۵- میزان اکسیدهای بسیار خطرناک، از جمله اکسید نیتروژن و ذرات معلق کمتر از ۱۰ میکرون در کلانشهرها چیست؟

آیا مطمئن هستید که هر شب و روز، به‌گونه‌ای فاجعه‌آمیز مه دود در کلانشهرهای ما رخ نمی‌دهد؟ به گمان‌تان شب‌های مرگ و کشتار بزرگ کی رخ خواهد داد؟!

دریچه

۳۰ تلقی مختلف از زندگی و موفقیت

محمود سریع‌القلم- نویسنده و پژوهشگر: آدم‌ها تلقی‌های مختلفی از زندگی دارند که در ادامه به برخی از آنها اشاره می‌شود؛

۱- مدیریت یک زندگی معمولی با اثرگذاری در حد یک محله یا شهر کوچک؛

۲- مدیریت یک زندگی معمولی در محدودهٔ خانواده با شغل معمولی؛

۳- جمع‌آوری ثروت از طریق رانت و شغل‌های پی در پی اجرایی؛

۴- تولید ثروت از طریق زحمت، کارآفرینی و نوآوری و انتقال آن به ورثه؛

۵- تولید ثروت از طریق زحمت، کارآفرینی و نوآوری و بخشش عمده آن؛

۶- مدیریت یک زندگی معمولی با اثرگذاری هنری یا علمی یا اجتماعی؛

۷- مدیریت یک زندگی معمولی اما متمرکز بر کشف فلسفه وجودی خود؛

۸- آموزش تخصصی نسل جوان با امکانات معمولی و حداقل چشم‌داشت؛

۹- آموزش تخصصی و مدنی نسل جوان با امکانات معمولی و حداقل چشم‌داشت؛

۱۰- کار، فکر و کوشش برای رشد و توسعهٔ کشور و سعادتمندی مردم آن؛

۱۱- ضمن بهره‌برداری مالی، کار و کوشش برای دیگران: در جهت اهداف و تحکیم موقعیت افراد سیاسی؛

۱۲- وقف خود برای تربیت فرزندان تحصیلکرده، مفید و صالح؛

۱۳- در پی تخصص برای ثروتمند شدن؛

۱۴- در پی تخصص برای زندگی خوب و خدمتگزاری به مردم؛

۱۵- در پی قدرت بودن برای زندگی مرفه؛

۱۶- در پی قدرت و کار اجرایی بودن برای حل مشکلات کشور؛

۱۷- در پی قدرت بودن برای شهرت و دیده شدن از طریق مقام و سمت؛

۱۸- در پی شهرت از طریق رانت و استتار نیت؛

۱۹- کسب شهرت به عنوان نتیجه تلاش، فکر و اثرگذاری؛

۲۰- به جای گذاشتن میراث فکری یا اجتماعی یا فناوری برای چندین نسل؛

۲۱- نوشتن، سخن گفتن و تلاش برای آگاهی بخشیدن به جامعه؛

۲۲- حداکثر لذت از هرچه قابل تصور است؛

۲۳- پوشاندن نیت قدرت طلبی با استفاده از کلمات، سخنان و اعمال عامه پسند؛

۲۴- پوشاندن نیت ثروت طلبی با استفاده از ظاهر متواضعانه و اعمال عامه پسند؛

۲۵- بکارگیری هر نوع حیله گری قابل تصور برای رسیدن به پول؛

۲۶- بکارگیری هر نوع حیله گری قابل تصور برای رسیدن به پول و مقام؛

۲۷- گره‌گشایی ازمشکلات مردم بدون تبلیغات؛

۲۸- وقف کار یا جامعه شدن و فراموشی توجه به مسئولیت‌های فردی و خانوادگی؛

۲۹- تلاش و زحمت شبانه‌روزی برای استقلال مالی و فکری از دولت برای سعادتمندی و رشد شخصیتی؛

۳۰- غنیمت شمردن دم. از فردا هیچ‌کس خبری ندارد.

بەزودی شاهد پرواز نرخ بلیت هواپیما خواهیم بود!

هفته دوم آذر پیشنهاد کمیسیون اقتصادی دولت برای اصلاح نرخ سوخت هواپیماها به ۶۰ درصد نرخ فوب به هیات دولت ارسال شده اما به دلیل عدم حضور وزیر راه در جلسات کمیسیون اقتصادی، این پیشنهاد در هیات وزیران رد شده تا بررسی آن در کمیسیون اقتصادی با حضور وزیر انجام شود ظاهرا پیشنهاد جدید کمیسیون اقتصادی بدین صورت خواهد بود که نرخ سوخت هواپیما معادل ۳۰ درصد نرخ فوب تعیین شده و سالانه ۵ الی ۱۰ درصد بر این نرخ افزوده شود. هم‌اکنون نرخ هر لیتر سوخت هواپیما ۶۰۰ تومان و نرخ فوب آن ۲۲ هزار تومان است و دولت سالانه معادل ۳۵ هزار میلیارد تومان به شرکت‌های هواپیمایی برای حمل‌ونقل ۰.۰۶ درصد از خانوارها یارانه پرداخت می‌کند.